محرمات استهان بها الناس

මුහර්රමාත් මිනිසුනෙ!

මේවායෙන් ඉවත් වන්න..

باللغة السنهالية

මුහර්රමාත්
මිනිසුනෙ!
මේවායෙන් ඉවත් වන්න..

කතෘ
මුහම්මදු සාලිහ් අල් මුනජ්ජිද්

සිංහලෙන්
අබ්දුල් හකීම් මුහියිද්දීන්

නිරීක්ෂණය
මුහම්මදු නාසිම්

ح المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بالشفا ، ١٤٢٤هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

المنجد، محمد صالح

محرمات استهان بها الناس./ محمد صالح المنجد؛ عبدالحكيم محي الدين .- الرياض، ١٤٢٤هـ

١٤٤ ص؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك: ٠ - ٥٨ - ٨٤٣ - ٩٩٦٠

(النص باللغة السنهالية)

١- الحلال والحرام أ. محي الدين، عبدالحكيم (مترجم) ب- العنوان

ديوي ٢٥٩ ١٤٢٤/٨٥

رقم الإيداع: ٨٥ / ١٤٢٤

ردمك: ٠ - ٥٨ - ٨٤٣ - ٩٩٦٠

حقوق الطبع محفوظة

١٤٢٤هـ - ٢٠٠٣م

بسم الله الرحمن الرحيم

පෙරවදන

ප්‍රශංසා සියල්ල සර්වඥාන අල්ලාහ්ට අයත්වේ. මහු ප්‍රශංසා කර මහුගෙන්ම සහාය පතා සිටිමු. අපගේ පාප යන් හට මහුගෙන්ම පව්සමා අයදිමු. පව් සහ නින්දිත ක්‍රියාවන් හට ලක් නොවී සිටීමටද මහුගෙන්ම සහාය පතමු. කරුණාබර අල්ලාහ් පෙන්වන යහමග කවරෙකුට ලැබෙන්නේද, හෙතෙම නොමග යැවීමට කිසිවෙකුට කළ නොහැකිය. එමෙන්ම අල්ලාහ්ගේ යහමග කවරෙකුට නොලැබෙන්නේද, ඒ තැනැත්තා යහමගට කිරීමට කිසි වෙකුට කළ නොහැකිය. නවද වැඳීමට සුදුසු එකම සත්‍ය දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නැති බවත්, මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා අල්ලාහ්ගේ කීකරු අතවැ සියා සහ අවසාන වක්තෲවරයා බවත් මම සාක්ෂි දරමි.

අල්ලාහු සුබ්හානහු වතආලා කිසිවිටෙක උදාසීන කර ඉවත් කළ නොයුතු සමහර යුතුකම්ද, කටයුතු කිරීමේදී සීමාව ඉක්මවා නොයායුතු සමහර සීමාවන්ද, කිසිසේත් සමීප නොවිය යුතු සමහර හරාම්ද මිනිසාට කිසිදු සැක යෙන් තොරව විස්තර කර පැහැදිලි කර දී ඇත. කිසි විටෙක කිසිවෙකුට ඒවා අත්තනෝමතිකව නොකර සිටී මට හෝ හිතුමතේ පැහැර හැරීමට හෝ නොහැකිය. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා 'අල්ලාහ් තම දහමේ කුමක් හලාල්යැයි දැනුම්දී ඇත්ද, ඒවා හලාල් වේ. කුමක් හරාම් යැයි පවසා දී ඇත්ද, ඒවා හරාම් වේ. කුමක් විස්තර නොකර නිශ්ශබ්දව සිටීද, ඒවා සමාව ලද ඒවා වේ. එහෙයින් ඒවා පිළිගන්න. නමුදු විස්තර නොකර

නිශ්ශබ්දව පසු වන දේ, සර්වඥාන අල්ලාහ් ඒවා අමතකවීමකින් අත් හැරියා යැයි නොසිතන්න' යනු වෙන් දේශනා කර මතු සඳහන් අල්කුර්ආන් වැකියද පාරායන කර පෙන්වූහ.

﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا﴾

'ඔබ හිමි කිසිවක් අමතක නොකරන්නේය' (අල්කුර්ආන් 19 : 64) (මූලාශ්‍රය : හාකිම්).

එසේම අල්කුර්ආනය තුළින් සහ අල්ලාහ්ගේ අනුදැනුම සහ ආඥාව මත මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ දෙසුම් තුළින් තහනම් කළ දේ අල්ලාහ් විසින් සීමා කළ ඒවාය. ඒ ගැන මතු සඳහන් අල්කුර්ආන් වැකිය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا﴾

'මෙවා අල්ලාහ්ගේ සීමාවන්ය. ඒ (සීමාවන්) හට ළං නොවන්න'. (අල්කුර්ආන් 2 : 187)

තවද, අත්තනෝමතික අන්දමින් ඒ සීමාවන් ඉක්මවා අල්ලාහ් විසින් තහනම් කළ දේ කරන්නේ කවරෙක්ද, අල්ලාහ් ඔහුට අල්කුර්ආනය තුළින්ම මෙසේ අවවාද කරයි:

﴿وَمَن يَعْصِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾

'යමෙකු (මේ දැහී) අල්ලාහ්ට සහ ඔහුගේ රසූල්වරයාට අකීකරු වී (අල්ලාහ් වන) ඔහුගේ (නිර්ණය කළ) සීමා වන් ඉක්ම වන්නේ නම් ඔහු (සදාකල්හී) එහි වනු පිණිස

නිරයේ ගින්නෙහි ඇතුල් කරනු ලබනු ඇත. තවද නින්දනීය වද වේදනාවද ඔහුට එහි වේ'. (4 : 14)
තවද එවැනි දරුණු අඬුවමෙන් වළකිනු වස් මුහම්මද් තුමාගේ අනුශාසනාව පරිදි අල්ලාහ් විසින් තහනම් කරන ලද දේ වෙතින් ඉවත්වී කටයුතු කිරීම අපගේ පරම යුතුකමකි. මතු සඳහන් මුහම්මද් තුමාගේ මුදු වදනද එය මැනවින් ඔප්පු කරයි: 'ඔබට ඉවත් වන්න යි අණ කළ දෙයින් ඉවත් වන්න. තවද, හැකි අයුරින් ඔබට අණ කළ දේ පමණක් කරන්න. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

තම සිතට වහල්වී අත්තනෝමතිකව කටයුතු කරන අයද, ර්මාන්හී මනා දැනුමක් නැති අයද, ඉස්ලාම් දහමේ හලාල් සහ හරාම් ගැන ස්ථිරසාර දැනුමක් නැති අයද, ඉස්ලාම් දහම විධායකව තහනම් කළ දේ ගැන අඛණ්ඩව සවන් දෙන කල, මේවා සියල්ල හරාම් කළ ඒවාද? නොකළ යුතුයැයි අල්ලාහ් දෙවිඳු විසින් අපට තහනම් කළ ඒවාද? මෙසේ සියලු දේ තහනම් කර අපගේ ජීවිතය සම්පූර්ණයෙන්ම කළකිරීමකට පත්කර අපගේ සිත් අපහසු තත්ත්වයකට පත් කරනවා නොවේද? ඔබලා මෙසේ හරාම් යැයි පවසන දේ හැරෙන්න අන් කිසිවක් දෙවිඳුගෙන් ලබා ගත්තේ නැත්ද? යනුවෙන් චිත්ත දෝෂයෙන් පසුතැවිලි වෙති. නමුදු ඉස්ලාම් දහම පහසු, සරල, පුළුල් අර්ථාන්විත පරමාධිපත්‍ය නීති මාලාවකින් හෙබි දහමකි. එහෙයින් දයාන්විත අල්ලාහ් දෙවිඳු මිනිසා කරන අකුසල් ක්‍රියාවන් හට පව්සමා දීමට කරුණාබරව සූදානම්ව සිටී.

මෙසේ චිත්ත දෝෂයෙන් කලකිරීමෙකින් පසුවන ඔවුන්ට අප මෙසේ කීමට බලා පොරොත්තු වෙමු.

අති උත්තම අල්ලාහ් දෙවිඳු තමා ප්‍රිය වන දේ නීතිමය කර අනුමත කරයි. ඒ ගැන ප්‍රශ්ණ කිරීමට කිසිවෙකුට කිසිදු අයිතියක් නැත. එහෙයින් ඔහු ප්‍රිය වන දේ අනුමත කිරීමටද, ඔහුගේ මනාපය පරිදි තහනම් කිරීමටද ඔහුට සම්පූර්ණ අයිතියක් ඇත. සියලු දේ ගැන අනූන දැනුමක් සර්වඥාන දෙවිඳු අල්ලාහ් සතුව වේ. එහෙයින් ඔහු අපට ආඥා කරන දේ ඒ විලසින්ම පිළිගැනීම වන්දනාමානයේ නීතිරීතිවලට ඇතුලත් වූ කොන්දේසියකි. තවද ඔහු අණ පනවන ඒ පමාධිපත්‍ය නීතිරීතීන් ඔහුගේ තුමුල ඥානයට, දැනුමට, සහේතුකත්වයට අධාල ඒවාය. හුදෙක් නිරර්ථ කව හෝ විහිළුවට හෝ ඔහු ඒ අණපනත් සකස් කර නැත. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلاً لاَّ مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

'තවද (නබි තුමනි) ඔබගේ දෙවිඳුගේ වදන් සත්‍යයෙන්ද (ක්‍රියාවෙන්) යුක්තියෙන්ද පරිසමාප්තය. ඔහුගේ වදන් වෙනස් කරන්නෙක්ද නැත. ඔහු සියල්ල අසන්නේය. සියල්ල මනාව දන්නේය'. (අල්කුර්ආන් 6 : 115)

තවද ඥානවන්ත අල්ලාහ්, හලාල් සහ හරාම්හි සීමා වන් සක්සුදක්සේ පැහැදිලි කර දී ඇත. ඒ ගැන කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි:

﴿وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَآئِثَ﴾

'හොඳ (පිරිසිදු දේ) ඔවුන්ට අනුමත කෙරේ. නරක (අපිරිසිදු) දෑය ඔවුන්ට (බුදීමට) තහනම් කෙරේ'. (7 : 157)

මේ මැයෙන් බලන කල බොහෝසෙයින් අනුමත වූ හොඳ දේ හලාල් ලෙසද, නරක අහිතකර දේ හරාම් ලෙසද සැළකිල්ලට ගත යුතුව ඇත. තවද යමක් අනුමත දෙයක් ලෙසද, තහනම් කළ දෙයක් ලෙසද කිරීම අල්ලාහ්ගේ අයිතිවාසිකමකි. යමෙක් ඒ අනුමැතිය තමාට හෝ අන් කෙනෙකුට හෝ ඇති බව පවසන්නේ නම් ඔහු ඉස්ලාම් දහමෙන් පිටවූනු කාෆිර් වරයෙකු ලෙස ගණන් ගැනේ. ඒ ගැන අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ ප්‍රශ්ණ කර අනතුරු අඟවමින් මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاء شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَن بِهِ اللَّهُ﴾

'නොවන්නට අල්ලාහ් අනුමත නොකළ දෑය දහමයැයි අනුමත දෙන්නාවූ සමාන (දෙවි)යන් ඔවුන්ට තිබෙණ වාද? (අල්කුර්ආන් 42 : 21)

තවද, අල්කුර්ආනය සහ මුහම්මද් තුමාගේ සුන්නා සංකල්පය නිර්ව්‍යාජව අධ්‍යයනය කර ඇත්තේ කවරෙක්ද, හලාල් සහ හරාම් ගැන එඩිතරව කතා කිරීමට සුදුසු කම් ලබන්නේ ඔවුන් පමණී. ඒවා ගැන නොදැනුමෙන් මුග්ධව කතා කරන්නන් හට තදින් අවවාද කර අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلاَ تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلاَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُواْ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ لاَ يُفْلِحُونَ﴾

'ඔබගේ දිව (සමහර සතුන් ගැන) බොරු ගොතනු සේ මෙය අනුමතය, මෙය තහනම් යැයි අල්ලාහ් මත බොරු ගොතා කීමෙන් වළකිනු'.(අල්කුර්ආන් 16 : 116)

එහෙයින් මිනිසාට අනුමත කළ සහ තහනම් කළ දේ ගැන අල්කුර්ආනය සහ නබි තුමාගේ සුන්නා සංකල්පය මනාව පැහැදිළි කර දී ඇත. ඒ කරුණ ගැන පරිශුද්ධ අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿قُلْ تَعَالَوْاْ أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلاَّ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلاَ تَقْتُلُواْ أَوْلاَدَكُم مِّنْ إمْلاَقٍ﴾

'(නබි තුමනි, ඔබ ඔවුන් සමග) 'පැමිණෙන්න. ඔබ කෙරෙහි ඔබ දෙවියා තහනම් කළ දේ (අනුමත කළ දේ කුමක්දැයි) මම කියා පාමියි' කියව. (ඒවායෙන් සමහරක්) ඔබලා (සර්වබල දෙවියා වන) ඔහුට කිසි සේත් ආදේශ නොකරන්න. තවද, (ඔබගේ) දෙමාපියන්ට (කාරුණිකව) උවටැන් කරන්න. තවද දිළිඳුකම නිසා ඔබගේ ළදරුවන් ඝාතනය නොකරන්න (යනුවෙන් කියනු මැනව)'.(අල්කුර්ආන් 6 : 151)

එසේම අල්ලාහ් දෙවිඳුගේ ආඥාව මත මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ සුන්නා සංකල්පය තුලින්ද ඉස්ලාම්

දහම තහනම් කළ බොහෝ දේ ගැන පැහැදිලි කර ඇත. මිනිසුන් දැනුවත් කරනු වස් වරෙක මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: අල්ලාහ්, (ඔබට) මත්ද්‍රව්‍ය, කුණප, සූකර මාංශ සහ පිළිමයන් තහනම් කර ඇත. (මූලාශ්‍රය : අබූදාවුද්). තවද වරෙක මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'අල්ලාහ් යමක් (නුසුදුසුයැයි) තහනම් කළා නම් ඒ මගින් (වෙළදාම් කර) ලැබෙන මුදල්ද තහනම් කරන්නේය'. (මූලාශ්‍රය: ධාරකුත්නි)

අල්ලාහ් දෙව්දු ශුද්ධවූ අල්කුර්ආන්හී තවත් සමහර ස්ථානයන්හී තහනම් කරන ලද සමහර දේ පමණක් විස්තරාත්කමව පවසා ඇත. ඉස්ලාම් දහම තහනම් කළ සමහර ආහාරයන් ගැන පවසන කළ අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلاَّ مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَن تستقيموا بالإظلام﴾

'(විශ්වාස වන්තයිනි. ඉබේ මැරුනු) කුණපද, ලෙයද, සූකර මාංශද, අල්ලාහ් හැර (කිසිදු සාධකයක් නැති දෙවියන් යැයි අමතන පිළිම වැනි) අන්දෑ (නාමය) ආමන්ත්‍රණය කර සමර්පණය කර (මැරූ) ඒවාද, බොටුව මිරිකා මරණ ලද දැයද, ගසා මරණ ලද දැයද, (ඉහළකින් පහළට) වැටී මළ දැයද, අංවලින් (ඇන කොටා ගෙන) මළ දැයද, (සිංහ, වළස්සු සහ කොටි වැනි) වන සතුන් සපා කා (මළ)

ඒවාද ඔබට තහනම් කර ඇත. (අනුභවයට අනුමත දැහී) ඔබ කුමක් (එය සජීව්ව දැක නිත්‍යානු කූලව අල්ලාහ්ගේ නාමය කියා) කැපුවේදෝ ඒ හැර, (අන් දේ ඔබට කා හැකිය). නමුදු අන් (දහම්වල) වන්දනා මානයන් පිණිස (පිළිම සහ පිළිරූ වැනි) දැ තබා ඇති ස්ථානයන්හී (කැප කර) කැපූ ඒවාද, ර්තල වලින් (විද) නිමිති සෙවීමද (ඔබට තහනම් කරන ලදී)'. (5 : 3)

එසේම අල්ලාහ්, පිරිමියෙකු විවාහ වීමට නුසුදුසු තහ නම් අය ගැන විස්තර කරන කළ අල්කුර්ආනය තුලින් මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالاَتُكُمْ وَبَنَاتُ الأَخِ وَبَنَاتُ الأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللاَّتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَآئِكُمْ﴾

'ඔබගේ මව්වරුන්ද, ඔබගේ දියණියන්ද, ඔබගේ පියාගේ සහෝදරියන්ද, ඔබගේ මවගේ සහෝදරියන්ද, ඔබගේ සහෝදරයාගේ දුවරුන්ද, සහෝදරියගේ දුවරුන්ද, ඔබට (ළදරු වියේ) කිරි පෙවූ (කිරි) මව්වරුන්ද, (ඔබගේ මව හැර අන් කාන්තාවක් ඔබට) කිරි පෙවීමෙන් වූ (ඒ කාන්තාවගේ දුවරුන් වන ඔබගේ) සහෝදරියන්ද, ඔබගේ බිරිඳන්ගේ මව්වරුන්ද ඔබ (විවාහ වීමට) තහනම් (අය) වේ'. (අල්කුර්ආන් 4 : 23)

එසේම ඔබගේ ජීවන මග වන වෘත්තීන්හී, එහි තනහම් දේ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَوا﴾

'තවද, අල්ලාහ් වෙළඳාම අනුමත කර පොලි (කිරීම) (හරාම්යැයි) තහනම් කර ඇත'. (අල්කුර්ආන් 2 : 275)

තවද අල්ලාහ් තම කීකරු අතවැසියන් කෙරෙහි තබා ඇති අප්‍රමාණ දයාලුබව නිසා යහපත් අප්‍රමාණ දෑ හලාල් යැයි අනුමත කර ඇත. එහෙයින් ඒවා ගැන අල්ලාහ් දෙවිඳු සවිස්තරව පවසා නැත. නමුදු හරාම් වූ දේ වෙනු වෙන් එක්තරා සීමාවක් තිබෙණ හෙයින් මිනිසා ඒවා මනාව දැනගෙන අවබෝධ කරගෙන කටයුතු කළ යුතුව ඇත. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلاَّ مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْه﴾

'ඔබ (කුමක් කෙරෙහි) බලකර මිස (ඒ හැර) කෑමට ඔබට තුසුදුසු දේ කුමක්ද යන්න (අල්ලාහ්) ඔබට පැහැදිළිව විස්තර කර දී ඇත'. (අල්කුර්ආන් 6 : 119)

නමුදු හලාල් නම් අනුමත දේහී මිනිසාට අහිතකර නොවූ හොඳ පිරිසිදු දේ සියල්ල විස්තරයෙන් තොරව පොදුවේ අනුමත කර ඇත. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُواْ مِمَّا فِي الأَرْضِ حَلاَلاً طَيِّباً﴾

'මිනිසුනේ, පොළොවෙහි ඔබට (අනුභවයට) අනුමත කරන ලද පිරිසිදු (හොඳ) දැයින් අනුභව කරව'. (අල්කුර්ආන් 2 : 168)

තවද, හරාම් යැයි වැළැක්වූ දේ හැරෙ අන් සියලු දේ අනුමත කර තිබීම අල්ලාහ් දෙවිඳුගේ දයාලුවන්ත කම සහ ඔහු නම අනවැසියන් කෙරෙහි වූ විශාල සාදාරණත්වය සහ කාරුණිකත්වය මැනවින් විදහා දක්වයි. එහෙයින් ඔහුට ඉඳුරාම කීකරුවී, ආඥාවන් පිළිගෙන, ඔහුට තුති පූර්වව කටයුතු කිරීම අපගේ පරම යුතුකමකි.

තවද, හුදෙක් ර්මාන්හී සපිරසාර නොවූ බෙලහීන, ආගම පවසන පරමාධිපත්‍ය ෂාරීආ නීති ගැන මනා දැනු මක් නැති බොහෝ දනන්, ආගම මනා අන්දමින් පැහැදිළි කර ඇති හරාම් සම්බන්ධ නීතිරීති ගැන දැන ගත් කළ, ඒවාට බියවී සිත් තැවුලට පත්වෙති. එහෙයින් මොවුන් ඉස්ලාම් දහම ලිහිල් සරල එකක් බවට පිළිගැ නීමට, දහමේ අනුමත කළ දේ පමණක් කියා පැම ඇසීමට කැමැති වනවාද? නොවන්නට හොඳ දේ පමණක් කියා පැමේදී ඉස්ලාම් තමන්ට පහසු සාදාරණ ජීවිතයක් සකස් කර දී ඇතැයි තෘප්තිමත් වීමට බලාපොරොත්තු වනවාද? නොවන්නට ඔටුවන්, හරකුන්, එළුවන්, හාවුන්, මුවන්, කුකුළන්, පරෙවියන්, තාරාවන්, පාත්තයන් සහ පැස්බරුන් වැන්නන්ගේ මාංශ, මැරුණු පතාංගයන් සහ මත්සයන්ගේ මාංශ අනුභවයට අනුමතයි යනුවෙන් කීම ගැන ප්‍රිය වනවාද?

එළවළු, ඵලා වර්ග, පළතුරු වර්ග, ධාන්‍ය සහ ඇට වර්ග, අනුභව කළ හැකි අනෙකුත් පළතුරු වර්ග, ජලය, කිරි, මීපැණි, එළවළු තෙල් වර්ග, විනාකිරි වැනි දියරයන්, ලුනු, තුනපහ සහ ව්‍යාංජන රසවත් කිරීමට

යොදන කෂණික තුණපහ මිශ්‍රණයන් වැනි කෑමට අනුමත සුදුසු ඒවා බව ඇසීමට පමණක් කැමැති වනවාද?

ලී, යකඩ, වැලි, ගල්, ප්ලාස්ටික්, කන්නාඩි, රබර්, සතුන් පිට නැග ගමන් කිරීම, වාහනවල, දුම්රියෙන්, නැවෙන් සහ ගුවන් යානයෙන් ගමන් කිරීම අනුමත වේ යනුවෙන් කීම ඇසීමට බලාපොරොත්තු වනවාද?

නවද වායු සමීපකරණ, ශීතකරණ, රෙදි සෝදන යන්ත්‍ර, වියළන යන්ත්‍ර, ඇඹරුම් යන්ත්‍ර, පිටි වැනි දේ අනන යන්ත්‍ර, කුඩා කැබැලිවලට කපන. ලියන යන්ත්‍ර, දූෂ මිරිකන යන්ත්‍ර, වෛද්‍ය සහ කාර්මික උපකරණ, පරි ගණක යන්ත්‍රයන්, මාලිමා උපකරණ, ගොඩනැගිලි උපකරණ, ඛනිජ ද්‍රව්‍ය සහ ඛනිජ දියර, පිරිපහදු කර පෙරන ලද ද්‍රව්‍ය, පැනි රස ගන්වන ද්‍රව්‍ය, මුද්‍රණ යන්ත්‍රයන් කපු ඇඳුම්, සීතල ඇඳුම්, පට සේල, සත්ව මයිල්වලින් නිමවුනු ඇඳුම්, හම්, නයිලෝන්, පොලියෙස්ටර්, විවාහ වීම, මිලයට ගැනීම සහ අලෙවිය, පැවරීම, කුලියට දීම, වඩුවැඩ, පෙදරේරු සහ යන්ත්‍ර අළුත්වැඩියා කිරීම වැනි වෘත්තීන් සහ ළමබැටළු පාලනය වැනි අනෙකුත් සියලු දේ අනුමත යැයි කීම ඇසීමට සිතාන්තව ප්‍රිය වනවාද? මෙසේ අනුමත දේ ගැන පමණක් සඳහන් කරන්නේ නම් එයට සීමාවක් නොවනු ඇත. ඔවුන් කරුණාබර දෙවිඳුන් විසින් අනුමත කරන ලද මෙවන් දේ ගැන මදක් සිතා නොබලන්නේ මන්ද?

ඉස්ලාම් දහම ලිහිල් පහසු සාදාරණ දහමක් වුවද ඔවුන් ඉස්ලාම් දහම වටහා ගෙන ඇත්තේ වැරදි ලෙසිනි. මන්දයත් ඉස්ලාම් දහමේ ලිහිල පවතින්නේ මිනිසාගේ

විවෘත සිතට හැගෙන අන්දමින් සහ ඔවුන් වටහා ගෙන ඇති විලසින් නොව. ඉස්ලාම් දහම කුමක් ෂරීඅත් නම් පරමාධිපත්‍ය නීතියට ඇතුල් කර ඇත්දෝ එය තුලින් ආගමේ ලිහිල වටහා ගත යුතුව ඇත. ඉස්ලාම් දහම ලිහිල් පහසු දහමක් ලෙස පවසමින්, තහනම් කළ දේ කිරීමත්, බැරෑරුම් අවස්ථාවන්හී දහමේ වන්දනාමාන පිණිස ලිහිල් කර දී ඇති නැමදුම යාකර සහ කෙටි කර කිරීමත්, ලෙඩ රෝග වූ අවස්ථාවන්හී සහ ගමනේ යෙදී සිටින අවස්ථාවන්හී උපවාස ශීලයෙන් වැලකී සිටීමත්, වුළු දෝවනය කරන විට මේස් මත නැවරීමත්, වුළු කිරීමට ජලය ප්‍රයෝජනය කිරීමට නොහැකි වූ විට හෝ පානීය ජලයේ උවමනාවට බියෙන් දුවිල්ලෙන් තයම්මුම් කිරීමත්, ලෙඩ සහ දාරාතිපාත වර්ෂා වැනි අවස්ථාවන්හී නැමදුම පිළිවෙළින් එක්කර කිරීමත්, විවාහ වන්නට සූදානම් වන්නා විවාහ වන්නට කතාබස් වූ කාන්තාව බැලීමත්, දිවරුම කඩ කළ නිසා ප්‍රායච්චිත්තයට වහලෙකු නිදහස් කිරීම, දුගීන්ට ආහාර සැපයීම සහ ඇඳුම් සැපයීමෙහිදී තම සිත් සේ තෝරා ගෙන කටයුතු කිරීමත්, උවදුරු සහ බලකිරීමේ අවස්ථාවන්හිදී අනුභව කිරීමට අනුමත නොවූ මල සතුන්ගේ කුණප වැනි දේ අනුභව කිරීම වැනි අනෙකුත් බොහෝ අවස්ථාවන් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම අතර ඇත්තේ අසීමිත පරතරයකි.

පෙර සඳහන් කළ මෙවනි අනුමත දේ මෙන්ම, අනුමත නොකළ දේ, නොකළ යුතු දේ වැනි ඉස්ලාම් දහමේ අණ කිරීම තුල වැදගත් කරුණු රාශියක් අන්තර්ගතව ඇති බව මුස්ලිම්වරයෙකු යෙහෙන් වටහා ගත යුතුය.

සර්වඥාන අල්ලාහ් තම අතවැසියන් තම කටයුත්තන්හි කෙසේ කටයුතු කරනවාද යන්න පරීක්ෂණයට භාජනය කිරීම එයින් එකකි. එසේම අතවැසියන්ගෙන් ස්වර්ග වැසියන් කවරෙක්ද නිරයේ වැසියන් කවරෙක්ද යනුවෙන් බෙදා වෙන් කරයි. මන්දයත් නිරයේ වැසියා සෑම මොහොතකම නිරයට ඇතුල් වන දේ කෙරෙහි සිත්සේ කටයුතු කරයි. නමුදු ස්වර්ගවැසියා සෑම මොහොතකම ස්වර්ග වෙත යෑම කෙරෙහි ප්‍රිය වී ජීවන මගේ තමාට ඇති වන සියලු බාධකයන්හී ඉවසිලිවන්තව කටයුතු කරයි. මිනිසුන් අතර මෙවන් ස්ථිර පරීක්ෂණයක් නොවන්නට දුදනන් සහ සුදනන් වෙන් කර වටහා ගැනීම අපහසු වනු ඇත. සත්‍ය විශ්වාස වන්තයන් නිතර, තමන්ට ඇතිවන දුක්කරදරයන් අල්ලාහ් වෙනු වෙන් සහ මරණින් මතු ජීවිතයේදී ලැබිය හැකි සුවිපාක බලපොරොත්තුවෙන් ඉවසාගෙන ඒවා දමනය කර ගනු ඇත. එහෙයින් ඔවුන් තමන් මුහුණ පාන විවිධ දුෂ්කරයන් පවා ලිහිල් ලෙස පිළිගනිති. නමුදු කුහකයන් තමන්ට අත්වන දුෂ්කරයන් දුකක්, කරදර යක් ලෙස සිතා කටයුතු කරන බැවින් ඔවුන්ට ඒවා දමනය කිරීමට හෝ ඉවසුමෙන් ඒවා පිළිගැනීමට හෝ නොහැකිව සිත් තැවුලට පත් වෙති.

තවද යමෙකු හරාම්වූ දෙයින් ඉවත් වී කටයුතු කරන කළ අල්ලාහ් ඔහුට එයට වඩා අගනා දේ පිළිගැන්වීමට සූදානම් වී සිටියි යන්න වටහා ගන්නේ නම් හෙතෙම සම්පූර්ණ සිත් සතුටක්ද ර්මාන්හී තෘප්තියක්ද ලබන්නේය.

මෙම කුඩා අත්පොතේ වත්මන් මුස්ලිම් සමාජය තුල සදාරණයැයි අනුමතයැයි හැඟීමකින් බහුලව ව්‍යාප්තවී ඇති සමහර දුදන ක්‍රියාවන් ගැන අල්කුර්ආනයේ සහ මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ සුන්නා සංකල්පයේ සාධක තුලින් පැහැදිලි කර දී ඇත්තෙමි. තවද අල්ලාහ්ගේ යහමග සහ භාග්‍යය ලබා, ඉස්ලාම් දහම තහනම් කළ දෙයින් ඉවත් වී අල්ලාහ්ගේ ආඥාවන්ට මුළුමනින්ම කීකරු වී කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාව මටද අනෙකුත් ඉස්ලාමීය සහෝදරයින් හටද ලැබී, සර්වබල අල්ලාහ්ගේ දයාවද කරුණාවද අපට ලැබේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමි.

අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම

ෂිර්ක් නම් අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම තහනම අතින් ඉස්ලාම් දහමේ තහනම් කළ විශාලතම තහනමකි. මුහම්මද්ගේ නබි (සල්) තුමාගේ විස්තර කිරීමක් අබූ බක්ර් තුමා මෙසේ සඳහන් කරයි: නබි තුමා තම කළණ මිතුරන් අමතා 'විශාල පව ගැන මා ඔබට පවසන්නද?'යි තුන් වරක් නොකඩවා විමසන්නට වූහ. එයට කලණ මිතුරන් 'එසේය නබි තුමනි, අපට පවසන්න'යි උත්තර දුන් කළ 'අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම' යනුවෙන් නබි තුමා පිළිවදන් දුන්හ (මූලාශ්‍රය: බුහාරි සහ මුස්ලිම්). ආදේශ කිරීම හැර අනාවැසියෙකුගේ අන් සියලු පව කරුණාබර අල්ලාහ් සමාවන්නේය. ඒ විශාල පව වන ආදේශ කිරීම තවබා නම් පස්චාත්තාප වී පව සමා අයැදීමෙන් මිස අල්ලාහ් පව සමා නොදෙන්නේය. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿إِنَّ اللّهَ لاَ يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاء﴾
'සැබැවින්ම අල්ලාහ් ඔහුට ආදේශ කිරීම කිසිවිටෙක සමා නොකරන්නේය. එය හැර (අන් පව්) ඔහු සිතූ අයට සමා කරන්නේය'.(අල්කුර්ආන් 4 : 48)

මෙසේ ආදේශ කරන්නා ඉස්ලාමීය රාමුව තුළින් සම්පූර්ණයෙන්ම පිටවූ කෙනෙකු ලෙස වන්නේය. එසේම ඔහු ආදේශ කළ අයෙකු විලසින් මරණයට පත්වීමෙන් පසු සදාකල්හීම නිරයේ පසු වන්නේය. තවද වත්මනයේ මෙවැනි විවිධාකාර ආදේශ කිරීම්, බොහෝ මුස්ලිම් රටවල බහුලව සිදුවෙයි. ඒවායෙන් සමහරක් ගැන අපි සංෂිප්තව සළකා බලමු.

කබ්ර් (මිනිවල) වන්දනාමාන

වත්මන් සමාජයේ බොහෝ දෙනෙකු, කවදාදෝ ජීවිත ක්ෂයට පත්වූ සැදැහැවතුන් සහ උත්තමයන් තම උවමනා වන් ඉෂ්ට කර දෙතු ඇතැයි විශ්වාස කර පිළිගනිමින්, මවුන් මගින් උදව් පතා ප්‍රාර්ථනා කිරීමට හැකි යැයි විශ්වාස කරති. මවුන්ගේ ඒ සිතුවිල්ල මුග්ධ එකක් බව අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلاَّ تَعْبُدُواْ إِلاَّ إِيَّاهُ﴾

'(අල්ලාහ්) ඔහු හැර (අන් කිසිවෙකු) නැමදුම් නොකරව් යනුවෙන් ඔබගේ දෙවියා තීරණය කළේය'.
(අල්කුර්ආන් 17 : 23)

තවද, කවදාදෝ ජීවිතක්ෂයට පත්වූ වක්තෘවරුන් සහ ශ්‍රද්ධාවන්තයන් වැන්නන්ගෙන් පිටිවහල පතා තම දුක්

ගැහැට සහ අනෙකුත් කරදර ඉවත් කරගැනීම පිණිස ප්‍රාර්ථනා කළ හැකියැයි ඔවුන් විශ්වාස කරති. ඒ කරුණ අල්ලා අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاء الأَرْضِ أَءِلَهٌ مَّعَ اللَّهِ﴾

'දුඃඛිතයෙකු අමතන කල්හි (ඔහුට) පිළිවදන් දී ඔහුගේ ඒ දුක පහකර, ඔබ මිහිපිට උරුමක්කාරයන් ලෙස පත් කළේ කවරෙක්ද? (මෙවන් සත්‍ය දෙවිඳු) අල්ලාහ් සමග (වන්දනයට සුදුසු) තවත් දෙවියෙක් වේද?'(27 : 62)

තවත් සමහරු වාඩිවන කළද, නැගිටින කළද, ලිස්සී හෝ යමෙක හැප්පී හෝ වැටෙන කළද, දුක්කරදරයට පත්වන කළද අනෙකුත් අවස්ථාවලද, යා මුහම්මද්, යා අලී, යා හුසෙයින්, යා ජයිලානි, යා ෂාදුලි, යා රිෆායී, යා අයිදුරූස්, වැනි පෙර ජීවත්වී අපවත්වී ගිය අයගේ නම් ආමන්ත්‍රණය කරමින් විවිධ ලෙස පිහිට පතා අමතනු දැකිය හැකිය. ඒවා සියල්ල ඉස්ලාම් දහම අනුමත කළ ඇමතුම් නොවන බව තරයේ සිතේ තබා ගත යුතුය. ඒ කරුණු අල්කුර්ආනය මෙසේ පැහැදිළි කරයි :

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ﴾

'සැබැවින්ම, ඔබලා අල්ලාහ් හැර (දෙවිඳුන් යැයි) අමතන අය ඔබලා වැනි (අල්ලාහ්ගේ) වහල්ලුන්ය'. (7 : 194)

තවත් සමහරු, සමහර සැදැහැවතුන්ගේ සොහොන් වෙත ගොස් ඒවා වටා ප්‍රදක්ෂිණා කරමින්, ඒවායේ මුල් සහ කොන් අතගා ඉඹිමින්, අනුග්‍රහයක් ඇතැයි සිතා

එහි වැලි සහ දුවිලි ගෙන මුහුණේ දේහයේ තවරා ගනිමින් ඒවා ඉදිරිපිට ගරුසරුව සිට ශාෂ්ඨාංග කරමින්, රෝග නිවාරණ, දරු සම්පත ලැබීම සහ තම උවමනාවන් ඉටු වීම වැනි දේ ගැන උදව් පතනු අප දැක ඇත්තෙමු. තම උවමනාවන් සිතේ මතක් කර ගෙන ඒවා සපල වනු වස් 'මෙහි වැඩ වසන අසවල් අසවල් සමිඳුනේ, සාත්තු වරයානි, අව්ලියා තෙම' යනුවෙන් බැතිසිතින් ප්‍රාර්ථනා කරති. ඒවා සියල්ල අල්ලාහ්ට ආදේශ තබන නුසුදුසු ඇමතීම් වේ. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ﴾

'තවද අල්ලාහ් හැර, පරමාන්ත දිනය දක්වා (අමැතුවද) තමාට පිළිවදන් නොදෙන (අල්ලාහ් හැර අන්) දැය අමතන්නන්ට වඩා (තවත්) නොමග ගියවුන් වේද? (අමතන්නන්) තමන් අමතන බව පවා ඔවුන්ට වටහා ගත නොහැකිය'.(අල්කුර්ආන් 46 : 5)

මෙවන් අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම ගැන මුහම්මද් තුමා වරෙක අනතුරු අඟවමින් දෙසූහ: 'අල්ලාහ්ට ආදේශ කරමින් මරණයට පත්වන්නේ තවරෙක්ද, ඔහු නිරයට ඇතුල් වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි සහ මුස්ලිම්).

තවත් සමහරු, ලොවේ සියල්ල ක්‍රියාකරවන්නේ එවන් දෙව් ගැත්තන් වන වලිවරුන් සහ සමිඳුන් විසින් යයි පිළිගනිමින් බැති සිතින් ඒවා වෙත ගොස් හිස බුගැම සහ ඒවා අසල තම නම් ලියා තැබීම වැනි ඉස්ලාම්

දහම කිසි විටෙක අනුමත නොකළ බොහෝ දේ කරති. එවැනි නොමා ක්‍රියාවන් ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَإِن يَمْسَسْكَ اللّهُ بِضُرٍّ فَلاَ كَاشِفَ لَهُ إِلاَّ هُوَ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلاَ رَآدَّ لِفَضْلِهِ﴾

'අල්ලාහ් ඔබ විපතක හසු කරන්නේ නම් එය ඉවත් කරන්නට ඔහු හැර (අන් කිසි) කෙනෙකු නැත. තවද ඔහු ඔබට යහක් සිතුවෙ නම් ඔහුගේ (ඒ) ප්‍රසාධය වළක්වන්නටද (ඔහු හැර අන්) කෙනෙකු නැත'. (අල්කුර්ආන් 10 : 107)

අල්ලාහ් හැර අන් ඒවාට භාරවීම

වත්මනයේ තවත් සමහරු, ඉටිපන්දම්, තෙල් සහ පහන් වැනි බොහෝ දේ බාරවී ඒවා එවන් දෙවගැත් තන්ගේ, සමිඳුන්ගේ සොහොන් අභියසට ගෙන ගොස් එහි පසුවන්නන් හට ඉටුකිරීම දැකිය හැකිය. මෙයද අල්ලාහ්ට කරන ආදේශ කිරීමකි.

අල්ලාහ් හැර අන් ඒවාට මාංශදාන දීම

එසේම අල්ලාහ් හැර දෙවගැත්තන් සහ සමිඳුන් වැනි අන් අය වෙනුවෙන් හරකුන් සහ එළුවන් වැනි සතුන් කපා මාංශ දාන දීමද අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීමක් වේ. එසේ අල්ලාහ් හැර අන් අය වෙනුවෙන් මාංශ දානය දීම කිසිවිටෙක අල්ලාහ් අනුමත නොකරයි. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾

'එහෙයින් ඔබගේ හිමි (ට පමණක්) නැමදුම් කරව. (සතුන් කපා) නහ්ර් (නම් මාංශදාන) ද දෙව. (108 : 2)

එසේ අල්ලාහ් හැර අන් අය වෙනුවෙන් මාංශ දානය දීම ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'අල්ලාහ් හැර අනුන්ට කපා මාංශ දාන දෙන්නන්ට අල්ලාහ්ගේ ශාපය අත්වේවා' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

අල්ලාහ් හැර අන් අය උදෙසා මාංශ දානය දීමද, එසේ දෙන බව බාර වීම, සතුන් කැපීමද, අල්ලාහ් හැර දෙවියන් යැයි පවසමින් අන් ඒවායේ නම් ආමන්ත්‍රණය කර කැපීම වැනි මෙවන් ක්‍රියාවන් සියල්ල මහා ආදේශ කිරීමට අයත් වන අතර එසේ කැපූ සතුන්ගේ මාංශ අනුභව කිරීමටද තහනම්ය. එසේම නවත් සමහරු, ජින්වරුන්ගේ නොමනා දුෂ්ඨ ක්‍රියාකාරකම්වලට බියවී අළුත් නිවෙස් තනන කළද, අළුත් ළිං හාරන කළද ඒ ඒ ස්ථානවල සතුන් කපා මාංශ දානය සම්මාදම් වෙති. මෙයද විශාල පවක් වන ආදේශ කිරීමට ඇතුලත්ය.

හරාම් හලාල් ලෙසද, හලාල් හරාම් ලෙසද වෙනස් කිරීම

අල්ලාහ් විසින් හලාල් කළ දේ හරාම් කිරීමද, හරාම් කළ දේ හලාල් කිරීමද, සාමාන්‍යය මිනිසෙකුට එසේ කිරීමට හැකියැයි පිළිගෙන විශ්වාස කිරීමද, එසේ නොවන්නට පැරණි නීතිරීතිවලට අධාලව තීන්දු කිරීමද,

එසේ තීන්දු දීමට හැකි බව පිළිගැනීම වැනි සියලු දේ අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීමට අයත් පාපකර්මයන් වේ. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿اتَّخَذُواْ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللّهِ﴾

'(එසේම) ඔවුන්, අල්ලාහ් හැර ඔවුන්ගේ යතිවරුන්ද, මුනිවරුන්ද ඔවුන්ගේ දෙවිඳුන් කර ගත්හ'. (9 : 31)

තවද වරෙක මුහම්මද් තුමා අල්කුර්ආනයේ මෙම කොටස පාරායනය කරනු ඇසූ අදී බින් හාතිම් තුමා 'අල්ලාහ්ගේ වක්තෘ තුමනි, ඔවුන් ඔවුන්ගේ ඒ අය වන්ද නාමාන කළේ නැහැ නෝවේද? යි විමසූ කල 'සැබැය. නමුදු ඔවුන් අල්ලාහ් අනුමත කළ දේ තහනම් කළහ. අල්ලාහ් තහනම් කළ දේ අනුමත කළහ. මොවුන්ද ඔවුන්ගේ ඒ වදන් අනුව ක්‍රියා කරති. මෙසේ කිරීම ඔවුන් වන්දනාමාන කිරීම හා සමාන වේ'යි උත්තර දුන්හ' (මූලාශ්‍රය : බෙහකි).

තවද අල්ලාහ් ඒ ආදේශ කරන ජනයන් ගැන පවසද්දී අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلاَ يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللّهُ وَرَسُولُهُ وَلاَ يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ﴾

'ඔවුන් අල්ලාහ් සහ රසූල් වරයා තහනම් කළ දැයින් ඉවත් නොවීද, මේ සත්‍ය සත්මාර්ගය සත්‍ය දහමක් ලෙස නොඅදහාද සිටිති'. (අල්කුර්ආන් 9 : 29)

තවද ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلاَلاً قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ﴾

'*(නබි තුමනි) පවසනු මැනව, (අනුභව කිරීමට සුදුසු)* ආහාර වශයෙන් අල්ලාහ් ඔබලාට පහළ කළ දැය ගැන ඔබලා දිටීද? එයින් සමහරක් තහනම් ඒවා ලෙසද, සමහරක් අනුමත කළ ඒවා ලෙසද, ඔබලා කර ගත්හ. (මෙසේ ඔබ සිතුමතේට තීරණය කිරීමට) අල්ලාහ් ඔබලාට අනුබල දුන්නාද? නැතහොත් ඔබලා අල්ලාහ් කෙරෙහි බොරු ගොතනවාද? යි විමසනු මැනව'. (අල්කුර්ආන් 10 : 59)

හූනියම් සහ ශාස්ත්‍ර හෝ නිමිත කීම

ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක හූනියම අනුමත නොකරයි. හූනියම් කරන්නා කාෆිර්වරයෙකු බවට පත්වන අතර, හූනියම සියලු කුසල් කර්මයන් විනාශ කරන විශාල පව් හතෙන් එකක් වන්නේය. හූනියම මිනිසාට විනයක් මිස සෙතක් ගෙන දෙන්නේ නැත. ඒ ගැන අල්කුර් ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلاَ يَنفَعُهُمْ﴾

තමුදු ඔවුන්ට අනර්ථ දායී වූවද, වැඩදායී නුවූවද දේ ඔවුන් ඉගෙන ගතිති'.(අල්කුර්ආන් 2 : 102)

නවද ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :
'*හූනියම් කරු කොහි ගියද ජය නොලබන්නේය*'.
(අල්කුර්ආන් 20 : 69)

හූනියම් කිරීමෙහි නිරත වන්නා කාෆිර්වේ. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيْاطِينَ كَفَرُواْ يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولاَ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلاَ تَكْفُرْ﴾

'සුලෙයිමාන් (හූනියම් කර කිසිවිටෙක අල්ලාහ්ව) විශ්වාස නොකරන්නෙක් නොවිය. එහෙත් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ ෂෛයිතාන්වරුන්ය. ඔවුන් හූනියම් ශාස්ත්‍රය, බාබිලෝන් (නගරයෙ) හී හාරූත් සහ මාරූත් නම් මලක් (යැයි පැවසෙන) දෙන්නෙකුට පහළ කළ දැය (යැයි පවසා දුදන ලෙස ක්‍රියාකිරීමට) මිනිසුන්ට උගන්වමින් පසු වූහ. තවද, ඒ දෙන්නා අප (බලවත්) පරීක්ෂණයක වෙමු. එහෙයින් (මෙය හදාරා) ඔබලා ප්‍රතික්ෂේප කරන්නන් (කාෆිර්වරුන්) බවට පත් නොවව යනුවෙන් අනතුරු නොඅඟවන තුරු ඔවුන් (හූනියම) කිසිවෙකුට නොඉගැන්වති.(2 : 102)

තවද හූනියම් කරන්නා කාෆිර්වරයෙකු වන අතර ඉස්ලාමීය නීතිය අනුව ඔහුට අඬුවම ඔහු ඝාතනය කර දැමීම වේ. යමෙකු හූනියම් මගින් උපයන ධනයද හරාම් වේ. අද සමහරු තම සතුරාට අඬුවම් දීම පිණිස සහ තමාට කළ හූනියම ඉවත් කර ගැනීම පිණිස වැනි බොහෝ කටයුතු සඳහා හූනියම්කරු වෙත ඇදෙනු සාදාරණව දකින්නට හැකි දර්ශනයකි. මෙවන් ක්‍රියාවන් ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක අනුමත නොකරයි. එහෙයින්

යම් යම් ප්‍රතිකාර සඳහා එසේ භූතියම් කරු වෙත යැමෙන් වැළකී ඉස්ලාම් පවසන දික්ර් වැනි ප්‍රාර්ථනාවන් මගින් ඒවාට නිසි පිළියම් ලබාගැනීම අති වැදගත්ය.

තවද, ශාස්ත්‍රකරුවන්, නිමිති කියන්නන් වැනි අය ගුප්ත දෑ ගැන තමා දන්නා බව පවසන්නේ නම් ඔහු කාෆිර් වරයෙකු වේ. මන්දයත් ගුප්ත දැහි දැනුම අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුට නැති හෙයිනි. මෙසේ ශාස්ත්‍ර කරුවන් වැනි අය අතේ, පිගන්වල, වීදුරු කැබැලිවල හෝ මුහුණ බලන කණ්ණාඩිවල හෝ පොළොවේ ඉරි ඇඳ හෝ අනෙකුත් ක්‍රමවලින් හෝ කටයුතු කරමින් මහජනයන් රවටා ගෙන ජීවත්වෙයි. එසේම ආගම ගැන මනා දැනුමක් නැති තවත් සමහර මන්ද බුද්ධිකයන් තම අනාගතය ගැන, නැතිවුනු දෙයක් සොයා ගැනීම පිණිස, විවාහය ගැන දැනගැනීම පිණිස සහ රැකියා කටයුතු ගැන දැන ගැනීම පිණිස වැනි විවිධ කරුණු උදෙසා ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් සහ ශාස්ත්‍රකරුවන් වෙත ඇදී යති. එසේ යන ජ්‍යෝතිශ්‍යයන්ගේ කියමන්හී එක් ඇත්තක් වූ විට ඉතිරි අනූනවයම මුසාවාද වේ.

මෙසේ ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් වෙත ගොස් ඔවුන්ගේ කියමන් පිළිගන්නා ඉස්ලාමීය දෘෂ්ටියෙන් කාෆිර් වරයෙකු වේ. ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් වෙත යන්නා ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා අන තුරු අඟවා මෙසේ දෙසූහ: 'යමෙකු ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් වෙත ගොස් ඔවුන් කියන දේ පිළිගන්නේ නම් හෙතෙම අල්ලාහ් විසින් මුහම්මද්ට පහළ කළ අල්කුර්ආනය ප්‍රතික්ෂේප කළ අයෙකු වේ' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). නමුදු ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් කියන දේ ස්ථිරසාරව නොපිළිගෙන ඔහු ගුප්ත දෑ ගැන කියන දේ සත්‍ය විය

හැකි දැයි දැනගැනීම පිණිස ඔවුන් වෙත යන්නේ නම් ඔහුගේ දින හතළිහක නැමදුමන් අනුමත නොවන්නේය. මෙම කරුණ ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'යමෙකු ජ්‍යෝතිශ්‍යයන් වෙත යමක් අසා දැන ගැනීමට යන්නේ නම් ඔහුගේ දින හතළිහක නැමදුමන් නොපිළිගනු ඇත'. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

ග්‍රහයන් සහ නටශස්ත්‍රයන් මිනිසාගේ ජීවිතයේ බලපෑම් කරයි යනුවෙන් විශ්වාස කිරීම

ග්‍රහයන් සහ නටශස්ත්‍රයන් එහි ගමන් මිනිස් ජීවිතයේ වෙනස්කම් සහ සුභ අසුභ ගැන තීරණය විය හැකිය යනුයෙන් බොහෝ මුස්ලිම්වරු විශ්වාස කරති. එය ඉස්ලාම් දහමට හාත්පසින්ම විරුද්ධ අදහසකි. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ කලණ මිතුරෙකු වන සෙයිද් බින් කාලිද් අල් ජුහනි තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'මක්කාව අසල මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා සහභාගි වූ හුදෙද බිය්යා සම්මුතිය සිදුවූ දිනවල මහ වැස්සක් හට ගත් දිනයේ, සුබ්හ් දේව නැමදුම හඳුරුවා අවසන් කළ මුහම්මද් තුමා මිනිසුන් වෙත හැරී 'ඔබගේ දෙවියා කුමක් පවසනවා දැයි ඔබලා දන්නවාද?යි විමසූ කල එතුමාගේ කළණ මිතුරන් 'අල්ලාහ් සහ අල්ලාහ්ගේ වක්තෘවරයා පමණක් දනී' යැයි පවසන්නට වූහ. එයට මුහම්මද් තුමා 'අද දින අළුයම මිනිසුන් අල්ලාහ් විශ්වාස කළ අය ලෙසින් ද, ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කළ අය ලෙසින්ද නැගි ටෙව් වෙය' යනුවෙන් පවසා 'අල්ලාහ්ගේ අනුග්‍රහයෙන් වැස්ස ලැබුණා යයි පවසන්නේ කවරෙක්ද, ඔවුන් මා විශ්වාස කර ග්‍රහයන් අමතක කර ඇත. ග්‍රහයන්ගේ

බලපෑමෙන් වැස්ස ලැබුණා යැයි පවසන්නේ කවරෙක්ද ඔවුන් ග්‍රහ යන් විශ්වාස කර මා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇතැයි අල්ලාහ් පවසයි යනුවෙන් පැවසූහ'. (මූලාශ්‍රය :බුහාරි).

තවද තම ග්‍රහ ඵලාපල දැනගැනීම පිණිස පුවත්පත් සහ සඟරාවන්හී පළවන ග්‍රහ ඵලාපල කියවා ඒවා සත්‍ය විය හැකියැයි පිළිගැනීමද ආදේශ කිරීමකි. නමුදු සිත්සතුටක් ලබා ගැනීම පිණිස ඒවා කියවන්නේ නම් හෙතෙම පව් කාරයෙකු වන්නේය. මන්දයත් ෂිර්ක් නම් ආදේශ කිරීම වෙත ඇද ගෙන යන යමක් මගින් සිත් ශාන්තිය ලැබීමට ඉස්ලාම් තරයේ අනුමත නොකරන අතර, ඒමගින් ෂයිතාන් මිනිසා ආදේශ කිරීම වෙත යොමු කරන නිසාය.

යන්තර සහ සූර වැන්නෙහි නිවාරණ ඇතැයි පිළිගැනීම සමහරු ශාස්ත්‍රකරුවන්ගේ සහ ජ්‍යෝතිෂ්‍යයන්ගේ කීම් අසා ඔවුන්ගේ වචන සත්‍යයයි පිළිගෙන හෝ අනුවණ ඇදහිලි සහ අදහස් පිළිගනිමින් තම බෙල්ලෙහි, අතෙහි, ඉනෙහි, කණෙහි, නිවසෙහි, වාහනයෙහි සහ තම ළමයින්ගේ දේහයෙහි ඇස්වහ කටවහ සහ අනෙකුත් දුෂ්කරවලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස සූර හෝ යන්ත්‍ර හෝ මතුරන ලද අන් දෙයක් හෝ එල්ලා ගනිති. තවද අපලයට යනුවෙන් විශේෂ වෛවර්ණ ගල් සවි කළ හෝ නොකළ මුදු වැනි දේද පැළඳ ගනිති. මෙසේ කිරීම අල්ලාහ් කෙරෙහිවූ විශ්වාසය අහිමි වන අතර, අල්ලාහ් අනුමත නොකළ දේ මගින් නිවාරණය පැතීමද වන්නේය.

තවද සමහරුන් එසේ ක්‍රියාකිරීම ජින් ෂයිතාන්වරුන් ගෙන් ආරක්ෂා පැතීමට බවද කියති. කෙසේ වුවද, මෙවන් යන්ත්‍ර සහ සුර වැනි දේ සකස් කරන්නන් පරිශුද්ධ කුර්ආනය සමග අනෙකුත් ෂිර්ක්වූ වචනද එක්කර මසප් රුධිරය සහ සතුන්ගේ ලෙ වැනි අපිරිසිදු දේවලින් මිශ්‍ර දියරවලින් ලියති. ඒවා පැළඳ ගැනීම සහ අත් ඒවාහී හෝ ස්ථානයන්හී හෝ එල්ලා තැබීම ඉස්ලාම් තරයේ හෙළා දකී. එය සාධක වනු වස් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'සුර සහ යන්ත්‍රයන් පළඳින්නේ කව රෙක්ද, හෙතෙම ආදේශ කළ අයෙකු වේ'. (අහ්මද්)

වන්දනාමානයන් අනුන්ට පෙනෙන්න මුනිච්චාවට කිරීම

කුසල් කර්මයන් සියල්ල මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ මග පෙන්වීම මත පිරිසිදු චේතනාවෙන් අල්ලාහ් වෙනු වෙන් පමණක් කළ යුතු අතර මිනිසාට පෙන්වීමට නොවේ. මිනිසාගේ ප්‍රශංසාව උදෙසා මිනිසා ප්‍රශංසා කළ යුතුය යන අධිෂ්ඨාන යකින් යමක් කුසල් කර්මයන් කරන්නේ නම් ඒ ක්‍රියාව කුඩා අදේශ කිරීමකට පත්වන අතර ඒවාට කිසිදු පිණක් නොලැබෙන්නේය. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් අල්කුර්ආයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُواْ إِلَى الصَّلاَةِ قَامُواْ كُسَالَى يُرَآءُونَ النَّاسَ وَلاَ يَذْكُرُونَ اللّهَ إِلاَّ قَلِيلاً﴾

'ඇත්තෙන්ම කුහකයන් අල්ලාහ් රවටන්නට අදහස් කරති. එහෙත් (අල්ලාහ්) මහු, ඔවුන් රැවටටුවෙය. තවද ඔවුන් සලාත් කිරීමට (පිවිස) නැගිට සිටින කල, කුසීත කමෙන්

(තමන් සලාත් කරන්නන් යනුවෙන්) මිනිසුන්ට පෙන්වීම පිණිස (නැගිට) සිටින්නෝය. තවද ඔවුහු ඉතා අල්ප වශයෙන් මිස අල්ලාහ් ගැන මතක් නොකරන්නෝය'. (අල්කුර්ආන් 4 : 142)

එසේම අනුන් තමන් ගැන ප්‍රශංසා මුඛව කතා කළ යුතුය යන රිසියෙන් යමෙකු කුසල් කර්මයන් කරන්නේ නම් හෙතෙම ආදේශ කළ කෙනෙකු වන්නේය. දහමෙහි ඔහුට ඇත්තේ දැඩි අවවාදයක් බව මුහම්මද් තුමාගේ මතු සඳහන් දෙසුමෙන් වටහා ගත හැකිය. මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ පවසයි: 'තම වන්දනාමානයන් අනුන් ඇසිය යුතුයැයි අධිෂ්ඨාන යෙන් කරන්නේ කවරෙක්ද, අල්ලාහ් ඔහුගේ වන්දනාමා නයන් අනුන්ට ඇසෙන්නට සළස්වන්නේය. එසේම අනුන් බැලිය යුතුයැයි බලාපොරොත්තුවෙන් කරන්නේ කවරෙක්ද අල්ලාහ් ඒවා අනුන්ට බලන්නට හැකි වන අයුරු සළස් වන්නේය'. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

එසේම තමන් කරන වන්දනාමානයන් අල්ලාහ්ට සහ අනුන් වෙනුවෙන් කරන්නේ නම් ඒවාද විනාශ වන්නේය. ඒ ගැන අල්ලාහ් පවසන බව මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ. 'ආදේශකයන් කරන ආදේශයන් ගෙන් මා උවමනාවක් නැති කෙනෙකු වෙමි. යමෙකු මා හා අන් කෙනෙකු එක් කර වන්දනාමාන කරන්නේ නම් ඒ ක්‍රියාවන්ද ඔහුගේ ආදේශයද ඔහු සමග අත් හරිමි' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

යමෙකු වන්දනාමානයට එක්වී මුනිච්චාවක් ඔහු තුල ඇති වී හෙතෙම එය පිළිකුල් කරන්නේ නම් ඔහුගේ වන්දනාමානයන් පිළිගනු ලබනු ඇත. නොවන්නට හෙතෙම මුනිච්චාවට ප්‍රිය වන්නේ නම් ඔහුගේ වන්දනා මනයන් මුලුමනින්ම ප්‍රතික්ෂේප වී නිෂ්ඵල වනු ඇත.

නිමිති බැලීම

අද බොහෝ දෙනෙකු සෑම කටයුත්තක් වෙනුවෙන්ම නිමිත බලා කටයුතු කිරීමේ පුරුද්දකට පත්ව ඇත. ඇත්තෙන්ම එය ඉස්ලාම් අනුමත නොකළදෙයකි. දුර්නිමිති බැලීම ගැන අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿فَإِذَا جَاءتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَذِهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَى وَمَن مَّعَهُ﴾

'ඔවුනට (යම්) හොඳක් පහළ වූවා නම් මෙය අපටයැයි කීවෝය. ඔවුනට නරකක් වූ කල්හී එය මූසාගේද, ඔහු හා පසුවන්නන් විසින් ඇතිවූ දුර්නිමිත්තක් යැයි ආරෝපනය කරති'. (අල්කුර්ආන් 7 : 131)

එදා විසූ ජනයන් යම් කටයුත්තක් ආරම්භ කිරීමට සැරසෙන කළ නිමිති සොයනු වස් පක්ෂියෙකු පියාඹා යැමට සළස්වා එය දකුණු දිසාවට පියාඹා යන්නේ නම් ඒ කටයුත්ත කරති. නොවන්නට එය වම් පැත්ත පියාඹා යන්නේ නම් දුර්නිමිත්තක් යැයි පවසා ඒ කටයුත්ත අත් හැර දැමීම සම්ප්‍රදායක් ලෙසට පත් කර ගෙන සිටියහ.

මේ ගැන මුහම්මද් තුමා මෙසේ අවවාද කළහ: 'නිමිති බැලීම (අල්ලාහ්ට) ආදේශ කිරීමකි'. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්)

එසේම සෆර් මාසය වැනි මාසයේ මංගල කටයුතු වැනි දේ කිරීමෙන් වළකී සිටීම, මාසයේ අවසාන බදාදා දිනයේ සමහර කටයුතු කිරීමෙන් වැළකී සිටීම, මූසල, භයානක යැයි 13 වන අංක කෙරෙහි විශේෂ සැළකිල්ලක් දැක්වීම, අන්ධයන්, අබ්බගාතයන් ඉදිරියට පැමිණයා නම් යන්නට ගිය ඒ ගමණ අත් හැර දැමීම, එදින තම රැකියාවට යැමෙන් පවා වළකීම වැනි සියලු දේ ඉස්ලාම් දහම තහනම් කළ ආදේශ කිරීමට ඇතුලත් වේ. මුහම්මද් තුමා දෙසූ බව ඉම්රාන් බින් හුසෙයින් මෙසේ පවසයි:

'පෙර නිමිති කියන්නාද එය අසන්නාද, ශාස්ත්‍ර කියන්නා සහ එය අසන්නාද, නොවන්නට හූනියම් කරන්නාද, කරවන්නාද අප සමාජයේ කෙනෙකු නොවන්නේය'. (මූලාශ්‍රය : තබරානි)

යමෙකු එසේ පෙර නිමිති අසන්නේ නම් ඔහු පව් සමා අයැදිය යුතු ආකාරය මුහම්මද් තුමා මනාව පැහැදිලි කර දී ඇත. ඒ කරුණ සම්බන්ධයෙන් කරුණ අබ්දුල්ලාහ් බින් අම්රු තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා වරෙක් 'නිමිති තම කටයුත්තත් කිරීමට නොහැකිව බාධා බව සළකන්නේද, හෙතෙම ආදේශ කළ අයෙකු වන්නේය' යි දෙසූ කළ සහාබාවරුන් 'එයට පිළියම කුමක්ද?'යි විමසූහ. එවිට මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා 'එසේ පෙර නිමිති විශ්වාස කළ කෙනෙකු 'අල්ලාහුම් ලා කයිර ඉල්ලා කයිරුක. වලා තයිර ඉල්ලා

තයිරුක. වලා ඉලාහ කයිරුක' (තේරුම : දෙවියනි,ඔබගේ පින් හැර අන් පිනක් නැත. ඔබ යමක් සළස්වනවා මිස නිමිත්තක් කියා නැත. වැඳීමට සුදුසු දෙවියා ඔබ හැර අන් කෙනෙකු නැත) යනුවෙන් පැවසිය යුතු බව කියා දුන්හ'. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්)

එසේම පෙර නිමිති සහ සුභ නැකත් බැලීම කෙනෙකුගේ මනස හා සම්බන්ධ වූ ක්‍රියාවක් බව පැවසේ. මිනිස් සිත් තුල එහි ආශාව අඩුවැඩිවෙමින් පවතින්නේය. එයට එකම පිළියම සියල්ල අල්ලාහ් කෙරෙහි පවරා සියල්ලට ඔහු වෙතින් ආරක්‍ෂා පැතීම වේ. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ කලණ මිතුරෙකු වන අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද් තුමා මෙසේ පවසයි: 'නිමිති බැලීමේ උවමනාව අප සිත් තුල ඇති වූවහොත් එය අල්ලාහ් වෙත පැවරීමෙන් අල්ලාහ් ඒ අදහස අප වෙතින් ඉවත් කරන්නේය'. (මූලාශ්‍රය : අබූදාවූද්)

අල්ලාහ් හැර අන් දේ මත දිවරීම

අති පාරිශුද්ධ අල්ලාහ් නාම මනාපය පරිදි නාම මැවීම් මත දිවරන්නේය. ඔහුට නාම මැවීම් මත දිවරීමට ඔහුට අයිතියක් ඇත. නමුදු මිනිසා අල්ලාහ් කෙරෙහි මිස අන් ඒවා මත දිවිරීමට නොහැකි බව ඉස්ලාම් නරයේ පෙන්වා දෙයි. අල්ලාහ් මත පමණක් දිවරිය යුතු බව ඉස්ලාම් නරයේ කියා සිටියද, අද බොහෝ දෙනෙකු අල්ලාහ් හැර අන් ඒවා පෙරටු කර ඒවා මත දිවරති. මෙය අනිවාර්ය යෙන්ම වැළකී සිටිය යුතු කරුණක් බව අප වටහා ගත යුතුය. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් අම්රු තුමා පවසයි. 'දැනගන්න.

ඔබලා ඔබලාගේ පියවරුන් මත දිවිරීම අල්ලාහ් තහනම් කර ඇත. ඔබගෙන් යමෙකු දිවරන්නේ නම් අල්ලාහ් මත පමණක් දිවරද්දෙන්. එසේ නොවන්නට නිහඬ වෙද්දෙන්' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවත් වතාවක මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා දෙසූ බව ඉබ්නු උමර් තුමාම මෙසේ පවසයි: 'අල්ලාහ් හැර අන් ඒවා මත දිවරන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම ආදේශ කළ කෙනෙකු වන්නේය'. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්) තවද මුහම්මද් තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'අමානා මත දිවරන්නේ කවරෙක්ද ඔහු අප සමාජයේ කෙනෙකු නොවන්නේය'. (මූලාශ්‍රය : අබූදාවුද්)

එසේම කඃබා දේවස්ථානය මත, අමානා හෙවත් බිය බැති අන්දමින් විශ්වාස වන්නට සුරකීමට තබා ඇති දේ මත, යමක යහපත මත, කෙනෙකුට කළ උදව්ව සිහිකර, බරකත් හෙවත් අනුග්‍රහය මත, ජීවිතයක් මත, අව්ලියාවරුන් වන දෙවගැත්තන් සිහිකර සහ දෙමාපියන්ගේ සහ ළමයින්ගේ හිස මත දිවිරීම වැනි දිවිරීම් සියල්ල ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. යමෙකු නොදැනුවත්ව හෝ එසේ කරන්නේ නම් එයට බියබැතියෙන් 'ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්' යනුවෙන් පවසා පිළියම් කර ගත යුතු යැයි මුහම්මද් නබි තුමා පෙන්වා දී ඇත. තවද මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'තවද දිවරා එහි ලාත්, උස්සා, වැනි මිසදිටු පිළිමයන් අතුලත් කරගන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම එයින් හැරී 'ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ්' යනුවෙන් කියපු දෙන්' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

එසේම ෂිර්ක් වෙත ඇදගෙන යා හැකි තහනම් කළ තවත් කරුණු කීපයක් කිරීමෙන් අප ඉවත් විය යුතුය. උදාහරණයක් වශයෙන්, අල්ලාහ් සහ ඔබ මගින් ආරක්ෂා පතමි යනුවෙන් අල්ලාහ් සමග තවත් කෙනෙකු යා කර දිවරීම, අල්ලාහ් සහ ඔබ නොවන්නට මෙය මෙසේ සිදුවන්නට නොහැකිය වැනි ලෙස පැවසීම, කාලයට ශාප කිරීම, තම ළමයින්ට අබ්දුල් මසිහ්, අබ්දුල් නබි, අබ්දුල් රසූල් සහ අබ්දුල් හුසෙයින්, අබ්දුල් මනාෆ් වැනි නම් තැබීම වැනි සියලු දේවලින් මුස්ලිම්වරු තරයේ ඉවත්විය යුතුය.

සමහර අය දිවරීම පිණිස භාවිතා කරන තවහීදයට ඉදුරාම පටහැනි වදන් වන ඉස්ලාමීය සමසමාජ ආර්ථික ක්‍රමය, ඉස්ලාමීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රමය, මිනිස් සමාජ යේ අදහස දෙවියන්ගේ අදහස, දහම දෙවිඳුට අයත්ය පොලොව හැම දෙනාටම අයත්ය, විප්ලවයේ නාමයෙන් සහ අරාබිත්වයේ නාමයෙන් සහ අප වංශයේ නාමයෙන් වැනි මෙවන් වචන සියල්ල ඉස්ලාම් දහමට පටහැනි ඒවා බව තරයේ මතක තබා ගත යුතුය.

තවද මුස්ලිම්වරයෙක් රජුන්ගෙන් රජා, විනිශ්චය කාර යාගේ විනිශ්චය කාරයා යනුවෙන් හෝ එවැනි අර්ථයන් නියොජනය වන නම් තැබීම සහ එවන් අර්ථය ගෙන දෙන වෙනත් වචන හෝ භාවිතා කළ නොහැකිය. මන්ද යත් මෙවන් වචන සියල්ලටම එකම උරුමක්කාරයා සර්වබල අල්ලාහ් දෙවිඳු වේ. තවද කිසිදු මුස්ලිම්වරයෙකු නායක තුමනි, අපගේ නායකයානනි, යනුවෙන් කාෆිර් කෙනෙකුට හෝ කුහකයාට හෝ ඇමතිය නොහැකිය.

අවසන් වූ යමක් කෙරෙහි එය එසේ වූවා නම් හොඳයි හෝ මෙසේ වූවා නම් හොඳයි යනුවෙන් හෝ දුක සහ කෝපය පෙන්විය හැකි වදන්ද පාවිච්චි කිරීමෙන් වළකී සිටිය යුතුය.

කුහකයන් සහ පාපීතරයන් සමග වාඩිවීම සහ මවුන් ප්‍රිය වීම

අද මුස්ලිම් සමාජයේ ඊමාන්හී ස්ථිරව පසු නොවන බොහෝ දෙනෙකු කුහකයන් සහ දුදනන් සමග විශේෂ යෙන්ම ඉස්ලාම් දහම ගැන නින්දිත අන්දමින් විවේචනය කරන්නන් සමගද ඉතා සුහදව වැජඹෙනු දැකිය හැක. මෙසේ එක්ව හැසිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු අතර, එය කෙනෙකුගේ ඉස්ලාමීය ප්‍රතිපත්තියෙහිද ඌනත්වයක් ඇති කිරීමට හැකිය. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරය :

﴿وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلاَ تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾

'(නබි තුමනි) අපගේ වදන් ගැන (නිරර්ථකව විහිළු කරමින්) විතර්කයෙහි ගිලී සිටින අය ඔබ දිටී නම්, ඔවුන් එය නොවන (වෙන) විෂයන්හී ගිලෙන තෙක් ඔවුන්ගෙන් මග හැරී සිටිව. එහෙත් ෂයිතාන් (මේ ආඥාවෙන්) ඔබ අමතක (වීමට) කළේ හොත්, (එය) සිහිපත් වුනායින් පසු, වරද කරන ඒ සමූහයා සමග අසුන් නොගනිව'. (අල්කුර්ආන් 6 : 68)

එහෙයින් නොමුස්ලිම්වරුන් වන ඔවුන් ඉස්ලාම් දහම සහ එහි සත්‍ය කෙරෙහි අමනාපත්නද, නොවන්නට ඔවුන් ඒ කරන දුදන ක්‍රියාවන්ගෙන් ඔවුන් වළකන්නට විනා ඔවුන් සමග අසුන් ගැනීම මුස්ලිම්වරයෙකුට කිසිදු අයිතියක් හෝ අවසරයක් හෝ නැත. ඒ කුහකයන්, දුදනන් තම කිට්ටු ඥාතීන් වූවද ඔවුන්ගෙන් ඉවත්ව සිටිය යුතු බව ඉස්ලාම් නරයේ අවවාද කරයි. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿فَإِن تَرْضَوْاْ عَنْهُمْ فَإِنَّ اللّهَ لاَ يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾

'ඔබ ඔවුන් කෙරෙහි (තෘප්තිමත් වී) සොම්නස් වනු පිණිස ඔවුන් ඔබට දිවරන්නෝය. නමුදු ඔබ ඔවුන් කෙරෙහි සොම්නස් වූවත්, අල්ලාහ් ඒ පාපීතර සමාජයන් කෙරෙහි (තෘප්තිමත්වී) සොම්නස් නොවන්නේය'.(9 : 96)

උවමනාවෙන්ම සලාතයේ සන්සුන අත් හැරීම

සොරකමෙහි ඉතා සාපරාධ සොරකම සලාත්හී සොර කම් කිරීම වේ යනුවෙන් මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟ වූහ. මන්දයත් මුහම්මද් තුමා 'සොරකම් කරන්නා ගෙන් ඉතා අධමයා සලාත්හී සොරකම් කරන්නා වේ' යනුවෙන් වේ යැයි දෙසූ කළ එතුමාගේ කලණ මිතුරන් 'නබි තුමනි, සලාත්හී සොරකම් කරන්නේ කෙසේද?' යි විමසූහ. එවිට එතුමා 'ඔවුන් තම රුකූඋ සහ සුජූදයන් නිසිලෙස (සම්පූර්ණව) සන්සුන්ව ඉටු නොකරන්නේය'යි පැවසූහ. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

සලාත්හී නිරත වන බොහෝ දෙනෙකු මදක් ප්‍රමාද වී නිසංසලේ, සාවදානව කළ යුතු ස්ථානයන්හී එසේ ප්‍රමාද නොවීද, රුකූඋ සහ සුජූද්හී ප්‍රමාණවත්ව පිට කොන්ද නොනමාද, රුකූඋ සිට නැගිට කෙළින් සිට එහි මදක් ප්‍රමාද නොවීද, සුජූද් දෙක අතර වාඩි වූ කල මතක් ප්‍රමාද නොවීද ඉතා වෙගයෙන් සලාත් නිම කරති. එසේ උවමනා ස්ථානයන්හී නිසිලෙස ප්‍රමාද නොවී කරන සලාත් බොහෝසෙයින් අනුමත නොවනු ඇත. ඒ ගැන අවවාද කරනු විලසින් මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: ‘සලාත් කරන්නා තම රුකූහී සහ සුජූද්හී තම පිට කොන්ද නිසිලෙස තබන තුරු ඔහුගේ සලාතය අනුමත නොකරනු ලබනු ඇත’. (මූලාශ්‍රය : අබූදාවූද්)

මෙසේ කෙනෙකු අඩුලුහුඬු අන්දමින් හදිසියෙන් කරන සලාත් අල්ලාහ් විසින් අනුමත නොවන අතර, ඔහු අව වාදයට ලක් වනු ඇත. ඒ සලාතයෙන් ඔහුට කිසිදු පිහිටක්ද නොවන්නේය. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ කලණ මිතුරෙකු වන අබී අබ්දුල්ලාහ් අල් අෂ්අරී තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: ‘මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා තම කළණ මිතුරන්ට සලාතය හසුරුවා අවසන් කර ඔවුන් ගෙන් සමහරුන් සමග පිළිසඳරෙහි යෙදී සිටින කළ ප්‍රමාදවී පැමිණි තවත් කෙනෙකු එහි පසෙක සලාත් කරමින් සිටියේය. ඔහු තම සලාත්හී රුකූඋ කර වහා සුජූද් කර කඩිණමින් නැගිට්ටනු දුටු මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා ඔහු දෙස බලා මෙසේ දෙසූහ: ‘ඔහු සලාත් කළ අයුරු ඔබලා දකිනවාද? මෙසේ සලාත් කර ජීවිතක්ෂයට පත්වන්නේ කවරෙක්ද, හෙතෙම මුහම්මද්ගේ ආගමෙන්

තොර මැරෙන්නේය. ඔහු තම සලාතය කපුටෙකු ලේ කොටා කන අයුරු හදිසියෙන් කරන්නේය. තම සලාතයේ රුකූඋ කර ඉක්මණින් සුජූද් කිරීමට නැගිටින්නාගේ උදාහරණය කුසගින්නෙන් පසුවන්නා රටඉඳි ගෙඩියක් දෙකක් කෑම හා සමාන වන්නේය. එසේ කෑම ඔහුගේ කුසගින්න නොසන්සිඳුවන්නේය. (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නු හුසෛමා)

තවත් වරෙක් මෙසේ රුකූඋ සහ සුජූද් නිසි ලෙස සාවධානව නොකර සලාත් කිරීම ඉක්මණින් අවසන් කළ කෙනෙකු දුටු හුසෛෆා (රළි) තුමා 'ඔබ මේහා ජීවිතක්ෂයට පත්වූවා නම් නොමුස්ලිමෙකු ලෙස ජීවිත ක්ෂයට පත්වන්නේය' යි අවවාද කළ බව සෙයිද් බින් වහබ් තුමා පවසයි' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). එහෙයින් සලාත් හදිසියෙන් තොරව සාවධානව කළ යුතු බව පැහැදුනු කෙනෙකු, හදිසියෙන් කළ ඒ අවසන් සලාතය නැවත කළ යුතු අතර, පෙර කළ ඒවා වෙනුවෙන් අල්ලාහ් වෙතින් පවසමාදත් ඉල්ලිය යුතුය. නමුදු ඒවා නැවත කිරීමට උවමනා නැත. තම සලාත් නිසිලෙස ඉටු නොකළ කෙනෙකු දුටු මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ඔබ සලාත් කළේ නැහැ. එහෙයින් නැවත සලාතය හරියාකාරව කරනු'.

එහෙයින් සලාත් කරන අවස්ථාවන්හී සලාතයේ සාවධානව කළ යුතු ස්ථාවනවල මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ අනුශාසනය අනුව හරියාකාරව සන්සුන්ව කර සලාතයේ නියම ප්‍රතිවිපාකය ලබාගත යුතුය.

සලාතයේ අධික ලෙස චලනය වීම සහ නොමනා දේ කිරීම

සලාත්හී නිරත වන බොහෝ දෙනෙකු සලාත්හි නො සැළකිල්ලෙන් පසුවෙති. ඔවුන් සලාත් කිරීමට නැගිට ගත් කළ කුසීත කමින්ද, එහිමෙහි සෙළවෙමින්ද, තවත් නොමනා අන්දමින් තවත් සමහර දේද කරති. එසේ සලාත්හී නොසැළකිල්ලෙන් පසුවන අයට අල්ලාහ් අල් කුර්ආනය තුලින් මෙසේ අවවාද කරයි :

﴿وَقُومُوا۟ لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾

'(සලාත් කරන විට) අල්ලාහ්ට බැතිමත්ව (යටහත් පහත්ව) නැගී සිටිව්'(අල්කුර්ආන් 2 : 238). එසේම සලාත් හී බියබැති අයුරෙන් කටයුතු කරන්නන් ගැන සඳහන් කරමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි : 'විශ්වාස වන්තයන් ජයග්‍රහකයන්ය. ඔවුන් තම සලාත්හී යටහත් පහත්ව (බැති මත්ව නිරතව) සිටිති'.(23 : 1-2)

වරෙක කෙනෙකු මුහම්මද් නබි තුමා අභියසට පැමිණ එතුමාගෙන් 'මා සුජූද් කරන ස්ථානයේ පොළොව සම තලා කළ හැකිද?යි විමසූ කළ 'ඔබ සලාත්හී නිරතව සිටින කළ එසේ (නලළ තබන ස්ථානයේ පොළොව) සම නොකරනු. අනිවාර්යයෙන්ම එසේ කළ යුතු නම් එහි කුඩා ගල් ගැට සමවනු පිණිස වරක් කරනු'යි මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා දෙසූහ. (මූලාශ්‍රය : අබූදාවුද්)

සලාත්හී නුවුවමනා අන්දමින් අධික ලෙස එහිමෙහි චලනය වන්නන්ගේ, පැද්දෙන්නන්ගේ සලාතය අනුමත නොකරන බව බොහෝ ඉස්ලාමීය විද්වතුන්ගේ ඒකමතික

නිගමණකි. එහෙයින් සලාත්හී නිසිලෙස අවදානය යොමු නොකර අල්ලාහ් ඉදිරිපිට තම අත් ඔරලෝසුව බැලීමද, තම ඇඳුම සකස් කිරීමද, නාස් පුඩුවල ඇඟිලි දමා එය හැරීම සහ නිසි ස්ථානයෙන් ඉවත් කර එහිමෙහි බැල්ම කැරකැවීම් වැනි සලාතයට අනුමත නොවූ ක්‍රියාවන්හී යෙදෙන්නන්ගේ සලාත් කුමණ තත්වයක පත්වන්නේද යි මදක් සිතා බැලිය යුතු අතර, ෂයිතාන් තම සලාතය නිෂ්ඵල කිරීමෙන්ද අවධානමෙන් සිටිය යුතුය.

සලාත්හී ඉමාම්ට පෙර මැමුම් පෙරටු වීම

මිනිසා ස්වභාවයෙන්ම ඉක්මන් ලෙස කටයුතු කරන කෙනෙකි. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿ وَكَانَ الإِنسَانُ عَجُولاً ﴾

'සැබැවින්ම මිනිසා (කඩිමුඩියේ කටයුතු කරන) ඉක්මන් වන්තයාය' (අල්කුර්ආන් 17 : 11).

තවද මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'සන්සුන අල්ලාහ්ගෙන්ය. හදිසිය ෂයිතාන්ගෙනි'. (මූලාශ්‍රය : බෛහකි).

සමහරවිට අප දෙපැත්තේ සිට සලාත් කරන්නන් රුකූඋ හී හෝ සුජූද්හී හෝ තක්බීර්හී හෝ සලාතයේ අවසන් කරන සලාම් කිරීම දක්වා ඉමාම්ට පෙරටුව ක්‍රියා කිරීම අප අනන්තව දැක ඇත්තෙමු. ඒ ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ තරයේ අවවාද කර ඇත. 'සලාත්හී ඉමාම්ට පෙර හිස ඔසවන්නාගේ හිස අල්ලාහ් බූරුවෙකුගේ හිසක් බවට පත් කිරීම කෙරෙහි බිය විය යුතු නොවේද?' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). සලාතයට සහභාගි

වන්නා සත්සුනේ සාවධානව ඉදිරිපත්විය යුතු බව වෙද්දී එහි ඉතා උනන්දුවෙන් සත්සුන්ව කටයුතු කළ යුතු බවද වටහා ගත යුතුය.

තවත් සමහරු සලාත්හි නිරතවන කළ කුසීතකමෙන් ඉමාම්ට මඳක් ප්‍රමාධව කරති. එහෙයින් ඉමාම් අල්ලාහු අක්බර් යයි පවසන විට අවසාන 'ර්' පැවසෙනවාත් සමග අනුගමනය කරන්නන් තක්බීරය කළයුතු බවද, එයට පෙර හෝ ප්‍රමාධ වී හෝ නොකළ යුතු බවද සමහර විද්වතුන් විස්තර කර ඇත. මුහම්මද් තුමාගේ කලණ මිතුරන්ද සලාත්හී මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාට පෙරටුවීම කෙරෙහි ඉතා අවධානයෙන් කටයුතු කළහ. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ කලණ මිතුරෙකු වන බරාඋ බින් ආසිෆ් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා සලාත්හී නිරත වන සහාබාවරුන්, එතුමා රුකූඋ සිට හිස ඔසවා සුජූද් පිණිස නලළ පොළොවෙහි තබන තුරු සුජූද් කිරීම පිණිස තම කොන්ද නොනමති. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා සුජූද් පිණිස තම නලළ පොළොවෙහි තැබුවායින් පසුව මිස ඔවුන් සුජූද් නොකරන්නෝය'. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

තවද මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා තමාගේ වයස්ගත පසුකාලවලදී තම දේහය බරවීමෙන් පසු සලාත්හී සමහර අවස්ථාවන්හී මඳක් ප්‍රමාදව කිරීමේ පුරුද්දකට පත්වූහ. ඒ අවස්ථාවන්හී තමා අනුගමනය කරන්නන් සලාත්හී තමාට පෙර නොකළ යුතු බව එතුමා පෙරම දැනුම් දුන්හ. ඒ ගැන එතුමා මෙසේ විස්තර කළහ: 'මිනිසුනේ, මම දැන් තරමක කරබාරු කෙනෙක් වෙමි. එහෙයින් රුකූඋ සහ

සුජූද්හී මට පෙරටු නොවන්න' (මූලාශ්‍රය : බෛහකි). එහෙයින් අපද එතුමාගේ අවවාදානුශාසනය පිළිගෙන සලාත්හී ඉමාම්ට පෙරටු නොවී ඉමාම් අනුගමනය කරමින් සලාත්හී නිරත විය යුතුව ඇත. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා කෙසේ සලාත් කළා දැයි අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'එතුමා සලාත් කිරීම පිණිස නැගිට ගත් කළද, එය ආරම්භ කරන කළද, රුකූඋ කරන කළද, එයින් නැගිටෙන කළද, සුජූද් කරන කළද, එයින් නැගිටෙන කළද, (අල්ලාහු අක්බර් යනුවෙන්) තක්බීර් පවසති. පසුව එසේම මුළු සලාතයෙහිම කරති. තවද රක්අත් දෙකක් අවසන් කළ පසු තුන්වන රක්අතයට නැගිට පටන් ගන්නා කළද තක්බීර් පවසති' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). එහෙයින් ඉමාම් තම තක්බීරය තම ක්‍රියාව හා යාකර කරන විට අනුගමනය කරන්නන්ද එය අවධානය කර ඒ විලසින්ම කළ යුතුව ඇත. එසේ කළා නම් ඒකාබද්ධ ජමාඅත් සලාත්හී නියම පින ලබාගත හැකි වනු ඇත.

ලූනු සහ සුදුලූණු කෑම

අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا بَنِي آدَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾

'ආදම්ගේ දරුවනි, සියලු මස්ජිදයන්හී (නැමදුම පිණිස පිරිසිදු ඇඳුම් ඇඳ) ඔබගේ ලසෂණය පිහිටා ගනිව'. (7 : 31)

තවද මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ : 'කවරෙකු ලූනු සහ සුදුලූණු අනුභව කර ඇත්දෝ ඔවුන් අපගෙන් ඉවත්ව සිටිද්දෙන්. නොවන්නට අප මස්ජිදයෙන් මදක් ඉවත්ව සිටිද්දෙන්' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

තවත් කියමණක මෙසේ විස්තර වේ: 'කවරෙකු ලූනු, සුදුලූණු සහ ලීක්ස් අනුභව කර ඇත්දෝ ඔවුන් අපගේ මස්ජිදයට ලඟා නො වේද්දෙන්. මන්දයත් මිනිසුන් අපහසුවකට පත්වන දෙයින් සුරදූතයන්ද අපහසුවට පත් වන්නෝය' (මූලාශ්‍රය: බුහාරි). තවද උමර් බින් කත්තාබ් තුමා ජුම්ආ දිනයක දේශනා කරන කල 'මිනිසුනේ, ඔබලා දුර්ගඳ වහනය වන (ලූනු සහ සුදුලූණු) ගස් දෙකකින් අනුභව කරන්නන්ය. වක්තෘ තුමා, එය අනුභව කළ අය දකී නම් ඔවුන් බකී නම් සුසාන භූමිය වෙත පිටත් කර හරින්නෝය. යමෙකු එය අනුභව කිරීමට කැමැති වන්නේ නම් උයා අනුභව කරද්දෙන්' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

දුරාචාරය

ඉස්ලාමීය ෂරීආ නීතිමාලාව මිනිසාගේ සභ්‍යත්වය සහ පරම්පරාව ආරක්ෂා කරනු වස් දුරාචාරය විධිමත්ව තහනම් කර ඇත. ඒ ගැන අනතුරු අඟවා අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلَا تَقْرَبُواْ الزِّنَى إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلاً﴾

'කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමට ළං නොවව. ඇත්තෙන්ම එය දුෂ්කර්මයකි. (තවද එය අන් නිහීන භාතිය වෙත රැගෙන යන) නරක මගකි'. (අල්කුර්ආන් 17 : 32)

එසේම කාන්තාව වෙල්වලින් හෝ තම හිස් ආවරණ යෙන් තම මුහුණ වසා ගැනීම සහ තම බැල්මන් පහත හෙළා ගැනීම සහ අන් කාන්තාවක් හා නුවුවමනා අන්දමින් තනිව නොසිටීම වැනි දේ නීතිගත කර තිබීම

තුලින් කාන්තාවක් එවැනි දුර්මාර්ගයට පත්විය හැකි සියලු දොරටු පවා සම්පූර්ණයෙන්ම අහුරා ඇත. නවද දුරාචාරයේ හැසිරෙන විවාහකයන් හට මරණයට පත්වන තුරු ගල් ගසා ඝාතනය කිරීම මගින්ද, දුරාචාරයේ හැසිරෙන අවිවාහකයෙකුට කස පහරවල් සියයක් ගසා අවුරුද්දක කාලයක් ගමෙන් පිටමං කර තිබිය යුතුව යනුවෙන්ද ඉස්ලාම් දහම නීතිගත කර එය විශ්ව දඬුවමක් ලෙස පත් කර ඇත. එසේම එසේ දඬුවම් පමුණුවන කල දැනමුතුකමක් වශයෙන් සහ විවෘත සාක්ෂි වශයෙන් ඒ දඬුවම මහජනයන් සියැසෙන් දැකිය යුතු බවද ඉස්ලාම් දහම විස්තර කර සිටියි.

එසේම දුරාචාරයේ හැසිරෙන්නාගේ මරණෙන් පසුවූ මිනිවලේ සන්තාපය සහ දඬුවම ගැන පවසන කල, යට කොටස පළල්වද, උඩ කොටස හීන්වුනු ලෙසදවූ විශාල හට්ටියක දුරාචාරය කළ තැනැත්තා නිර්වස්ත්‍රව දමා එහි යටින් ගිණි මොලවා වේදනාවට පත්කරනු ලබනු ඇත. එසේ ගිනි මොලවන ලබනු කල, හෙතෙම වේදනාවෙන් කෑ ගසමින් උඩට පැමිණ එයින් පිටවීමට උත්සාහ දරනු ලබනු ඇත. ඔහු උඩට පැමිණ එයින් පිටවීමට නොහැකිව පසුවෙනු ඇත. ගින්නෙන් රළුව මදක් මන්දවූ කල නැවත ඇතුලට යනු ඇත. ආපසුද පෙර සේම පරමාන්ත දිනය දක්වා ගිනි මොලවනු ලබමින් ඔහුට වේදනා සහිත දඬුවම් කරනු ලබනු ඇත.

දුරාචාරයේ නියැලෙන වයෝවෘදයන් හට දෙනු ලබන දඬුවම ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූ අබූ හුරෛරා තුමා විස්තර කරද්දී 'අල්ලාහ් තිදෙනෙකු

හා කතා කිරීමට හෝ ඔවුන් ගැන ප්‍රශංසා කිරීම හෝ ඔවුන් දෙස කරුණාවෙන් බැලීම හෝ නොකරන්නේය. ඔවුන්ට සඳා වේදනා සහිත දඬුවම් අඛණ්ඩව ලබා දෙනු ඇත. ඔවුන් තිදෙනා දුරාචාරයේ හැසිරෙන වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයා, නිතර බොරු කියන රජා (හෝ පාලකයා) සහ උඩඟු ලෙස කතා කරන දුප්පතා යන අය වේ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

මුදල් ඉපයීමේ මාර්ගවලින් අති දුදන මාර්ගය දුරාචාරයේ හැසිරී උපයන මුදල් වේ. එය අති දුදන ඉපැයීමකි. දුප්පත්කම නිසා හෝ තම පතිවත විකුණා කෑමට දුරාචාරයේ හැසිරෙන කාන්තාව පවසමා ප්‍රාර්ථනාව පිණිස මධ්‍යම රැයේ අහසේ දොරවල් විවෘත වන කල දුආ ප්‍රාර්ථනාවන් අනුමත කිරීමේ අවස්ථාවන් පවා අහිමි වූ දුර්භාග්‍යවන්ත කාන්තාවක් බව මතක තබා ගත යුතුය. අල්ලාහ් විසින් පණවන ලද සීමාවන් ඉක්මවීමට දුප්පත් කම සහ ජීවිතයේ පෞද්ගලික උවමනාවන් පිණිස දුරාචාරය දහම අනුමත කල හේතුවක් බව කිසිවෙකුට කීමට නොහැකිය. 'කාන්තාවට කුසගිනි ඇති වුවද එය නිවා ගැනීමට ඇය තම නන මඬල විවෘත කර එය අලෙවි නොකරනු ඇත' යනුවෙන් අප පැරැන්නන්ගේ ප්‍රසිද්ධ කියමනකි. දුරාචාරයේ දුදන මෙසේ වෙද්දී කාන්තාවක් කෙසේ තම පතිවත විකුණා කුසගින්න නිවා ගන්නද?

වත්මනයේ ෂයිතාන්ගේ උපායෙන් සෑම තැනකම පාහේ පාපයේ සියලු දොරටු විවෘත වී පහසු වී ඇත. අපගෙන් සමහරෙක් දහමේ දැනුමක් නැතිව එවැනි දුදන ක්‍රියාවන්හි නියැළෙන නිසා දුදනන් බිහි වීමේ අවස්

ථාවන් වත්මන් සමාජය තුල බහුල වී ඇත. එසේම කිසිදු සහායත්වයක් නැතිව ගැහැණු පිරිමි නිදහසේ එකට එකතු වී සිටීම, එකා අනෙකා විවෘත රාගයෙන් සහ විරහ තාප යෙන් බලා ගැනීමට අවස්ථාව ලැබීම, අසාභ්‍ය චිත්‍රපට, අසාභ්‍ය සඟරා, අසාභ්‍ය ජායරූප සහ ෂිර්ක් සහ අනෙ කුත් දුදන ක්‍රියාවන් අධිකව ඇති රටවල සංචාරය කිරීම වැනි විවෘත අවස්ථාවන් නිසා අනිසි ලෙස වූ දරු උපත්, නොමේරූ දරු ගැබ් විනාශ කිරීම සහ සියදිවි නසා ගැනීම් වැනි බොහෝ දුදන ක්‍රියාවන් බහුලව ව්‍යාප්ත වීමට හේතු වී ඇත. එහෙයින් කරුණාබර දෙවිඳු එවැනි දුදන ක්‍රියාවන් වෙත නොයොමුවන අයුරු අපගේ සිත් සහ කය ආරක්ෂා කර, හලාල් සහ හරාම් නිසි ලෙස වටහා ගෙන ඒවා අතර විශාල පරතරයක් ඇති කර යහපත් ජීවිතයක් ලබා ගැනීමට අනුග්‍රහය දැක්වත්වා!

සමලිංක සේවනය

පිරිමියෙකු අනෙක් පිරිමියෙකු හා එක්වී සමලිංක සේව නයෙහි යෙදීමේ මහා දුදන ක්‍රියාව වක්තෘ ලූත් තුමාගේ සමයේ සිට අඛණ්ඩව පවතින බව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ සඳහන් කරයි. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි :

﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ الْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾

'තවද (අප වක්තෘ) ලූත් (තුමා) (අනතුරු අඟවනු පිණිස, ඔහුගේ සමාජ ජනයන් වෙත පිටත් කළෙමු). 'සැබැවින්ම ඔබට පෙර ලෝවැසියන් එක් කෙනෙකුවත් නොකළ (එක්තරා) දුසිරිතක් ඔබලා කරති' යි ඔහුගේ ජනතාවට කී කල්හි (වූ සිද්ධිය මදක් සිහිකරව)'. ඔබලා (ආශාවන් පිණිස ස්ත්‍රීන් අත් හැර දමා) පිරිමින් ළඟට (අනිස ලෙස ආශාවන් සන්තර්පනය කර ගැනීම පිණිස) පැමිණෙනවාද? (මේ දුදන ක්‍රියාව නිසා ඔබලා මඟීන්ගේ) මග අවහිර කර (මංපහරන්නන් සේ) යෙදෙන්නෙහුය. (ජනයන්ගෙන් පිරුණු) ඔබලාගේ සභාවන්හීද (ප්‍රසිද්ධියේම අති) පිළිකුල් (සහගත මේ) දෑ කරන්නෙහුය'යි කීවේය. එයට ඔහුගේ සමාජයේ අයගේ පිළිතුර 'ඔබ සත්‍යවන්තයෙකු නම් අල්ලාහ්ගේ දඬුවම අප වෙත ගෙනව්'යි කීම මිස (අන් දෙයක් කීවේ) නැත'. (අල්කුර්ආන් 29 : 28-29)

වක්තෘ ලූත් තුමාගේ සමාජයේ අය ඒ නොමනා අන්දමේ දුදන ක්‍රියාවේ යෙදුනු හෙයින් ඔවුන්ගේ ඇස් අන්ධ කර, උසස් තත්ත්වයක වැජඹුණු ඔවුන් පහත් නීච තත්ත්වය කට පත් කර, ඔවුන් මත අහසින් ගල් වරුසා පහළ කර, කන් බිහිරි කරවන දරුණු ශබ්දයක්ද පිට කර ඔවුන් සිව් ආකාරයක දඬුවමකට භාජනය කර දඬුවම් පමුණුවන ලදී. එවන් දුදන ක්‍රියාවෙහි යෙදෙන දෙන්නා ඉස්ලාමීය ෂරීආ නීතිය අනුව කඩුවෙන් කොටා ඝාතනය කළ යුතු බව තීරණය කර ඇත. ඒ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූ බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා විස්තර කරයි: 'වක්තෘ ලූත් තුමාගේ සමාජයේ අයගේ ක්‍රියාව වන සම ලිංග සේවනයේ යමෙකු නිරත වූවා නම් ඒ

දෙන්නා ඝාතනය කර දමන්න' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). එසේම අද සමාජය තුල බොහෝසෙයින් ව්‍යාප්ත වී පවතින ඒඩ්ස් වැනි භයානක ලෙඩරෝගය වැළඳී තිබීමද අල්ලාහ් විසින් මෙවැනි නොමනා අන්දමින් හැසිරෙන අයට ලබා දී ඇති දඬුවම නිසා විය හැකිය.

නිදි යහනේ ස්වාමියාගේ වුවමනාවට අකීකරු වන කාන්තාව

අඹුසැමියන් අතර ඇත්තේ උසස් බැඳීමකින් වූ සම්භාවණීය සම්බන්ධයකි. සියලු කටයුත්තන්හි ඔවුන් දෙන්නා සාමූහිකව වැටහීමකින් යුතුව කටයුතු කළ යුතුව ඇත. සුදුසු කාරණයක් නොවන්නට සැමියා අමතන කල බිරිඳ මුරණ්ඩු ලෙස නිදන කාමරයේ තම සැමියාගෙන් ඉවත්වී සිටීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවා දෙසූ බව අබූ හුරෛරා මෙසේ විස්තර කරයි: 'සැමියා තම (කායික උවමනාවන් පිණිස) බිරිඳ නිදන යහනට අමතන කල ඇය ඒ ඇමතුම නිසි කාරණයක් නැතිව ප්‍රතික්ෂේප කර, ඒ නිසා ඔහු මුළු රැය අමනාපයෙන් ගත කරන්නේ නම්, අළුයම වනතුරු මලාඉකාවරුන් ඇයට ශාප කරති' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). අඹුසැමියන් අතර සුලු අමනාපයක් හෝ ඇතිවූ කල නොහික්මුණු අන්දමින් නිදන යහනෙන් ඉවත්වී සිටින බිරිඳන් ගැන අනන්තව අසා ඇත්තෙමු. එසේ වන කල ස්වාමියා නොමනා, දහම නහනම් කළ වෙනත් කටයුතුවල නියැලෙන අතර සමහරවිට ඇය වෙනුවට වෙනත් ස්ත්‍රියක් විවාහ කර ගැනීමටද ඉදිරිපත් වනු ඇත. පිරිමියා තම කායික උවමනාවන් සපුරා ගැනීමට අමතන කල ඇය වහා ඔහුට අවනත විය යුතු බව මතු සඳහන්

මුහම්මද් නබි තුමාගේ ඔවදන මනාව පැහැදිලි කරයි. 'ස්වාමියා තම බිරිඳ අමතන විට ඇය ගමනක් පිණිස ඔටුවක් මත සිටියද වහා ඔහු වෙත යා දෙන්' (මූලාශ්‍රය : සහීහ් ජාමිඋ). තවද තම බිරිඳ ලෙඩ රෝග, ගැබ්බරව සහ අනෙකුත් සමහර මානසික උවදුරුවලට පත්ව ඇති අවස්ථාවක පසුවන විට ඇය තම උවමනාවන් පිණිස කැඳවීමෙන් සැමියා වැළකී සිටිය යුතුය.

අහේතුකව ස්වාමියාගෙන් දික්කසාද ඉල්ලීම

අද බොහෝ කාන්තාවන්, තමා සහ තම සැමියා අතර සුළු ප්‍රශ්ණයක් හෝ මතභේදයක් හෝ නොමනාපයක් හෝ ඇති වූ විට එයට සැමියාගෙන් දික්කසාද ඉල්ලා සිටීම සාමාන්‍ය සිදුවීමක් බවට පත්ව ඇත. මෙවන් ක්ෂණික ක්‍රියාවන් සහ තීරණයන් පවුල් අතර විශාල ප්‍රශ්ණයන් මතුවී සාමදානව කෙරී ගෙන ගිය කුඩුම්ප දිවිය දෙදරා යෑමට හේතු වන්නේය. ඒ ගැන ඉස්ලාම් දහම තරයේ අවවාද කරන අතර එය අල්ලා මුහම්මද් තුමාගේ දෙසුමක් සවබාන් රළි තුමා මෙසේ හෙළි කරයි: 'යම් කාන්තා වක් නිසි හේතුවක් නොවන්නට තම ස්වාමියාගෙන් දික්කසාද අයැද සිටින්නේ නම් ස්වර්ගයේ සුගන්ධය පවා ඇයට අනුමත නොවන්නේය' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

එසේම තම ස්වාමියා දෛනික වන්දනාමාන නොකරන්නේ නම්, සුරාපානය වැනි මත් ද්‍රව්‍යයන්ට ඇබ්බැහි වූවෙකු වේ නම්, ඉස්ලාම් දහම අනුමත නොකරන අනෙකුත් හරාම්හී නියැළෙන කෙනෙකු වේ නම්, ඇයට අඛණ්ඩව වද දී හිරිහැර කරන්නෙකු නම්, ඇයට සහ ඔහුගේ ළමයින්ට අවශ්‍ය වියදම් සහ අනෙකුත් ආවශ්‍ය උවමනා

වත් වැනි ඇගේ අයිතිවාසිකම් සහ යුතුකම් ඉටු කිරී මෙන් පැහැර හරින්නෙකු නම්, ඇය ඒවා ගැන ඔහුට විස්තර කර පැහැදිලි කළ යුතුය. නොවන්නට වැඩිහිටි යන් ලවා ඔහු දැනුවත් කළ යුතුය. ඔහු ඒවා වටහා ගෙන තම වැරැද්ද පිළිගෙන යහමගට යොමුවීමට සූදානම් නැති නම් තමා ඔහුගෙන් ආරක්ෂා කරගැනීම පිණිස ඇයට ඔහු හා ඇති විවාහ බන්ධනයෙන් ඉවත්වීම පිණිස දික්කසාද අයැදීමට හැකිය. ඒ හැරෙන්නට අඹු සැමියන් අතර පැන නගින සුළු නොමනාපයන් හට පවා පවුල සුභසිද්ධිය තකා බිරිඳ දික්කසාද අයැද සිටීමෙන් තරයේ වැළකී සිටිය යුතුය.

ළිහාර් නම් සමාන කිරීම

ස්වාමියා තම බිරිඳට 'ඔබ මගේ මව වගේ' 'මට මගේ නැගණිය අනුමත නොවන සේ ඔබත් මට හරාම්' යනු වෙන් පවසා ඇගෙන් නිදහස් වීමට උත්සාහ දැරීම අනුමත නොකරන බව ඉස්ලාම් දහම තරයේ අවවාද කරයි. ඒ ගැන මතු සඳහන් අල්කුර්ආනයේ වැකිය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلاَّ اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ﴾

'ඔබගෙන්, තම බිරිඳන් (ළිහාර් නම්) මවට සමාන කර (ඔබ මගේ මව වගේ යනුවෙන්) පවසන්නන් (ද වෙති. එසේ උපමා වූ බිරිඳන් වන ඒ කාන්තාවන්) ඔවුන්ගේ

මව්වරුන් නොවෙති. ඔවුන් ප්‍රශව කළ අය නොවන්නට (අන් කිසිවෙක් ඔවුන්ගේ මව්වරුන් නොවේ). තවද සැබැවින්ම, (තම බිරිඳන් මව්වරු ලෙස පැවසුවා නම්, පවසන) ඔවුන් පිළිකුල් සහගත (අයෝග්‍ය) වදන් සහ බොරු වදන් පවසති. තවද සැබැවින්ම අල්ලාහ් (අකුසලෙන්) සමාවන්නෝය. අති සමා දායීය'.(58 : 2)

යමෙකු එසේ පවසන්නේ නම් එයට කළ යුතු ප්‍රායච්චිත්තයද දැඩි කොට ඇත. ඒ ගැන අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි:

﴿وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) (فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

'තම බිරිඳන් (තම මව්වරුන් යැයි කියා) ළිහාර් කොට පසුව ඔවුන් කී දෙයින් පුන පැමිණ (ධම්පති සුවය) බලාපොරොත්තු වන්නේ නම් එය (ඔවුන් දෙන්නා සංවාසය) ට පෙර (ප්‍රායච්චිත්තය ලෙස) ඔවුන් දෙන්නා වහලෙකු මුදවා හැරිය යුතුය. (මෙය අල්ලාහ්ගේ ආඥාවකි) ඒ ගැන ඔබලාට ඔවදන් දෙනු ලැබේ. තවද අල්ලාහ් ඔබ කරන දැය ගැන හාත්පසින්ම දන්නේය'.

නමුදු එසේ (වහලෙක් නිදහස් කිරීමට ඔවුන්) හැකියාවක් නොලද නම් ඔවුන් දෙන්නා සංසර්ගයට පෙර

(ප්‍රායශ්චිත්තය ලෙස) පිළිවෙතින් (නොකඩවා) දෙමසක් උපවාස ශීලයෙහි යෙදිය යුතුය. එසේ (උපවාස ශීලය) කිරීමට ශක්තිය නොලද්දන් දිළිඳුන් සැට දෙනෙකුට (මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ) ආහාර දිය යුතුය. මේ (විස්තර) ඔබ අල්ලාහ් සහ ඔහුගේ රසූල්වරයා කෙරෙහි විශ්වාස කිරීම පිණිසය. තවද මේවා අල්ලාහ්ගේ (පරම ආඥා දායී) සීමාවන්ය. තවද, (මෙවන් ආඥාවන්) ප්‍රතික්ෂේප කරන්නන්ට වේදනීය දඬුවම් වේ'. (58 : 3-4)

ඔසප් සමයේ කායික සංසර්ගය

බිරිඳගේ ඔසප් සමයේ කයික සංසර්ගයෙදි යෙදීම ඉස්ලාම් තරයේ හෙළා දකී. ඒ ගැන අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُواْ النِّسَاء فِي الْمَحِيضِ وَلاَ تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىَ يَطْهُرْنَ﴾

'(මුහම්මද් තුමනි) ඔසප ගැන ඔවුන් ඔබගෙන් විමසති. එය පිළිකුල් දෙයකැයි කියව. ඔසප් (කාලයෙ) හි ස්ත්‍රීන් ගෙන් (කායික සුවය ලැබීමෙන්) වැළකෙව. ඔවුන් (එයින්) පිරිසිදු වන තෙක් ඔවුන්ගෙන් ඉවත්ව සිටිව'. (2 : 222)

එහෙයින් කාන්තාව ඔසප් රුධිරයෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම සුවවී නා පිරිසිදු වන තෙක් ඇය හා කායික සංසර්ගයෙහි යෙදීමට නොහැකියැ යි ඉස්ලාම් දහම තරයේ අවවාද කරමින් සිටියි. තවද අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි:

﴿فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾

'ඔවුන් (ඔසපයෙන්) පිරිසිදු වුවහොත් අල්ලාහ් ඔබට අණ කළ අයුරින් ඔවුන් වෙත යව'.(2 : 222)

ඔසප් සමයේ කායික සංසර්ගයේ යෙදීම ගැන අවවාද කරන මුහම්මද් නබි තුමාගේ දෙසුමක්ද මෙසේ වේ: 'තම බිරිද හා ඔසප් සමයේද, ඇගේ ගුද මාර්ගයේ ආශ්වාදය ලබන්නාද, ශාස්ත්‍ර කරුවන් වෙත ගොස් ශාස්ත්‍ර අසන්නාද මුහම්මද් වෙත පහළ වූ අල්කුර්ආනය ප්‍රතික්ෂේප කළ අය වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : තිර්මිදි).

මෙසේ යමෙකු නොදැනුවත්ව වැරදෙහි බැඳෙන්නේ නම් අල්ලාහ් ඔහුට සමා දෙන්නේය. නොවන්නට එය දුදන ක්‍රියාවක් බව දැන දැන කරන්නේ නම් විද්වතුන්ගේ මතය පරිදි ඔහු එයට අඩුවම වශයෙන් දීනාරයක් හෝ දීනාර් භාගයක් හෝ දන් දිය යුතුය. ඇගේ ඔසප් රුධිර අවසන් මොහොතක හෝ ඇගේ ලේ නැවති නා පිරිසිදු වන්නට පෙර සංසර්ගයේ යෙදුනේ නම් අඩුවම ලෙස දීනාර් භාගයක් හෝ එයට සරිලන මුදලක් දන් දිය යුතුය. දීනාරයක් යනු රන් ග්‍රෑම් හතරයි කාලක පමණ ප්‍රමාණයක් බව පවසති.

භාර්යාවගේ ගුද මාර්ගයේ සංසර්ගය

අද සමාජයේ බොහෝ දෙනෙකු තමා කරන්නේ පවක් බව මතා වැටහීමකින් තොරව කායික සංසර්ගය පිණිස බිරිඳගේ ගුද මාර්ගය පාවිච්චි කරති. ඇත්තෙන්ම එය දුදන ක්‍රියාවක් මෙන්ම අශීලාචාර අප්‍රිය ක්‍රියාවකි. මේ

ගැන අවවාද කරමින් මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ දෙසූ අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: කාන්තාවකගේ ගුද මාර්ගයේ ආශ්වාදය ලබන්නේ කව රෙක්ද, ඔහු ශාපයට පත්වූ කෙනෙකි' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). තවද මුහම්මද් තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'තම බිරිඳ හා මසප් සමයේ සහ ඇගේ ගුද මාර්ගයේ ආශ්වාදය ලබන් නාද, ශාස්ත්‍ර කරුවන් වෙත ගොස් ශාස්ත්‍ර අසන්නාද වක්තෘ මුහම්මද් වෙත පහළ වූ අල්කුර්ආනය ප්‍රතික්ෂේප කළ අය වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : තිර්මිදි).

සමහර බියබැති කාන්තාවන්, තම සැමියන් මෙසේ නොමනා අන්දමින් ආශ්වාද ලැබීමට උත්සාහ කරද්දී එය වළක්වන්නට උත්සාද දරති. එසේ උත්සාහ දරණ කල ඇය දික්කසාද කරන බවටද, නොවන්නට වෙනත් කාන්තාවක් පාවා ගන්නවා යනුවෙන්ද බිය වද්දා තම ආශාවන් සන්තර්පනය කර ගනී.

තවද *'ඔබගේ ස්ත්‍රීන් ඔබට කෙතක් වැන්න. ඔබගේ කැමැති පරිදි ඔබගේ කෙත වෙත යව'.*(අල්කුර්ආන් 2 : 223) යනුවෙන් ශුද්ධ වූ අල්කුර්ආනය පවසන වදනද තම ක්‍රියාවට සාධකයක් බවට පත් කර ගනිති. නමුදු ඒ අල්කුර්ආන් වදනට වූ නියම අර්ථ විවරණය අප මනාව වටහා ගෙන කටයුතු කළ යුතුව ඇත. තම බිරිඳගේ කුද මාර්ගයෝ හෝ යෝනි මාර්ගය හෝ වේවා, යමෙකු කායික ආශ්වාදය පිණිස කාන්තාවගේ ප්‍රශව මාර්ගය උපයෝගි කර ගත යුතුය යනුවෙන් දහම පවසන බැවින් ආශ්වාදය පිණිස යොදා ගත යුත්තේ කාන්තාවගේ ගුද මාර්ගය නොවන බව වටහා

ගත යුතුව ඇත. මෙසේ නුවුමනා දුදන ක්‍රියාවන්හී තියැළීමට ප්‍රධානතම සාධකයක් ලෙස අප අතර ව්‍යාප්තවී ඇති නොමනා අසාභ්‍ය චිත්‍රපට බව කිව හැක. එහෙයින් දම්පතීහු තම කායික උවමනාවන් ඉස්ලාම් දහම පවසන අයුරු සන්තර්පනය කරගැනීමට තීරණය කර ගත යුතු අතර එයට පටහැනිව කරන කායික තෘප්තියට සැමියා සහ බිරිඳ යන දෙදෙනාම වගකිව යුතුව ඇති බව තරයේ වටහා ගත යුතුය.

භාර්යාවන් අතර යුක්තිගරුකව හැසිරීම

එකට වඩා බිරිඳන් විවාහ කරගත් බොහෝ දෙනෙකු තම බිරිඳන් අතර වෙනස්කම් කරද, නොවන්නට ඔවුන් අතර බේද බින්නවද, කෙනෙකුට වඩා තවත් කෙනෙකුට අධිකව සැළැකිලි දක්වාද, කෙනෙකුට වඩා අනෙකාට වැඩි ආදරයක් සහ ඇල්මක් දක්වාද, බිරිඳන් අතර සමසේ ඔවුන්ගේ උවමනාවන් නොසපුරාද කටයුතු කරති. මෙවන් ක්‍රියාවන් ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක අනුමත නොකරයි. එසේ තම බිරිඳන් අතර බේදබින්නව හැසිරීමෙන් වැළකී යුක්තිගරුකව හැසිරිය යුතු බව ඉස්ලාම් තරයේ අවවාද කරයි. එසේ එක් බිරිඳක් කෙරෙහි වැඩි ඇල්මක්ද අනෙත් අය කෙරෙහි අඩු ඇල්මක්ද දක්වන සැමියන්ට මුහම්මද් තුමා අනතුරු ඇඟවූහ. මුහම්මද් තුමා දෙසූ බව අබූ හුරෙරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'යමෙකුට බිරිඳන් දෙන්නෙකු වී කෙනෙකු වෙත පමණක් නැඹුරුවී (ඇය වෙනුවෙන් පමණක්) කටයුතු කරන්නේ නම් ඔහු පරමාන්ථ දින යේ එක් පැත්තක් ඇද වුනු කෙනෙකු ලෙස පැමිණෙන්නේය' (මූලාශ්‍රය : අබූදාවුද්)

ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلَن تَسْتَطِيعُواْ أَن تَعْدِلُواْ بَيْنَ النِّسَاء وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلاَ تَمِيلُواْ كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِن تُصْلِحُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ اللّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾

'(විශ්වාස වන්තයිනි, ඔබගේ) බිරිඳන් අතර යුක්ති ගරුකව සිටීමට ඔබ කෙතරම් උත්සාහ දැරුවද, ඔබට (බොහෝසෙයින් එසේ කළ) නොහැකිය. (එහෙත් ඔබ වැඩියෙන් ප්‍රිය වන එකම බිරිඳ වෙත) ඔබ එකහෙළාම හැරී අනෙක් බිරිඳ (නිසිලෙස නොසළකා) එල්ලී සිටින කෙනෙකු මෙන් අත් නොහරිව. ඔබ (අල්ලාහ්ට) බියවී සමාදානව හැසිරෙන්නේ නම් සැබැවින්ම අල්ලාහ් (වැරදීන්) සමා කරන්නාය දයාලු වන්තයාය'. (4 : 129)

අන්‍ය කාන්තාවන් හා තනිව සිටීම

සැමවිටම ෂයිතාන් උත්සාහ කරන්නේ මිනිසා නොමග යවා ඔහු දුදන ක්‍රියාවන්හී නියැළීමටය. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاء وَالْمُنكَرِ﴾

'විශ්වාස වන්තයිනි, ඔබලා ෂයිතාන්ගේ (ඔබ නොමග යැවීමට ගන්නා) පියවර අනුගමනය නොකරව. යමෙක් ෂයිතාන්ගේ පියවර අනුගමනය කරන්නේද, ඇත්තෙන්ම

ඔහු (අයතා කාන්තා සම්බන්ධ වැනි) දුර්ගුණයෙහිද පාපකර්මයෙහිද අණවන්නේය'.(24 : 21)

තවද, ෂයිතාන් මිනිසාගේ සියලු රුධිර නාලය ඔස්සේම ගමන් කරමින් මිනිසා නොමග යැවීමට අති උත්සාහ යක් දරන්නේය. එහෙයින් මිනිසා නොමග යවනු වස් අවස්ථාව ලද කල කාන්තාව හා තනිව පසුවීමට උනන්දු කරවන්නේය. මෙම කරුණ ගැන මුහම්මද් නබි තුමාගේ අවවාදයක් මෙසේ සඳහන් වේ: 'යමෙකු (තමාට නිත්‍යා නුකූල නොවූ) කාන්තාවක් හා තනිවම පසුවන කල ඔවුන් දෙන්නා හා ෂයිතාන් තුන්වැන්නා ලෙස පසුවන් නේය'(මූලාශ්‍රය: තිර්මිදි). තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් උමර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'අද දින සිට කිසිදු පිරිමියෙකු තවත් කෙනෙකු හෝ දෙන්නෙකු හෝ නොවන්නට කිසිදු කාන්තාවක් තනියෙන් සිටින විට ඇතුල් නොවන්න'. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

එහෙයින් යමෙකු නිවසෙහි හෝ තම කාමරයෙහි හෝ වාහනයක හෝ අන් කිනම් ස්ථානයක හෝ තම සහෝ දරයාගේ බිරිඳත්, තම සේවිකාවන්, අනෙකුත් කාන්තාවන් සහ වෛද්‍යවරුන් සහ එවැනි කටයුත්තෙහි නිරතවන්නන් වැනි පිට කාන්තාවන් හා තනිව සිටීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය.

අද බොහෝ දෙනෙකු මෙ කාර්යයෙහි නොසැලකිලි මත්ව කටයුතු කරනු අප අනන්තව දැක ඇත්තෙමු. එහෙයින් මෙවන් කටයුතු බොහෝ දුදන ක්‍රියාවන් ඇති වීමට මග පැදෙන අතර, ඒමගින් හරාම් ලෙස බිහිවන නොඅනුමත ළදරුවන්ද අපමණය.

අන්‍ය කාන්තාවන්ට අතට අත දීම

බටහිර සංස්කෘතියට හැඩවුනු නොවන්නට ඔවුන්ගේ සම්ප්‍රධායයන් අනුකරණය කිරීමට උත්සාහ දරණ බොහෝ දෙනෙකු තමාට විවාහ වීමට සුදුසු කාන්තාවන් වන බාප්පාගේ දුව, කුඩම්මාගේ දුව, මාමගේ දුව සහ නැන්දාගේ දුව වැනි අය හා අතට අත දී පැසසුම සහ ස්තුතිය හුවමාරු කරගැනීම සාමාන්‍ය සිරිතක් බවට පත්වී ඇත. එය ඉස්ලාම් දහමට පටහැනි බව ඔවුන්ට විස්තර කරන කල, මොහුට සංස්කෘතිය, සමාජ පිළිවෙත් දන්නේ නැතිව අප ගැන වැරැදි ලෙස සිතනවා, මොහු ගොඩයෙක් යනුවෙන් පවසනු බොහෝ විට අසා ඇත්තෙමු. එසේ තමාට නුසුදුසු අය හා අතට අත දීමේ විපාකය සහ එහි අඩුවම ගැන විස්තර කරන කළ මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අවවාද කළහ: 'තමාට නුසුදුසු කෙනෙකුගේ අත අල්ලනවාට වඩා ඔවුන්ගෙන් කෙනෙකු හිස මත කට්ටක් තියා ගැසීම වඩා හොඳයි' (මූලාශ්‍රය : තබරානි). මෙසේ නුසුදුසු අය හා අතට අත දීම අත්වලින් කෙරෙන දුරාචාරය බව මුහම්මද් තුමා තවත් වරෙක අනතුරු ඇඟවූහ. 'කෙනෙකුගේ දෑසම දුරාචාරයෙහි හැසිරෙන්නේය. දෑතද දුරාචාරයෙහි හැසිරෙන්නේය. ඔහුගේ රහස් අවයවයන්ද දුරාචාරයෙහි හැසිරෙන්නේය' යනුවෙන් මුහම්මද් තුමා අනතුරු ඇඟවූහ' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

සැම කෙනෙකු සමගම සුහදව ආශ්‍රය කරන, අපට වඩා උතුම්වූ මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා පවා කිසිදු අවස්ථාවක කිසිදු කාන්තාවකගේ අතට අත දී සුභ පතා නැත. 'මා කිසිදු කාන්තාවකට අතට අත දෙන්නේ නැත'

යනුවෙන් මුහම්මද් නබි තුමා වරෙක පැවසූහ (මූලාශ්‍රය: අහ්මද්). 'මම කිසිදු කාන්තාවකගේ අත ස්පර්ශ නොකරමි' යි තවත් වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා පැවසූහ (මූලාශ්‍රය: තබරානි). මුහම්මද් නබි තුමාගේ චරිතය ගැන එතුමාගේ බිරිඳෙකු වන ආයිෂා තුමිය මෙසේ කියයි: 'අල්ලාහ් මත දිව්රා පවසන්නම්. මුහම්මද් තුමාගේ අත (තම බිරිඳන්ගේ හැර) කිසිදු කාන්තාව කගේ අතක් ස්පර්ශ කර නැත. ඔවුන් එතුමා සමඟ සම්මුතියකට පත් වනවා නම් වචන වලින් පමණක් සම්මුතියට එකඟ වෙති' (මූලාශ්‍රය: මුස්ලිම්).

එහෙයින් ඉස්ලාම් දහමේ නීතින් මෙසේ වෙද්දී තම සහෝදරයාට අතට අත දී සුභ නොපතන තම බියබැති සීදේව් බිරිඳන් දික්කසාද කරන බවට අනතුරු අඟවන පිරිමින් අල්ලාහ්ට බියබැතියෙන් කටයුතු කරපු දෙන්. අතේ මේස් පැළඳගෙන අතට අත දිය හැකි බව තවත් සමහරුන්ගේ මතය වේ. එසේ තම අත්වල මේස් පැළඳගෙන අතට අත දීමද ඉස්ලාම් දහමේ අනුමත නැති බව අප සියලු දෙනා දැන ගත යුතුය. එහෙයින් කිසිම හේතුවක් උඩ පිරිමින් තමාට නුසුදුසු කාන්තාවන්ට අතට අත දීම නොකළ යුතුය.

කාන්තාව සුවඳ විලවුන් තවරාගෙන නිවසින් පිටවීම

අද බොහෝ කාන්තාවන්, අනුන් මෝහනය විය හැකි තරම් වූ, ප්‍රිය විය හැකි තරම් වූ ඉස්තරම් සුවඳ විලවුන් තවරා ගෙන අන් පිරිමින් ගැවසෙන ස්ථානයන්හී ගැවසෙනු සාමාන්‍ය සිරිතක් බවට පත් කරගෙන සිටිති. ඒසේ සුවඳ විලවුන් තවරාගෙන හැසිරෙන කාන්තාවන් ගැන මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා මෙසේ අනතුරු

ඇඟවූහ: 'යම් කාන්තාවක් සුවඳ විලවුන් තවරාගෙන පිරිමින් ඒ සුවඳ විඳිය යුතුය යන හැඟීමකින් ඔවුන් අතර ගැවසෙන්නේ නම් ඇය දුරාචාරයේ නිරත වූ කෙනෙකු වන්නාය' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). මෙසේ බොහෝ කාන්තාවන් ඉස්ලාම් දහමේ සම්භාවණීය නීති උල්ලංඝනය කරමින් සුවඳ විලවුන් තවරා ගෙන තනිව තම රියදුරන් සමග පාසල් දොරටුව අසල, වෙළඳ සැල්වල අය සමඟ සහ අනෙකුත් පිරිමින් අතර සාමාන්‍ය ලෙසින් හැසිරෙති. නමුදු සුවඳ විලවුන් තැවරූ කාන්තාවක් නිවසින් පිටවන්නේ නම් ඇය නා තමා තැවරූ සුවඳ ඉවත් කර ගෙන යායුතු බව මුහම්මද් නබි (සල්) තුමා අනතුරු ඇඟවූහ. 'යම් කාන්තාවක් සුවඳ විලවුන් තවරා ඉනික්බිති ඇය දේවස්ථානයට යන්නේ නම් ඇය අනිවාර්යයෙන්ම නා සුවඳ විලවුනේ සුවඳෙන් පිරිසිදු වී යන තුරු ඇගේ වන්දනාමානය අනුමත වන්නේ නැත' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

වන්දනාමානය පිණිස දේවස්ථානයට යන කාන්තාව පවා තමා තවරා ගත් සුවඳ විලවුන ඉවත් වන අයුරු නා පිරිසිදුව යා යුතුව තියෙද්දී, මංගල උත්සවයන්හී සහ අනෙකුත් ස්ථානයන්හී උත්සව හෝ කටයුතුවලට සහ භාගි වන කල සුවඳ විලවුන් තැවරීම සහ සුවඳ දුම් වැනි දේ අල්ලා සුවඳවත් කර ගැනීම වැනි දෙයින් කාන්තාවන් තරයේ ඉවත්විය යුතුව ඇත. රමළාන් මාසයේ රෑ නැමදු මට දේවස්ථානය වෙත ගියද කාන්තාවන් සුවඳ විලවුන් තවරා ගන්නේ නම් වර්ණයෙන් තොර හැකි අයුරෙන් සුවඳ අඩු සුවඳ විලවුන් පාවිච්චි කිරීමට වග බලා ගත යුතු බව ඉස්ලාමීය නීතිරීති පැහැදිළි කරයි. එසේ අනුන්

මෝහනය වන අයුරු සුවඳ විලවුන් තවරා දුදනෙහි වැටීමෙන් අල්ලාහ් අප සියලු දෙනා ආරක්‍ෂා කරත්වා.

කාන්තාව මහ්රම් හෙවත් පිරිමි ආරක්‍ෂාව නැතිව ගමන් කිරීම

කාන්තාවන් පිරිමියෙකුගේ ආරක්‍ෂාව නොමැතිව ගමන් කිරීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවා දෙසූ බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි:

'කාන්තාව සුදුසු පිරිමියෙකුගේ ආරක්‍ෂාවක් නොවන් නට ගමන් නොකළ යුතුය'. මුහම්මද් නබි (සල්) තුමාගේ ඒ මුදුවදන ආගමික කටයුත්තක් වන හජ් ඇතුළු සියලු ගමන්වලට වලංගු වන්නේය. කාන්තාවක් තනිව ගමන් කරන කල එය දුදනන්ට දුදන ක්‍රියාවන් කෙරෙහි උනන්දුවක් ඇතිකරවන අතර, සමහරවිට කාන්තාව නොමනා අතවරවලටද කරදරවලටද භාජනය වීමටද හැකි වන්නේය. තවද ගුවන් ගමණක යෙදෙන කාන් තාවකට ඇය ගුවන් තොටුපොලට හැරලන්න කෙනෙ කුද, ඇය සේන්දු වන ගුවන් තොටුපොලේ ඇය පිළිගෙන කැඳවා ගෙන යන්න කෙනෙකුද සිටියා නම් ප්‍රමාණවත් යයි සමහරුන්ගේ මතය වේ. නමුදු ඇය ගුවනේ ගමන් කරන කල ඇයට අසල අසුනේ වාඩිවී ගමන් කරන්නේ කවරෙක්ද? අහම්බෙන් හෝ ගුවන් නැව යන්ත්‍ර දෝෂයකට හෝ කාලගුණ දෝෂයකට හෝ පත් වූවා නම් ඒ ගුවන් නැව වෙනත් ගුවන් තොටුපොලකට ගොඩ බැස්සවීමට සිදුවනු ඇත. එසේ සිදුවූවා නම් එවිට ඇයට යම් අකරතැබ්බක් ඇති නොවේ යැයි කිව හැකිද? එහිදී දවසක් දෙකක් ගමන ප්‍රමාද

වූවා නම් ඇයට ඇති ආරක්ෂාව කුමක්ද? එසේ සිදුවූ සිදුවීම් ගැන අප බොහෝ විට අසා ඇත්තෙමු.

එහෙයින් කාන්තාවක් ගමනක් යන්නේ නම් සුදුසු පිරිමි ආරක්ෂාවක් සමග පිටවීමට වග බලා ගත යුතුය. කාන්තාවක් හා ගමන් කිරීමට සුදුසු පිරිමියා යනුවෙන් පවසන කල එය සිව් කොන්දේසිවලට යටත් වේ. ඔහු මුස්ලිම්වරයෙකු විය යුතුය, පරිනතවයට පත්වූ කෙනෙකු විය යුතුය, හොඳ සිහිබුද්ධියෙන් යුතු අයෙකු විය යුතුය, පිමියෙකු විය යුතුය. මෙම කරුණ විස්තර කරමින් මුහම්මද් තුමා මෙසේ දෙසූහ : '(ඇගේ සැමියා හැරෙන් නට) කාන්තාවක් හා ගමන් කිරීමට සුදුසු වන්නේ ඇගේ ස්වාමියා, ඇගේ පියා, ඇගේ පුතා සහ ඇගේ සහෝ දරයා හෝ මහ්රම හෙවත් ඇය හා විවාහ බන්ධනයකට ඇතුල් නොවිය හැකි කෙනෙකු වන්නේය' (මුස්ලිම්).

අන් කාන්තාවන් බැලීම

තමාට නුසුදුසු අන් කාන්තාවන් බැලීම ගැන අල්කුර්ආ නය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾

'විශ්වාස වන්ත පුරුෂයනට තමන්ගේ බැල්මන් පහත හෙළන ලෙසද, තමන්ගේ රහස් අවයවයන් (දුදනෙත්) ආරක්ෂා කර ගන්නා ලෙසද (කියව). එය ඔවුනට ඉතා පිරිසිදු දෙයකි. ඇත්තෙන්ම ඔවුන් කරන දෙය අල්ලාහ් මනාව දන්නේමය'.(24 : 30)

ඒ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ඇස්හී දුරාචාරය හරාම් වූ ඒවා බැලීම වේ'. නොවන්නට අල්ලාහ් හරාම් කළ ඒවා බැලීම වේ'. (මූලාශ්‍රය : බුහාරි)

නමුදු විවාහ වීමට බලාපොරොත්තු වන්නා තමා විවාහ වීමට බලාපොරොත්තු වන කාන්තාව බැලීම, වෛද්‍ය වරයෙකු තමා වෙත පැමිණෙන රෝගියා බැලීම වැනි බැල්මන් අනුමත කළ හැකි ඒවා වේ. එසේම කාන් තාවක්ද අන්‍ය පිරිමින් උවමනාවෙන් හෝ රාග යෙන් බැලීම තහනම්ය. එය විස්තර කරනු වස් අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි :

﴿وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ﴾

'විශ්වාසවන්ත කාන්තාවන්ට තමන්ගේ බැල්මන් පහත හෙළන ලෙසද, ඔවුන්ගේ රහස් අවයවයන් ආරක්ෂා කර ගන්නා ලෙසද කියව'. (අල්කුර්ආන් 24 : 31)

එසේම තරුණයෙකු තවත් තරුණයෙකු දෙස ආශාවෙන් බැලීමද, වැදගත් හේතුවක් නොවන්නට අන් අදහසකින් පිරිමියෙකු තවත් පිරිමියෙකුගේ රහස් අවයවයන් බැලීමද, එසේම කාන්තාවක් තවත් කාන්තාවකගේ සාමාන්‍ය යෙන් පිටට දර්ශනය වන අවයවයන් හැරෙන්නට අන් රහස් අවයවයන් බැලීමද, රාගාස්වාදය අරභයා ඒවා අත ගෑමද ඉස්ලාම් දහම තරයේ තහනම් කරයි. නමුදු සඟරාව වල, පත්‍රවල ඇති කාන්තාවන්ගේ පිංතූරු බැලිය හැකිය ඒවා තහනම් නැත යනුවෙන් කෙනෙකු තර්ක කළ හැකිය. එසේ කීවද එවැනි නොමනා අසභ්‍ය පිංතූර

පවා කෙනෙකුගේ සිත්තුල විරහතාපයක් සහ ආශාවන් ඇති කිරීමට හැකි නිසා ඒවාද තහනම් වේ.

නිවස තුල අසභ්‍යත්වය ඇතුල් වීම

වත්මනයේ අපගේ බොහෝ දෙනෙකුගේ නිවස තුල දුදන ක්‍රියාවන් ඇතුල් වීමට බොහෝ මාර්ග ඇරී ඇත. ඒවා විවිධ අන්තමින් වේ. ඒ මැයෙන් තම නිවස තුල නොමනා අන්දමින් දුරාචාරය අනුමත කරන්නා ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟවූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් උමර් තුමා මෙසේ පවසයි: 'අල්ලාහ් තුන් කොටසකට ස්වර්ගය හරාම් කර ඇත. ඔවුන්, අඛණ්ඩව මත්පැන් පානය කරන්නා, තම දෙමාපියන්ට හිංසා කරන්නා සහ තම නිවස තුල දුරාචාරය අනුමත කරන්නා'(අහ්මද්).

තම බිරිඳ සමග හෝ තම වයසට පත් ගැහැණු ළමයින් සමග හෝ අන්‍ය පිරිමින් සමග කතා කිරීමට අවස්ථා ඇතිකර දීම හෝ ඔවුන් අන්‍ය පිරිමින් හා එකට තනිව සිටීමට අවස්ථා ඇති කිරීම හෝ එසේ නොවන්නට තනි කාන්තාවක් රියදුරා සමග වාහනයේ ගමන් කිරීමට අනුමත කිරීම හෝ එසේම උවමනාවක් පිණිස නිවසින් පිටවීමේද මුහුණ වැස්මක් නැතිව පිටවීමට අනුමත කිරීම හෝ නුසුදුසු අසාභ්‍ය සිනමා, ගීත කැසට් පටයන්, පත්‍ර සහ සඟරා වැනි දේ හෝ නිවසට ගෙන ඒම වැනි ක්‍රියා වන් නිවස තුලට දුරාචාරය අනුමත කිරීමට ඇති අවස් ථාවන් වේ. එහෙයින් තම නිවස සහ පවුලේ අය විනාශ මුඛයට ඇද දමන කටයුතුවලින් වැළකී සිටිය යුතුය.

තමාට නොඋපන් ළමයා තම ළමයා බව කීම සහ තම පියා, පියා නොවන බව කීම

වත්මනයේ සමහර අය සුළු දෙවලට පවා ලෞකික ආදායම තකා තමාට කිසිදු අයුරකින් සම්බන්ධයක් නැති අය පියා ලෙස හෝ තම පුතා යනුවෙන් හෝ පවසනු අප අනන්තව අසා ඇත්තෙමු. තම පියා කුඩා කල සිටම තමාගේ කටයුත්තත් ඉටු නොකර නොසැලකිල්ලෙන් පසුවූ නිසා තම පියා හා උරණ වී ඔහු තම පියා නොවන බව පවසන දරුවන්ද අනන්තව දැකිය හැකිය. මේවා ඉස්ලාම් දහම අනුමත නොකරන ඉතා දුදන හැසිරීම් වේ. මෙසේ තම පියා, පියා නොවන බව පවසන කල ඔහුට විවාහ වීමට හැකි අය පවා තහනම් වී තම පියා ගෙන් ලැබිය යුතු සේසතේ උරුමක්කාර කමද නැති වී යැමට හැකිය. මේ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා තරයේ අවවාද කර දෙසූ බව සඅද් බින් අබීබක්ර් තුමා මෙසේ පවසයි: 'කෙනෙකුගේ පියා අසවලා නොවන බව දැනගෙනත් ඔහු තම පියා ලෙස යමෙක් පවසන්නේ නම් ඔහුට ස්වර්ගය හරාම් වේ' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

එසේම දම්පතීන් අතර සණ්ඩු දබර වැඩිවී සැමියා ඇයට බැන වැදීම පිණිස 'අසවල් ළමයා මගේ නොවෙයි එය ඔබ වෙන කාටදෝ වැදූවා' යනුවෙන් පැවසීමද, තවත් සමහර අවස්ථාවන්හිදී දුරාචාරයෙන් තමාට ලැබුණු ළමයා තම සැමියාට දාව උපන් ළමයා යනුවෙන් පවසන කාන්තාවන්ද අප අතර දැකිය හැකිය. මෙසේ කීම ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. සුළු හේතූන් නිසා දම්පතීන් තමන් අතර ශාප කර ගැනීම ගැන අවවාද කරමින්

අල්කුර්ආනයේ වදනක් පහළවූ අවස්ථාවක, මුහම්මද් නබි තුමා එය විස්තර කළ ආකාරය අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'යම් කාන්තාවක් තම පවුලට අයත් නැති කෙනෙකු තම පවුලේ කෙනෙකු යැයි පවසන්නේ නම් අල්ලාහ් කෙරෙහි ඇයට කිසිදු අයිතිවාසිකමක් නැත. තවද අල්ලාහ් ඇය ස්වර්ගයට ඇතුල් කර ගන්නේද නැත. තවද, යමෙකු තම පුතා දෙස බලා 'ඔබ මගේ පුතා නොවෙයි' යනුවෙන් පවසන්නේ නම් පරමාන්ත දිනයේ අල්ලාහ් ඔහුගේ වගකීමෙන් ඉවත් වී සියල්ල ඉදිරි යෙහි ඔහු ලැජ්ජාවට පත් කරනු ඇත' (මූලාශ්‍රය).

පොලිය

මිනිසාගේ දුදන ක්‍රියාවන්ගෙන් පොලියද දරුණු පාප කර්මයකි. අනෙක් පව් කෙසේ වුවද, අල්ලාහ් පොලිය ගෙන අනුභව කරන්නන් හා පමණක් යුද්ධ කිරීමට අභියෝග කරයි. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اتَّقُواْ اللّهَ وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ اللّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ﴾

'විශ්වාසවන්තයිනි, අල්ලාහ්ට බියවව. ඔබ (සත්‍ය) විශ්වාස වන්තයින් නම් අල්ලාහ්ට බියවී (ඔබට අය විය යුතු ඔබගේ මුදල හැර) පොලියෙන් (පෙර ලබා ගත් දේ හැරෙන්න, පොලියෙන්) ඉතිරි ඒවා නොගෙන අත් හරිව. එහෙයින් (ආඥා කළ අයුරු) ඔබලා ක්‍රියා

නොකරන්නේ නම් අල්ලාහ් වෙතින්ද ඔහුගේ ධර්ම වරයා වෙතින්ද සංග්‍රාමයකට දැනුම් (දුන් බව) ප්‍රසිද්ධ කර ඇත (බව දැනගනිව)'.(2 : 278-79)

පොලී කරන්නන් හට අත් විය හැකි දරුණු විපාකය ගැන පැහැදිලි කිරීමට අල්කුර්ආනයේ මේ එක් වාක්‍යම සෑහේ. වර්තමානයේ පොලිය නිසා දුක් විඳින දුගියන් සහ අසරණයන් අපමණය. එසේම පොලියට නමා ලබා ගත් ණය පියවා ගන්නට බැරි වෙළඳ සැල්වල හිමිකරු වන් භාණ්ඩවල මිල අධික කර, තවත් සමහර සමාගම් සහ වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන අඩපනවී බොහෝ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දී ඇති අයුරු අප සැම්දින දකිනා දර්ශනයක් බවට පත්වී ඇත. මෙයද අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ පෙර සඳහන් කළ සංග්‍රාමය හා සමාන සංග්‍රාමයක් වෙ.

තවද පොලී කිරීමේ කාර්යයෙහි නිරත වන්නන් මතු සඳහන් මුහම්මද් නබි තුමාගේ කියමන අනුව ශාපයට පත් වූවන්ය. 'පොලී කන්නාද, එසේ පොලී කන්නට සළස් වන්නාද, එය ලියන්නාද, එයට සාක්කි කියන්නාද අඩුවමෙහි සමාන අය වේ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

මෙලෙසින් බලන කල පොලියට මුදල් දෙන්නාද, පොලියට ගන්නාද, එය සටහන් කර ගණන් තබන්නාද, එයට සාක්කි කියන්නාද, එයට ආරක්ෂා සපයන්නාද පොලිකරණයට හවුල් අය හෙයින් පොලී සමග වූ එවන් සියලු කටයුතුද කිරීම තහනම් ඒවා වෙ.

තවත් වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා පොලියේ දරුණුකම ගැන මෙසේ අවවාද කළ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද්

තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'පොලියට දොරවල් හැත්තෑ තුනකි. එයින් ඉතාම ලිහිල් දොරටුව කෙනෙකු තම මව විවාහ කර ගන්නා සේය. ඉතාම දුදන දේ තම මුස්ලිම් සහෝදරයා ගැන කේලාම් කීම වේ' (මූලාශ්‍රය : හාකිම්). තවද මුහම්මද් මෙසේ විස්තර කල බව අබ්දුල්ලාහ් බින් හන්සලා තුමා විස්තර කරයි: 'යමෙකු දැනගෙනම පොලියෙන් එක් දිර්හමක පමණ දේ හෝ අනුභව කිරීම තිස්හය වතාවක් දුරාචාරයේ හැසිරෙනවා හා සමාන වේ'(මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). තවද පොලිය නිසා බොහෝ දෙනෙකු අලාභයට පත්ව ඇති අතර, පොලි ගන්නන්ගේ මුදල් තත්ත්වය හාහිරව ඉහළ ගියද එහි කිසිදු අනුග්‍රහයක් හෝ සමෘධියක් හෝ නැත බව අප දැක ඇත්තෙමු. මේ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අවවාද කළහ: 'පොලියෙන් ලැබෙන මුදල අධික වුවද පසුව එය අඩුවී ගෙන යනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : හාකිම්).

මෙවන් දුර්ක්‍රියාවෙහි නිරත වූවන් තම ණය මුදල පමණක් අය කර ගැනීමට තීරණය කර පොලි ගැනීමෙන් ඉවත් වී පව් සමා අයැද තමන් ආරක්‍ෂා කරගත යුතු බව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُوسُ أَمْوَالِكُمْ لاَ تَظْلِمُونَ وَلاَ تُظْلَمُونَ﴾

'ඔබලා පවසමා අයැද (පොලි කිරීමේ පවෙන්) මිදුනේ නම් ඔබගේ මුදලේ මුල් මුදල (ඔබට අයවිය යුතු) ය. (එසේ කළා නම්) ඔබලා (ණය කාරයන්ට) අපරාධ නොකළහුය. ඔබලාටද අපරාධ නොකරනු ලබනු ඇත'.(2 : 279)

පොලි ගත් අයගේ අවසාන තීන්දුව මෙය බව ඉස්ලාම් නිරසාරව කියා සිටී. එහෙයින් පොලි කිරීමේ වෘත්තියේ නිරතව සිටින්නේ කවරෙක්ද මවුන් එහි අනතුරු වටහා ගෙන වහා එයින් වළකිය යුතුය.

තවද සොර බිය සහ විනාශය වැනි අන්තරාවන් නිසා සමහරු තම මුදල බැංකුවල තැන්පත් කරන අතර ඒවාට බැංකුවෙන් පොලියක්ද ලැබෙනු ඇත. එසේ තැන්පත් කරන්නන් අප අතර බහුලව සිටින තමුන් මැරුනු සතුන්ගේ කුණප කන බව සිතා අල්ලාහ්ගෙන් පව් සමා අයැද බැංකුවේ තැන්පත් කිරීමෙන් වළකී තම මුදල් ආරක්ෂා කරගැනීමට අන් මගක් සොයා ගත යුතුය. එසේම තම මුදලට වැඩි වී ඇති පොලි මුදල් දන් දීමට හෝ ආහාරපාන, ඇඳුම් පැළඳුම් සහ නිවසට උවමනා ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට හෝ ගෙවල් කුලි දීමට හෝ තම දෙමාපියන්ට හෝ තම බිරිඳට සහ ළමයින්ට වියදම් කිරීමට හෝ සකාත් ලෙස හෝ අනෙකුත් රටේ නියමිත බදු ගෙවීම පිණිස හෝ පාවිච්චි නොකළ යුතුය. එහෙයින් පොලි කෙරෙහි අල්ලාහ්ට බියවී පොලියෙන් ලැබුණු මුදල් පිනක් බලාපොරොත්තු නොවී අන් අයුරින් වියදම් කළ යුතු අතර මින් පසු පොලියට හවුල් නොවන බව තරයේ අධිෂ්ඨාන කර ගත යුතුය.

වෙළඳ ද්‍රව්‍යයේ පළුද්ද හංගා විකිණීම

වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා ආහාර ද්‍රව්‍ය අලෙවි කරන කඩ මණ්ඩිය අසලින් ගමන් කරමින් සිටියහ. එහිදී වෙළඳාම් කරමින් සිටි තැනකට ගොඩවී එහි අලෙවිය සඳහා තබා තිබුණු ආහාර මලු තොගයක් දැක එහි

එක් මල්ලක් ඇතුලට තම අත දැමූහ. එවිට ඒ ආහාර මල්ලේ යට තෙත ගතියක් එතුමාගේ අතට දැනුණි. පසුව එතුමා එසේ තෙතමනයක් වූ හේතුව ගැන වෙළෙඳා ගෙන් විමසූහ. එයට විකුණුම් කරුවා ඒවා වැස්සට තෙමුනු බව උත්තර දුන්නේය. එයට මුහම්මද් නබි තුමා 'එසේ නම් ඒවා මිනිසුන්ට පෙනෙන අයුරු උඩට තබා වෙළඳම් කළ යුතු නොවේද' යි පවසා 'අපට ද්‍රෝහිකම් කරන්නේ කවරෙක්ද ඔහු අපගේ කෙනෙකු නොව' යනුවෙන් ඔහුට අනතුරු අඟවන විලසින් පැවසූහ. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

අපගෙන් බොහෝ දෙනෙකු තම වෙළඳ භාණ්ඩවල යම් පළුද්දක් හෝ නුසුදුසු කමක් හෝ වූවද, ඒවා මල්ලේ හෝ පෙට්ටියේ හෝ යටට තබා හංකා එහි මතුපිට හොඳ දේ අතුරා හෝ සමහර භාණ්ඩවල අවසන් දිනය සඳහන් කර තිබුණද, ඒවා වෙනස් කර හෝ, වාහන වැනි දේ විකිණීමේදී එවා ඒ වෙලාවට පමණක් ක්‍රියා වන අයුරු තබා, පදවා සුදුසුදැයි පරීක්ෂා කිරීමට අවස්ථාවක් හෝ නොදී වෙළඳම් කිරීම අද සර්ව සාදාරණ බවට පත්ව ඇත. ගැනුම් කරුවා පසුව එහි ඇති දොෂය හෝ නුසුදුසුකම හෝ දැක ආපසු රැගෙන ආවද මෙය ඔබ කළ දෙයක් නොවන්නට අප එසේ නොහොඳ දේ අලෙවි කලේ නැහැ යනුයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කරතු අප අනන්තව අසා ඇත්තෙමු. එසේ ක්‍රියා කිරීම ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක අනුමත නොකරන බව තරයේ සිතේ තබා ගත යුතුය. මෙවැනි වංචාවන් ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'මුස්ලිම්වරයෙකු අනෙක් මුස්ලිම්වරයෙකුගේ සහෝදරයෙකු වේ. එහෙයින් ඔහු අලෙවි කරන දේහී යම්

දෝෂයක් වී නම් එය විස්තර නොකර ඔබ සහෝදරයාට විකුණන්න එපා' (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නුමාජා).

තවත් සමහර වෙළෙඳුන් සමහර ද්‍රව්‍යයන් පෙන්වා මෙහි හොඳ දේ ඔබලාම තෝරා ගන්න යනුවෙන් පවසා ඔහු පලුදු දේ ගත් කළ එයට මා වගකියන්නේ නැහැ ඒ ගැන තමා නොදන්නේ බවත් පවසා තම යුතුකමෙන් සහ වගකීමෙන් ඉවත් වෙති. එසේ කිරීම වෙළඳාමේ අනුග්‍රහය සහ සමෘධිය විනාශ කරනු ඇතැයි මුහම්මද් නබි තුමා මතු සඳහන් මුදුවදනින් විස්තර කර ඇත. 'විකුණුම් කරුවා සහ ගැණුම් කරුවා ඒ ස්ථානයෙන් ඉවත් නොවී සිටින තෙක් යම් භාණ්ඩයක තෝරා ගැනීමේ (ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ) අයිතිවාසිකම් ලත් අය වේ. ඔවුන් (එහි ඇති අඩුපාඩු විස්තර කර) ඇත්ත කියා වෙළඳාම් කරන්නේ නම් ඔවුන්ගේ වෙළඳාමෙහි බරකත් වේ. එහි ඇති අඩු පාඩු හංගා වෙළඳාම් කරන්නේ නම් එහි වන බරකත් විනාශ වනු ඇත. (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

වෙළෙඳජම් කිරීමේ කතාබහෙහි ප්‍රෝඩාව

යම් භාණ්ඩයක් මිලදී ගැනීමට අදහස් නොකර භාණ්ඩයේ මිල අධික කර තමාට ලැබෙන කොමිස් මුදල වැඩිකර ගැනීමේ අදහසින් අනුන් රැවටීම උදෙසා මිල අධිකව ඉල්ලීම ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. මෙසේ මුදල් ඉපයීමද අනුන් රැවටීමේ ක්‍රියාවකි. මේ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ඔබලා භාණ්ඩය මිලදී ගැනීමේ අදහසක් නැතිව එහි මිල අධික නොකරනු' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). භාණ්ඩය ගැනීමේ අදහසින් තොරව මිල වැඩි කිරීමට ඉල්ලීම වංචා කිරීමකි. වංචා කරන්නන්

ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'වංචාව සහ රැවටීම නිරයට ගෙන යයි'.

පරණ භාණ්ඩ සහ වාහන විකුණන අනෙකුත් වෙළඳ ස්ථානයන්හී බ්‍රෝකර් වැඩෙහි යෙදෙන්නන්ගේ ඉපැයුම හරාම් වේ. මන්දයත් වෙළඳ කටයුතුවල නිරත වනවා යනුවෙන් පවසමින් ඔවුන් ඉස්ලාම් දහම නොඅනුමත බොහෝ කටයුත්තන්හී නිරත වෙති. තවද ගැනුම් කරුවන් රැවටීම පිණිස අතර මැදියෙකු ලෙස ක්‍රියා කරති. ඒ භාණ්ඩවල මිල අඩුවැඩි කරන්නද ඔවුන් මැදි වී බොරු කියති. නමුදු වෙළඳ භාණ්ඩය තමාගේ නම් එයට විරුද්ධව කටයුතු කරති. ඔවුන් අල්ලාහ්ගේ අසරණයන් රවටා ඔවුන්ට අපරාධ කිරීමට ඉදිරිපත් වන හෙයින් එය ප්‍රසිද්ධියේ පාප කර්මයෙහි නිරත වීමක් වේ.

ජුම්ආ දිනයේ දෙවැනි ඇමතුමෙන් පසු වෙළදාම

ජුම්ආ දිනයේ ජුම්ආ සලාතය වෙනුවෙන් දේවස්ථාන යේ දෙවැනි අදාන් ඇමතුමද කළ පසු එය නොතකා වෙළඳමෙහි නිරත වන්නන් ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

'විශ්වාස වන්තයිනි, (සිකුරාදා) ජුම්ආ දිනයේ නැමදුමට කැඳවනු ලැබූ කළ වෙළෙඳාම් (අත්හිටුවා) තබා අල්ලාහ්

දයාන කරනු වස් (දේවස්ථානයන් වෙත) වහා යමව. ඔබලා දැන සිටියානම් එය ඔබලාට ඉතා හොඳය'.(62 : 9)

තවද අප සමාජයේ වෙළෙඳුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු සිකුරාදා දිනයේ ජුම්ආ නැමදුමට දෙවැනි ඇමතුම කළ පසුවද තම වෙළඳ සැල්වල දොර විවෘත කරගෙන හෝ නොවන්නට දේවස්ථාන ඉදිරියෙහි වෙළඳාම් කරමින් හෝ පසුවනු සාමාන්‍ය සිරිතක් බවට පත්ව ඇත. මෙය එතරම් සුදුසු ක්‍රියාවක් නොව. තවත් සමහරු සේවාස්ථානයේ සේවයෙහි නිරත වන ලෙස තම සේවකයන්ට අණ කර ඒ නැමදුම් වේලාවෙන්ද බියබැති සේවකයන්ගේ නැමදුම පාලු කර ලාභ ලබා ගැනීමට උත්සාහ කරති. නමුදු ඉස්ලාම් දහම තහනම් කරන දේහී නිරත වෙමින් ඔහු ලබන ලාභයට වඩා විශාල පාඩුවක් විඳීමට සිදුවන බව ඔවුන් වටහා ගැනීමට අපොහොසත් වන්නෝය. නමුදු සේවකයන්ද තම සේවාස්ථානයේ නියමුවා කුමක් කීවද ඉස්ලාම් දහම පවසන අන්දමින් අල්ලාහ්ගේ ආඥාවන් හට කීකරු වී ක්‍රියා කිරීමට උත්සාහ කළ යුතුය. මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු අඟවා ඇත: 'ඔබලා අල්ලාහ්ට විරුද්ධව (අණ) කරන දේහී මිනිසුන්ට කීකරු නොවව' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

සූරාව

වත්මනයේ මුස්ලිම් සමාජය අතර සූදු කෙළිය සර්ව සාධාරණය ව්‍යාප්ති ඇත. සූදු කෙළිය අති දුදන ක්‍රියාවක් බව ඉස්ලාම් දහම තරයේ කියා සිටී. සූදුව විවිධ මාදිලියේ විවිධ මට්ටමින් මිනිසුන් අතර රජ කරයි. ඒ ගැන අල් කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

'විශ්වාස වන්තයිනි, සැබැවින්ම මත්පැන් පානයද, දු කෙළියද, (ඇදහීම් පිණිස තබා ඇති) පිළිරුද, හී විද නිමිති බැලීමද, පිළිකුල් සහගත ෂයිතාන්ගේ වැඩවලින් නරක දේමය. එහෙයින් ඔබලා ජයග්‍රහකයින් වනු වස් එයින් වැළකෙව්'.(අල්කුර්ආන් 5 : 90)

වත්මනයේ අපගෙන් බොහෝ දෙනෙකු දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව හෝ දුප්පත් - ධනවත් භේදයකින් තොරව විවිධාකාර සූදු කෙළියෙහි නිරතව සිටිනු දැකිය හැකි සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත්ව ඇත. එවායෙන් සමහරක් මෙසේ වේ:

1. මුදල් ගෙවා සමහර ඉලක්කම් ලබා පසුව එය ලොතරැයි ඇදීමෙන් පසු වාසනාව ලබන්නන් හට පළමු වැන්නා දෙවැන්නා යනුවෙන් පිළිවෙලින් තෑගි පිරිනැමීම.

2. යම් වෙළඳ භාණ්ඩයක් අලෙවි කිරීමේදී එහි යම් ඉලක්කමක් හෝ ලාංජනයක් හෝ රූප හෝ තබා ඒ අනුව ලොතරැයි ඇද තෑගි දීම.

3. වෙළඳාම, මිනිස් ජීවිත, වාහන සහ වෙළඳ ද්‍රව්‍යයන් වැනි දේවල් වෙනුවෙන් රක්ෂණ කිරීම.

වත්මනයේ සමහර දුදන ක්‍රියාවන් තරඟ යනුවෙන් නම් කර ක්‍රියා වෙයි. නමුදු තරඟ යනුවෙන් පවසන කළ එය තුන් ආකාරයෙන් වේ.

1. දිවීම, අශ්ව රේස්, අනෙකුත් සමහර ක්‍රිඩා, කුර්ආන් පාරායනය තරඟ, රචනා තරඟ වැනි තරඟයන් පවත්වා එහි ජයග්‍රහකයන් හට තෑගි දීම.

2. තෑගිවලින් තොරව සාමූහිකව පවත්වන පාපන්දු, දැල් පන්දු සහ ක්‍රිකට් වැනි තරඟයන් පවත්වන කල ඒවා දෛනික නැමදුම පාලු කරගෙන තම දේහයේ වැසිය යුතු අවයවයන් ආවරනය කර ගෙන කරන ක්‍රීඩා තරඟ නම් ඒවා අනුමත කළ හැකිය.

3. මුහුණ ඉලක්කය කරගෙන පහර දෙන මිනිසාගේ ශරීර සෞඛ්‍යයට අහිතකර මල්ලව පොර සහ රෙස්ලිං වැනි ක්‍රීඩා, අයෝමය පුරුෂ තරඟය, විවිධ විලාසිතා ඇඳු මෙන් සැරසුණු රූප සුන්දරි තරඟය, ලස්සන විවාහක කාන්තාව, ලස්සන සේවිකාව, කුකුල් පොර, එළුවන් සහ ගවයන් එකිනෙකාට ඇන ගැනීමට සැළැස්වීම වැනි තරඟයන් ඉස්ලාමීය දෘෂ්ටියෙන් තහනම් ඒවා වේ.

සොරකම

සොරකම ඉස්ලාම් දහම තහනම් කළ අති දරුණු දුදන ක්‍රියාවකි. වත්මන් සමාජය තුල විවිධ මාදිලියේ සොරකම් ව්‍යාප්තවී, ඒවායෙන් තම සේසත් සහ රජයේ සේසත් පවා ආරක්ෂා කර ගැනීමට නොහැකි තත්ත්වයකට පත්ව ඇත. සොරකමට අයත් අඩුවම ගැන පහදමින් අල්කුර් ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُواْ أَيْدِيَهُمَا جَزَاء بِمَا كَسَبَا نَكَالاً مِّنَ

اللّٰهِ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾

'සොරකම් කළ පිරිමියෙක් හෝ ගැහැණියෙක් හෝ මවුන් දෙදෙනා උපයාගත් දැය හේතු කොටගෙන අල්ලාහ්ගේ (ආදර්ශමත්) අඬුවමක් ලෙස මවුන්ගේ අත් සිඳලව. අල්ලාහ් බලසම් පන්නය. නුවණැතිය'.(5 : 38)

හාජිවරුන්ගේ සහ කඃබා දේවස්ථානයේ පාලකයන්ගේ සහ සේවකයන්ගේ සේසත් සොරකම් කිරීම සොරකමෙන් දරුණුම සොරකම වේ. මුහම්මද් නබි තුමා තම සූර්ය ග්‍රහ නැමදුම ගැන පවසන කළ මෙසේ පැවසූහ: 'මා නැමදුමෙහි පසුවන කල මට නරකාදිය පෙන්වන ලදී. එහි ජ්වලිත ගින්න මට විනයක් කරනු ඇතැයි බිය වූ නිසා මම එයින් මදක් පසුබට වුනෙමි. (මා පසුබට වනු ඔබලා දිටුහ). තවද සැරයටියක් හා සිටින කෙනෙකු එයින් තම බඩවැල නිරයේ ඇදගෙන යන අයුරුද දුටුවෙමි. සැරයටි යෙන් හාජිවරුන්ගේ සේසත් සොරකම් කළ තැනැත්තා ඔහුය. ඔහු එසේ සොරකම් කිරීම යමෙකු දිටී නම් එය අහම්බෙන් තම බස්තමට පැටලී ආ දෙයක් යැයි කියා තම ක්‍රියාව මැඩ පවත්වා ගන්නේය. කිසිවෙකු නො දුටුවා නම් ඒ දේ රැගෙන යනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

තවත් සමහරු, සොරුන් මහජන සේසත් සොරකම් කරන සේ තමන්ටද රැගෙන යා හැකි යැයි පුහුවදන් දොඩමින් සොරකම් කරති. නමුදු මවුන් තම සහෝදර මුස්ලිම් වරුන්ගේ සේසත් සොරකම් කරන බව මතක තබා ගත යුතුය. තවත් සමහරු නොමුස්ලිම්වරුන්ගේ සේසත් සොරකම් කළ හැකිය යනුවෙන් පවසා එසේ

ඔවුන්ගේ සේසත් සොරකම් කරති. නමුදු ඉස්ලාම් දහම සියලු මාදිලියේ සොරකම් තහනම් කර ඇති බව මතක තබා ගත යුතුය. නමුදු කෙනෙකුට ලබාගත හැකි සේසත් වන්නේ ඉස්ලාමයට විරුද්ධව සටනට සහභාගි වන සතු රන්ගේ යුද්ධයෙන් ලැබෙන සේසත් බව ඉස්ලාම් දහම පවසයි. නමුදු නොමුස්ලිම් වූවද අනුන්ගේ හෝ අහිංස කයන්ගේ හෝ සේසත් අනිසි ලෙස ලබා ගැනීමට හෝ මංකොල්ල කෑමට හෝ ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක අනුමත නොකරයි. තවත් සමහරු බසයේ, සෙනග වැඩියෙන් ගැවසෙන ස්ථානවල, ගෙවල්වල සහ වෙළඳ සැල්වල සොරකම් කරති. ඒවාට රිංගා මංකොල්ල කති. සාමාන්‍ය ලෙස බැරිවූ විට ආයුධ පෙන්වා බියගන්නා සොරකම් කරති. එසේම වෙළඳ සැල්වල භාණ්ඩ තම සාක්කුවෙ හෝ තම ඇඳුමේ හෝ හංගා ගෙන යන කාන්තාවන්ගේ ක්‍රියාවන් සාමාන්‍ය සිදුවීමක් බවට පත්ව ඇත. එසේම මිල අධික නොවූ සාමාන්‍ය දේ සොරකම් කළ හැකිය යනුවෙන්ද සමහර කාන්තාවන්ගේ අදහස වේ. ලාබ හෝ මිල අධික හෝ වේවා, මේවා සියල්ල සොරකම් බවත් ඒවා ඉස්ලාම් දහම කිසිසේත් අනුමත නොකරන බවත් එයට ලැබිය යුතු අඩුවම ගැනත් මුහම්මද් නබි තුමාගේ මතු සඳහන් මුදුවදන පැහැදිලි කරයි : 'බිත්තරයක් සොරකම් කරන්නාගේ අත්ද, ලනුවක් සොරකම් කරන් නාගේ අත් ද සිඳිය යුතුය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

එහෙයින් සොරකමේ යෙදුනු අය තමා සොරකම් කළ දේ අයිතිකරුවන් වෙත කෙළින් හෝ කිසිවෙකුට නොදැනී හෝ තාන්වැන්නා මගින් හෝ ආපසු දී සොරකමට අල්ලාහ්ගෙන් පව්සමා අයැදිය යුතුව ඇත. එසේ කිරීමට

නොහැකි නම් ඒ සඳහා දන් දී ඒ දන සොරකමට භාජනය වූ තැනැත්තාට පින් ලෙස පැවරිය යුතුය.

පගාව දීම සහ ගැනීම

සත්‍ය වසන් කිරීමටද, දූදන ක්‍රියාවන් වපුරන්නටද සමහර නීතිඥයන් සහ විනිසුරුවන් හට පගාව දීම සහ දීමට උත්සාහ කිරීම මහජනයන් අතර අයුක්තිය සහ අනුන්ගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝණය කරන්නටත් ගන්නා වැයමකි. මෙයද ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකින දූදන ක්‍රියාවකි. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلاَ تَأْكُلُواْ أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُواْ بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُواْ فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

'තවද, ඔබ අතර එකා අනෙකාගේ සේසත් අයුතු අන්දමින් අනුභව නොකරන්න. තවද ඔබලා දැනදැනම අනුන්ගේ දේපලවලින් (කිසිදු) කොටසක් අපරාධයෙන් භුක්ති විඳීමට (පගාව දීම පිණිස) විනිසුරු (නිලධාරි) න් වෙත සමීප නොවව'. (අල්කුර්ආන් 2 : 188). තවද මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවමින් දෙසූ බව අබූ හුරෙරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'විනිශ්චය වෙනුවෙන් පගාව දෙන්නා සහ පගාව ගන්නා යන දෙන්නාටම අල්ලාහ්ගේ ශාපය අත්වේ' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්)

වත්මන් සමාජයේ පගාව දීම සර්ව සාදාරණව පවතී. සමහර සේවකයන්ගේ සහ නිළධාරීන්ගේ පඩියට වඩා මවුන් ලබන පගාව අති විශාල බවට පත්ව ඇත. පගාව

බොහෝ සමාගම්හී අයවැයේ කොටසක් බවට පත්ව ඇති නමුදු ඒවා වෙන නමකින් එහි ක්‍රියාවෙහි පවතින්නේය. පගාවක් නැති ආරම්භයක් හෝ අවසානයක් හෝ නැති කිසිදු වෙළඳ කටයුත්තක් නැති තරමට පගාව වත්මනයේ බහුලව පවතී. එහෙයින් පගාව නිසා කිසිවක් කර ගත් නට බැරිව බොහෝ දුප්පතුන් කරදරයට පත්ව ඇති අතර ඔවුන්ගේ බොහෝ කටයුතු ඇනහිටිමින් පවතී. සමහර කම්කරුවන්ගේ නොමනා හැසිරීම්වලට මෙය හේතුවකි. එසේම පගාව දුන් අයට නොවන්නට අන් කිසිවෙකුට යුක්ති සහගත සේවයක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි තත්ත්වයක වත්මන් සමාජය පත්ව ඇත. පගාවක් දීමට කැමැති නොවන්නට තම කටයුතු ප්‍රමාද වන අතර, සමහර විට ඒ කාර්යය සපුරා ගැනීමට නොහැකි තත්ත්යකට හෝ අඩුලුහුඩුන් සේවය නිමවන තත්ත්වයකට හෝ ප්‍රමාද වී කෙරෙන තත්ත්වයකට හෝ පත්ව ඇත.

පගාව දෙන්නා තම කටයුතු, පෙර පැමිණිය අයට වඩා ඉතා ඉක්මණින් කරගෙන යයි. පගාව නිසා සමාගම් වලට ලැබිය යුතු බොහෝ ලාබ එහි අතරමැදියන්ට සහ කොමිස් කරුවන් හට යයි. ඒනිසා, පගාව ගන්නා සහ එයට සියලු මාර්ගයේ සම්බන්ධ අය වැනි සියලු දෙනා අල්ලාහ් තම අනුග්‍රහයේ සිට දුරස්ථ කළ යුතු බව මුහම්මද් නබි තුමා ශාප කළහ. ඒය විස්තර කරමින් අබ්දුල්ලාහ් බින් අම්ර් තුමා මෙසේ පැහැදිලි කරයි: 'පගාව දෙන්නා සහ පගාව ලබන්නා දෙන්නාටම අල්ලාහ්ගේ ශාපය අත් වේවා' (ඉබ්නු මාජා)

අනුන්ගේ ඉඩම් බලහත්කාරයෙන් භුක්ති විඳීම

වත්මන් සමාජයේ සිදාදියේ මෙන්ම ගම්වල පවා ව්‍යාප්ත වී ඇති තවත් විශාල පිලලයක් බවට පත්ව ඇත්තේ අනුන්ගේ ඉඩම් විවිධ අන්තමින් අත්පත් කර ගැනීම වේ. අල්ලාහ් කෙරෙහි බිය නැති වන්නේ කවදාද එවිට මිනිසා කුමන්ත්‍රණ සහ වංචාව වැනි දූදන මාර්ගයෙන් අයුක්ති සහගත ලෙස අනුන්ගේ සේසත් අත්පත් කර ගැනීමට උත්සාහ කරනු ඇත. තමාට අයත් නැති අනුන්ගේ ඉඩම් වංචාවෙන් අත්පත් කර ගැනීමද එවැනි දූදන ක්‍රියාවකි. එසේ තමාට කිසිදු අයිතියක් නැති අනුන්ගේ ඉඩම් ව්‍යාජ ඔප්පු ලියා හෝ බලයෙන් හෝ අයුක්ති ලෙස භුක්ති විඳීම පවන්ගෙන් බරපතලම පවක් බව මුහම්මද් නබි තුමා කළ අනතුරු ඇඟවීමක් අබ්දුල්ලාහ් බින් අම්ර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'තමාට අයත් නැති අනුන්ගේ ඉඩමක් අත්පත් කර ගන්නේ කවරෙක්ද, පරමාන්ත දිනයේ ඒ හා සමාන ඉඩම් හතක් ඔහුගේ කරේ පැටවෙනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි)

තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව යඃලා බින් මර්රා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'කවරෙකු හෝ පොළොවෙ වියතක් පමණ හෝ අනුන්ට අයුක්තියක් කළේ නම් පරමාන්ත දිනයේ එය භාරන ලෙස බල කර වේදනාවට පත් කරනු ඇත'. තවද ඒ කියමනේ මෙසේ සඳහන් වේ. 'සත්වැනි භූමිය දක්වා හෑරීමට අණ කර, පරමාන්ත විනිශ්චය දිනයේ මිනිසුන්ගේ විනිශ්චය මොහොත දක්වා එහි දමා වේදනාවට පත්කරනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : තබරානි).

එසේම ඉඩමේ මායිම් කණු වෙනස් කර එහි එල්ලේ සහ මුලු කණු මකා උගුලා, විනාශ කර ටිකෙන් ටික තම ඉඩම පුළුල් කර අසල්වැසියාගේ ඉඩම් අයුක්ති සහගත අන්දමින් වංචා කරන්නා ගැන මුහම්මද් තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'ඉඩම්වල එල්ලේ වෙනස් කරන්නේ කවරෙක්ද, ඔහුට අල්ලාහ්ගේ ශාපය අත්වේවා' (මුස්ලිම්)

රෙකමදාරු පිණිස තෑගි පිළිගැනීම

කෙනෙකුට සමාජය අතර ලැබී ඇති ගෞරවය, ප්‍රසිද්ධිය වැනි තත්ත්වයන් අල්ලාහ් විසින් ඔහුට පිරිනැමූ විශාල වරප්‍රසාධයක් සහ අනුග්‍රහයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. තමා ලබා ගත් අනුග්‍රහය උදෙසා ඔහු අල්ලාහ්ට ස්තූති වන්ත වනු වස් ඒවා අන් මුස්ලිම්වරුන්ටද ප්‍රයෝජනය වන අයුරු භාවිතා කළ යුතුය. ඒ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දේශනා කළහ: 'ඔබ සහෝදරයාට උදව් කිරීමට ඔබගෙන් අවස්ථාවක් ලබන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම එය (සතුටෙන්) කරපු දෙන්' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). එසේම යමෙකු තමා ලබා ගත් තත්ත්වය, උසස් වීම සහ ගෞරවය මගින් අනුන්ට අයුක්තියක් නොවන අයුරු හෝ තම මුස්ලිම් සහෝදරයාට අත්වූ අයුක්තිය නිරාකරණය කිරීමට හෝ ඔහුගේ අයිති වාසිකම් ලබා දීමට හෝ උත්සාහ කරන්නේ නම් ඒ මගින් අල්ලාහ් ඔහුට සුවිපාක ලබා දෙන්නේය. එසේ තමාට හැකි අයුරු අනුන්ගේ කට යුත්තන් නිරාකරණය කිරීමට රෙකමදාරු කරන ලෙස මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ මවදන් දුන්හ: 'ඔබලා රෙකමදාරු කරන්න. එයට (මතුලොව) සුවිපාක ලබනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : අබුදාවුද්).

එසේම තමා ලබා ඇති තත්ත්වය, ගෞරවය යොදා යම් අවුලක් නිරාකරණය කිරීමට රෙකමදාරු කිරීම පිණිස යම් තෑග්ගක් හෝ වෙනත් ආදායමක් හෝ බලාපොරොත්තු නොවිය යුතුය. එසේ යමෙකු යමක් බලාපොරොත්තු වන්නේ නම් එය නුසුදුසු බව මුහම්මද් තුමා නබි අනතුරු ඇඟවූ බව අබී උමාමා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'යමෙකු රෙකමදාරු කර ඒ වෙනුවෙන් දෙන යමක් ලබා ගන්නේ නම් හෙතෙම පොලියේ දොරටු වලින් එක් දොරටුවකට පිවිසී ඇත' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

නමුදු සමහරෙක් තම ගෞරවය සහ තත්ත්වය මගින් කෙනෙකුට රැකියාවක් ලබා දීමට හෝ එක් රැකියාවක සිට වෙනත් රැකියාවකට මාරු කර දෙන්න හෝ එක් දුෂ්කර ස්ථානයක සිට තමා පදිංචිව සිටින ස්ථානයකට ස්ථාන මාරුවක් ලබා දෙන්නට හෝ නොවන්නට බැරරුම් රෝගියෙකුට ප්‍රතිකාර ලබා දීමට රෙකමදාරු කිරීම පිණිස හෝ මුදල් සහ අනෙකුත් මාර්ගවලින් ප්‍රතිඋපකාර බලා පොරොත්තුවෙන් කටයුතු කරති. මෙසේ අපේක්ෂාවෙන් කටයුතු කිරීම මුහම්මද් නබි තුමාගේ පෙර සඳහන් කළ මවදනට සම්පූර්ණයෙන්ම පටහැනිය.

කුසල් බලාපොරොත්තුවෙන් යම් කටයුත්තක නියුක්ත වන්නා ඒ වෙනුවෙන් කුලිය හෝ විපාකය මෙලොව නොව, මතු ලොවේ බලාපොරොත්තු විය යුතුය. වරෙක කෙනෙකු හසන් බින් සහ්ල් තුමා වෙත පැමිණ 'ඔබට ඇති ගෞරවය සහ තත්ත්වය මගින් තම උවමනාවක් ඉටුකර දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියේය. සහ්ල් තුමා ඔහුගේ උවමනාව සපුරා දුන් පසු හෙතෙම ප්‍රතිඋපකාරයක් ලෙස ඔහුට ප්‍රීතියෙන්

ස්තුති කිරීමට සූදානම් වූ කල,සහ්ල් තුමා 'ඔබ ස්තුති කරන්නේ මන්ද?' යි විමසුවේය. එවිට පැමිණි තැනැත්තා 'මිනිසාගේ සේසත්වලට සකාද් නම් බද්දක් වන සේ මිනිසාගේ ගෞරවයටද සකාත් වේ. ඒ සකාත් මා ඔබට පුද කරනවා' යනුවෙන් උත්තර දුන්නේය.

එසේම මේ කරුණ ගැන අප තවත් දෙයක් දැනගත යුතුව ඇත. එනම් කුලියට හෝ වේතනයට කුලි කරුවන් සේවයට යොදා ගත් අය ඔහු ලබා ගත් සේවය පිණිස කුලිය දීම කෙරෙහි මේ නීතිය පිළිපැදිය නොහැකිය. මන්ද යත් කුලි කරුවාගේ කුලිය හෝ වේතනය සේවය අවසන් කළ වහාම පියවිය යුතුය යනුවෙන් ඉස්ලාම් දහම තරයේ පවසන හෙයිණි.

කුලී කරුවාන්ගේ වේතනය පමා කිරීම

තමා යටතෙහි සේවය කරන කුලි කරුවාගේ හෝ සේවකයාගේ කුලිය හෝ වේතනය ඔහු සේවය අවසන් කළ වහාම පිය විය යුතු බව ඉස්ලාම් දහම තරයේ අණ කර සිටී. ඒ ආඥාව ස්ථිර කරනු වස් මුහම්මද් නබි තුමාගේ වදනක් මෙසේ විස්තර වේ : '(සේවය අවසන් කර) කුලි කරුවාගේ දාඩිය වියලෙන්නට පෙර ඔහුගේ (පොරොන්දු වූ) කුලිය පියවන්න' (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නුමාජා).

වත්මනයේ මුස්ලිම් සමාජයේ බොහෝ දෙනෙකුගේ සේවා ස්ථානවල සහ කර්මාන්ත ශාලාව වැනි අනෙකුත් ස්ථානවල සේවය කරන තම සේවකයන් හට කරන අපරාධ සහ අයුක්තිය විවිධ මාදිලියෙන් වේ. ඒවායෙන් සමහරක් ගැන සළකා බලමු:

1. සේවකයාගේ අයිතිවාසිකම් සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කර අයුක්ති සහගතව ක්‍රියාකිරීම : මෙසේ යම් සේවක යෙකු අයුක්ති සහගතව හාම්පුතුන්ගෙන් සැළකිලි ලද්දද, ඒ වෙනුවෙන් හෙතෙම නිසැකවම පරමාන්ත දිනයේදී යුක්ති සහගත සුවිපාක ලබනු ඇත. මන්ද යත් මෙලොවේ අයුක්තියට පත්වූ පුද්ගලයාට පරමාන්ත දිනයේ අයුක්ති අන්දමින් ක්‍රියා කළ තැනැත්තා ලඟ ඒ වෙනුවෙන් දීමට මුදල් නැති නිසා ඔහුගේ කුසල් රැගෙන දෙනු ලබනු ඇත. එසේ අයුක්ති අන්දමින් කටයුතු කළ පුද්ගලයාගේ කුසල් කර්මයන් අවසන් වූ විට, එයට සරිලන ප්‍රමාණයේ අයුක්තියට පත්වූ තැනැත්තාගේ අකුසල් රැගෙන ඔහුට දෙනු ලබනු ඇත.

2. කථිකාවූ අයුරු සම්පූර්ණ කුලිය නොදී අඩුවෙන් කුලිය ගෙවීම : මේ කරුණ සම්බන්ධව අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි : وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ

'කිරුම් මිනුම්හි වංචා කර අඩු කරන්නන් හට නපුරුමය'. (අල්කුර්ආන් 83 : 1) සේවකයන් සේවයට බඳවා ගන්නා විට යම් සුදුසු පඩියකට එකඟ වී සේව කයන් බඳවා ගන්නා සමාගම්වල ප්‍රධානීන් සේවකයන් සේවයට වාර්ථා කළ පසු ඔවුන් හා කරගත් සම්මුතිය වෙනස් කර අඩු පඩියට එකඟ වන ලෙස බල කර පොරොන්දු අත්සන් කර ගනී. නොවන්නට ඔවුන්ගේ පඩිය අඩුවෙන් දෙයි. එහෙයින් සේවකයන් තම ප්‍රධා නීන්ගේ අණට අකීකරු වීමට නොහැකිව හෝ ඒ ගැන පැමිණිලි කිරීමට හෝ නොහැකිව තමා විසින් ඉවුවිය

යුතු සේවය පිළිකුලෙන් නිම කර එහි විපාකය අල්ලාහ් මතම පවරති. එසේ සේවකයන් හට අයුක්ති සහගත අන්දමින් කටයුතු කිරීම නිසා හෙතෙම ඒ විපාක මතු ලොවේ ගෙවන්නට සිදුවනු ඇත. නමුදු සමාගමේ ප්‍රධානියා මුස්ලිම් ජාතිකයෙකු ලෙසද එහි සේවකයා මුස්ලිමෙකු ලෙසද වී මෙසේ අයුක්ති සහගතව ක්‍රියා වන කල, සේවකයන් ඉස්ලාම් දහම වටහා ගැනීමට සහ පිළිගැනීමට කළ බාධාවක් නිසා මහුට ඒ වෙනුවෙන්ද අඩුවම් ලැබෙනු ඇත.

සේවකයාට තම කාලය තුල කළ හැකි වැඩට වඩා අධික වැඩ පැවරීම, බැඳුම් කරයට වඩා පැය කීපයක දීර්ඝ වෙලාවක් සේවය ලබාගෙන පෙර පොරොන්දු වූ පඩිය පමණක් ගෙවීමේ අකටයුත්තක්ද අද බොහෝ සෙයින් සේවක ප්‍රධානීන් අතර සිදුවන සිදුවීමකි.

තවද සේවයේ කුලිය සේවය අවසන්වූ වහා නොගෙවා, සේවකයාගේ පඩිය හෝ කුලිය සේවකයා කීප විටක්ම ඉල්ලා ඇවිටිලි කළ පසු ප්‍රමාද කර ගෙවීම හෝ සමහරවිට ඒ සම්බන්ධ කම්කරු නිලධාරීන් වෙත පැමිණිලි කර හෝ කම්කරු උසාවියට ගොස් පැමිණිලි කර විශාල පරිශ්‍රමයකින් පසු එහි තීන්දුවෙන් පසු ප්‍රමාද වී ලැබීමද ඉස්ලාම් අනුමත නොකරයි. එසේම සේව කයන්ගේ පඩිය නොගෙවා ඒවා වෙනත් වෙළඳ කටයුතුවල ආයෝජනය කිරීම හෝ පොලිය පිණිස බැංකුවල තැන්පත් කිරීම හෝ නොවන්නට මවුන් පඩිය ඉල්ලා පෙරැත්ත කර විඩාවට පත් වූ පසු ගෙවීම හෝ වැනි අනන්ත අප්‍රමාණ කරදර නිසා සේවකයා තම

ආහාර වෙනුවෙන් වියදම් කිරීමට නොහැකිව ලත වන අවස්ථාවන් අපමණය. එසේම නිසි වේලාවට තම පඩිය නොලැබෙන නිසා තම පවුලේ අයට සහ ළමයින්ගේ ආහාරය, පාසැල් කටයුතු වැනි උවමනාවන් පිණිස, තමා යටතේ යැපෙන්නන්ගේ තඩත්තුව සහ මුදල් යැවීමට නොහැකිව පසුවනු සාමාණ්‍යව තත්ත්වයක් බවට පත්ව ඇත. මෙවැනි දුදන ක්‍රියාවන්හී නිරත වන්නක් හට පරමාන්ත දිනයේ අල්ලාහ්ගේ දරුණු දඬුවම් වලට ලක්වීමට සිදු වනු ඇත. ඒ ගැන වූ මුහම්මද් නබි තුමාගේ අනතුරු ඇඟවීමක් අබූ හුරෙරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'පරමාන්ත දිනයේ මම තුන් කොටසකට විරුද්ධව වාද කරමි. ඒ තුන් කොටස, යමක් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් කරමි යනුවෙන් පවසා එය නොකරන අය, වහල්කමේ නැති කෙනෙකු විකුණා ඒ මුදල තම වියදමට ගන්නා, සේවකයන් (පත් කර ඒ අය සේවක කළ පසු) කුලිය නොගෙවන්නා යන්නන්ය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

ළමයින් අතර යුක්තිගරුකව ක්‍රියා කිරීම

සමහර දෙමාපියන් තමා වැඩියෙන් ප්‍රිය කරන ළමයාට පමණක් තෑගි සහ මුදල් වැනි විශේෂ සැළකිලි දක්වනු වත්මනයේ දකින්නට ලැබෙන සාමාන්‍ය සිදුවීමක් බවට පත්ව ඇත. ඒවා ලෙඩරෝග, ණය, කුර්ආන් පාසල් සහ අනෙකුත් අධ්‍යාපන කටයුතු සහ රැකියා විරහිත කම වැනි විශේෂ හේතූන් මත නොවන්නට එසේ සැළකිල්ලක් දැක්වීම ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. එහෙයින්

දෙමාපියන් සමහරවිට තම දරුවෙකුට අවශ්‍ය අවස්ථාවක උදව් උපකාර කළ සේ අනෙක් දරුවන්ටද භේදභින්න නොකර ඒ ලෙසම සැළකිය යුතුය. එසේ නොවන්නට දරුවන් අතර විවිධ අන්දමින් සැළකීම හරාම් වේ. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿اعْدِلُواْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُواْ اللّهَ﴾

'යුක්තිය ඉටු කරව්. එය බියබැති බවට ඉතා ළංය. තවද, අල්ලාහ්ට බිය වව්'.(5 : 8)

තවද මුහම්මද් නබි තුමාගේ සමයේ සිදුවූ මෙවැනි විශෙෂ සිදුවීමක් නුඃමාන් බින් බෂීර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'මගේ පියා මා මුහම්මද් නබිතුමා වෙත එක් කරගෙන ගොස් 'මුහම්මද් තුමනි, මා මගේ ළඟ තිබුණු වහලා මොහුට දුන්නා' යි කීවේය. එයට මුහම්මද් නබි තුමා 'ඔබගේ සෑම දරුවෙකුට ඔබ මෙසේ දුන් නාද' යි විමසූහ. එවිට 'නැත වක්තෘ තුමනි' යනුවෙන් පැවසුවේය. එවිට එතුමා 'එය ආපසු ලබා ගනිව්' යනු වෙන් අණ කළහ'. (මූලාශ්‍රය : බුහාරි)

තවත් කියමනක මෙසේ සඳහන් වේ. 'ඔබලා අල්ලාහ්ට බියවී ඔබගේ දරුවන් අතර යුක්තිගරුකව ක්‍රියා කරව් යනුවෙන් අවවාද කළ පසු ඔහු තම පුතාට දුන් වහලා ආපසු ඉල්ලා ගත්තේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). ඒ සිද්ධිය සම්බන්ධවම තවත් කියමනක් මෙසේ සඳහන් වේ : 'ඔබ ඒ වෙනුවෙන් මා සාක්කි කරුවෙක් ලෙස පත් කර ගැනීමෙන් වළකිනු. මා කිසිවිටෙක අයුක්තියට සාක්කි කීමට සූදානම් නැත' යනුවෙන් මුහම්මද් නබි

තුමා පැවසූහ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). තවද තම ළමයෙකුට යමක් දෙනවා නම් කාන්තාවක් ලබන කොටසට වඩා දෙගුණයක් පිරිමියෙකුට දිය යුතු බව ඉමාම් අහ්මද් බින් හන්බල් තුමා විස්තර කරයි.

වත්මනයේ අල්ලාහ්ට බිය නොවන බොහෝ මුස්ලිම් දෙමාපියන් තම ළමයින් අතර යමක් දීමේදී තමා වැඩි යෙන් ඇල්මක් දක්වන අයට විශේෂ සැළකිල්ලක් දක්වා ළමයින් අතර වෙනස්කම් කරති. එසේ බේදබින්නව කටයුතු කිරීමෙන් ළමයින් අතරවූ සමාදානය එකමුතුව හීනවී ඔවුන් අතර අසාධාරණය සහ ඉරිසියාව වැනි බොහෝ දුදන ගතිපැවතුම් වර්ධනය වී ඔවුන් අතර සණ්ඩුදබර සහ නොමනාපයන් පවා ඇති වීමට හැකිය. සමහරවිට ඒ හේතුවෙන් ජීවිත කාලය පුරාම තරහ වී එකිනෙකා කතා නොකර මිතිමැරුම් වැනි දරුණු දුදන ක්‍රියාවන්ද ඇති විය හැකිය. එසේම පසු කලෙක ඒ ළමයින් තම වයොවෘද දෙමාපියන්ට උදව් උපකාර කිරීම සහ සැළකීම වැනි කටයුතුවලදී ද නොසැළකිලිමත් වනු ඇත. මේ හේතු ගැන අනතුරු අඟවමින් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ඔබගේ ළමයින් ඔබට යුක්ති සහගතව උපකාර කිරීම කෙරෙහි ඔබට සැකයක් ඇති කරන්නේ නැත්ද?' (එහෙයින් ඔබද ළමයින් අතර යුක්ති ගරුකව කටයුතු කරන්නට වග බලා ගන්න).

නුවුවමනාවෙන් අනුන්ගෙන් මුදලෙන් උදව් පැතීම

වත්මනයේ බොහෝ දෙනෙකු තමාට යම් වත්පොහො සත් කමක් දිබියදී තවත් සේසත් රැස්කිරීමේ තණ්හා

වෙන් ලැජ්ජා නොවී අනුන්ගෙන් තවතවත් ඉල්ලා සිටින පුරුද්දකට පත්වී සිටිති. නුවුවමනා අන්දමින් අනුන්ගේ ඉල්ලීම සහ උදව් පැතීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවනු පිණිස 'තමාගේ උවමනාවට සරිලන අයුරු (තමා සතුව) වෙද්දී තම සේසත් වැඩි කර ගැනීමේ අදහසින් වැඩි වැඩියෙන් අනුන්ගේ ඉල්ලන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම නිරයේ ගින්නෙන් කොටසක් වැඩි කර ගන්නේය' යනුවෙන් දෙසූහ එවිට, 'එසේනම් අනුන්ගෙන් නොඉල්ලා සිටීමට සෑහෙන සේසත' යනුවෙන් කලණ මිතුරන් විමසූ කල, 'ඔහුට ජීවත් වන්නට උවමනා ආහාරය ලබා ගැනීමට හැකි ප්‍රමාණය වේ' යනුවෙන් එතුමා උත්තර දුන්හ' (මූලාශ්‍රය : අබුදාවුද්). තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'තමාට ප්‍රමාණවත්ව වෙද්දී අනුන්ගේ වැඩිපුර අයදින්නේ කවරෙක්ද, හෙතෙම පරමාන්ත දිනයේ මුහුණේ මස් නැතිව වැහැරුනු අයෙකු ලෙස ආපසු නැගිට වනු ලබනු ඇත' (මූලාශ්‍රය: අහ්මද්).

සමහරු දේව නමස්කාර පිණිස තනා ඇති දේවස්ථානවල එහි නැමදුම අවසන් වූ වහා කඩිමිඩියේ නැගිට තම නැති බැරිකම පවසා සිගමන් ඉල්ලති. එසේම යම් වත්කමක් ඇති අයද තම පවුලේ අය දේවස්ථාන සහ අනෙකුත් ස්ථාවලට යවා නැතිබැරිකම ගැන කියා මුදල් රැස් කිරීමට වෙර දරති. මොවුන් පවසන්නේ ඇත්තද නොවන්නට මුසාවක්ද යන්න කිසිවෙකු නොදනී. නමුදු පරමාන්ත දිනයේ ඔවුන්ගේ සියලු තොරතුරු ප්‍රසිද්ධියට පත්වනු ඇත.

එසේම තවත් සමහර දුගීන් ලැජ්ජාව ආත්ම ගෞරවය උදෙසා අනුන්ගෙන් ඉල්ලීමට මැලි වෙති. එවැනි විනය ගරුක දුප්පතුන් ගැන හරියාකාරව තෝරා බේරා වටහා ගැනීමට නොහැකිව ඔවුන්ද පොහොසතුන් යැයි සිතා ඔවුන්ට සංග්‍රහ කිරීමෙන් අප වැළකී සිටින්නේමු. එහෙයින් ඔවුන් හරිහැටි වටහා ගෙන අවස්ථාවොචිතව උදව් කිරීම අප සියලු දෙනාගේ යුතුකමකි.

ආපසු නොගෙවන අයුරින් ණය ගැනීම

මිනිස් අයිතිවාසිකම් සුරකීම අල්ලාහ් අභියස අති විශාල කටයුත්තක් වේ. මන්දයත් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු නැමදුම, උපවාස ශීලය සහ හජ් කටයුත්ත වැනි යම් කටයුත්තක් අතපසු කළ විට ඒ වෙනුවෙන් අල්ලාහ්ගෙන් පවසමා අයැද ඒවා සමා කර ගත හැකිය. මන්දයත් ඒවා අතවැසියෙකු අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ඉටුකළ යුතු යුතුකමක් නිසා වේ. නමුදු යමෙකු මිනිසාගේ අයිතිවාසිකම් ඉටුකිරීම, දීනාර් හෝ දිර්හම් හෝ ගෙවීමට ඇත්නම් ඒ වෙනුවට පරමාන්ත දිනයේ ගෙවිය යුතු වන්නේ ඔහුගේ කුසල් කර්මයන් වේ. එදින මිහිපිට ඔහු සතුව තිබුණු සේසත් එදින ඔහු සතුව නැති නිසාය. ඒ කරුණ විස්තර කරමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ අනතුරු අඟවයි :

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّوا۟ الأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا﴾

'ඇත්තෙන්ම අමානා (හෙවත් ආරක්ෂා කිරීමට දුන් භාරකාරත්වය) එය හිමි අය වෙත පවරන ලෙස අල්ලාහ් ඔබට අන කරන්නේය'(4 : 58)

අද බොහෝ දෙනෙකු යම් විශේෂ උවමනාවකින් තොරව, තම් සේසත් වැඩිකර ගැනීමේ අදහසින්, අළුත් ගෙවල් නිර්මාණය කරගැනීම පිණිස, අළුත් වාහනයක් ගැනීම පිණිස, නිවසට නවීන පන්නයේ ගෘහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම පිණිස වැනි බොහෝ කාරණයන් උදෙසා ණයට මුදල් ලබා ගනිති. එසේ වැදගත් නොවන අයුරු ණයට ගැනීම සහ ඒවා ආපසු ගෙවීමේදී ප්‍රමාදවීම සහ නොසැළකිලිමත් වීම, එසේම තම සහෝදරයාගේ මුදල් නුවුවමනා පරිදි වියදම් කිරීමට සැළැස්වීම වැනි නොමනා අන්දමින් ක්‍රියා කරති. ඒ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'ආපසු දීමේ අදහස මත ණය ගන්නේ යමෙක්ද අල්ලාහ් ඔහුගේ ණය පියවීමට සැළසුම් කරන්නේය. එසේම අනුන් විනාශ විය යුතු යනුවෙන් අදහස් කරමින් ණය ලබා ගන්නේ කවරෙක්ද එය ඔහු හා තිබෙද්දීම අල්ලාහ් එය (මුදල අප්‍රයෝජන වන අයුරු) විනාශ කර දමන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

අද බොහෝ දෙනෙකු ණය සම්බන්ධව එය පහසු කරුණක් ලෙස සිතා නොසැළකිල්ලෙන් පසු වෙති. නමුදු එය අල්ලාහ් අභියස ඉතා විශාල වගකීම් සහගත කරුණක් බව මතක තබා ගත යුතුය. එයට උදාහරණයක් මෙසේ වේ: 'යමෙකු තම පන, කය සහ සේසත් ඉස්ලාමය වෙනුවෙන් පරිත්‍යාග කර අල්ලාහ්ගේ මාවතේ ෂහීද් බවට පත් වූවද, ඔහු ණය කාරයෙකු වන්නේ නම් ඒ ණය පියවන තුරු ඔහුට ඒ ණයෙන් නිදහස් විය නොහැකිය. එය විස්තර කරමින් මුහම්මද් නබි තුමාගේ කියමනක් මෙසේ වේ: 'සුබ්හානල්ලාහ් (අල්ලාහ්

පිරිසිදු වන්නයාය). ණය සම්බන්ධ අල්ලාහ් ඉතා තදින් ක්‍රියා කරන්නේය. මගේ ප්‍රාණය කාගේ අතේ වෙදෝ ඔහු මත දිවුරා කියන්නම්, කෙනෙකු අල්ලාහ්ගේ මාවතේ ඝාතනය වී, නැවත පන පොවා නැවත ඝාතනය වී, නැවත පන පොවා නැවත ඝාතනය වුවද, ඔහු නය වී ඇත්නම් ඒ ණය පියවන තුරු ඔහු ස්වර්ගයට නොපිවිසෙන්නේය' (මූලාශ්‍රය : නසඊ). යමෙකු ඉහත සඳහන් මුහම්මද් නබි තුමාගේ මුදුවදන වටහා ගත් පසුවද ණය සම්බන්ධව සැළකිල්ලෙන් කටයුතු කරන්වා.

අනුමත නොවූ ඒවා අනුභව කිරීම

වත්මනයේ බොහෝ දෙනෙකු තමා කුමන අන්දමින් මුදල් උපයනවාද යනුවෙන් කිසිදු බියක් සැකක් නොවී කෙසේ හෝ මුදල් ඉපයීමේ එකම පරමාර්ථයෙන් සොරකම් කර, පගාව ගෙන, අනුන්ගේ සේසත් බල යෙන් අත්පත් කරගෙන, ඉස්ලාම් අනුමත නොකළ හරාම් කළ දේ වෙළඳාම් කර, පොලි ගෙන, අනාථ යන්ගේ සේසත් වංචා කර, නුසුදුසු රැකියාවන්හී නියළී, මහජන සේසත් සොරකම් කර, ශාස්ත්‍ර කියා, සිංදු කියා, සංගීතය සන්දර්ශනවලින්,මැජික් සන්දර්ශන වලින්, නැටුම් සන්දර්ශනවලින් සහ නුවුවමනා ලෙස හිඟමන් ඉල්ලා, තවත් විවිධ අන්දමින් මුදල් උපයති. එසේ මුදල් උපයා ඒ මගින් තමාද කාබී තම පවුලේ අයද නඩත්තු කරති. එසේම එසේ හරාම් ලෙස මුදල් උපයා සුබොපභෝගී ජීවිතයක් ගත කරන අයද වෙති. එසේ නොමනා අන්දමින් උපයන මුදල්වලින් ජීවත්

වන්නා ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'හරාම් මගින් පෝෂණය වූ දේහය සුදුසු වන්නේ නිරයටයි' (මූලාශ්‍රය : තබරානි).

එහෙයින් සර්වබල අල්ලාහ් පරමාන්ථ දිනයේ මිනිසා මොලොව වසන කල මුදල් ඉපැයුවේ කෙසේද? එවා කෙසේ වියදම් කළාද? යනුවෙන් ප්‍රශ්ණ කරනු ලබනු ඇත. එහෙයින් අයුතු අන්දමින් ඉපයූ මුදල් කා සතුව වේද, ඔවුන්ගේ කුසල් කර්මයන් සියල්ල එයට පිළිය මක් වශයෙන් අකුසල් ලෙස පරිවර්ථනය කර ඔහුට හිමි වනු ඇත. එහෙයින් තමා රැස් කළ කිසිදු මුදලක් හෝ සේසතක් හෝ ප්‍රයෝජනවත් නොවන පරමාන්ත දිනයේ කුසල් කර්මයන් අකුසල් ලෙස පත්වන්නට පෙර තමා අයුක්ති යෙන් ඉපයූ සියලු දේ එහි අයිතිකරුවන් හට ආපසු භාර දීමෙන් එවැනි මහා අඩුවමෙන් මිදිය හැකිය.

සුලුවෙන් හෝ මත්ද්‍රව්‍ය පානය කිරීම

ඉස්ලාම් තරයේ තහනම් කළ දෙයින් මත් පැනට අයත් වන්නේ අති වැදගත් ස්ථානයකි. මත්පැන් පානයේ විපා කය ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالأَنصَابُ وَالأَزْلاَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

'සැබැවින්ම මත්පැන් පානයද, දු කෙළියද, (ඇදහීම් පිණිස ඇති) පිළිරුද, හී විද නිමිති බැලීමද, පිළිකුල් සහගත

ෂයිතාන්ගේ වැඩවලින් නරක දේමය. එම නිසා ඔබලා ජයග්‍රහකයින් වනු වස් එයින් වැළකෙව්'.(5 : 90)

පෙර සඳහන් අල්කුර්ආන් වැකියේ වැළකෙව් යනුවෙන් සඳහන් කිරීමේ තේරුම ඒවා හරාම් කර ඇති බව යන්නට සාධක වේ. වැළකෙව් යන්නෙහි තේරුම එයින් මෑත් හෝ යන්තමින් හෝ ඉවත් වීම යනුවෙන් කිසිවෙකුට අර්ථ කථනය කළ නොහැකිය. මන්දයත් එහි තේරුම සම්පූර්ණයෙන්ම හරාම් යන්න වේ. එසේම මත්පැන් පානය කරන අයට අනතුරු අඟවන විලසින් මුහම්මද් නබි තුමාගේ කියමනක් ජාබිර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'මත් විය හැකි පානයන් පානය කරන්නාට මතු ලොවේදී නිරයේ වැසියන්ගේ දේහයෙන් බේරෙන සැරව බීම වශයෙන් දෙනු ලබනු ඇති බව අල්ලාහ් වදන් දී ඇත' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). තවද එතුමා මෙසේ පැව සූහ: 'අඛණ්ඩව මත් පැන් පාවිච්චි කර එසේම මරණයට පත්වී අල්ලාහ් මුණ ගැසෙන්නේ කවරෙක්ද ඔහුගේ තත්ත්වය පිළිම වන්දනාමානය කළ කෙනෙකු සේ වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : තබරානි).

වත්මන් යුගයේ විවිධ නාමයෙන් විවිධ වර්ගයේ මත් පැන් වෙළෙඳ පොලේ අරක් ගෙන ඇත. එවා සියල්ල මත්පැන් බව මතු සඳහන් මුහම්මද් නබි තුමාගේ කියමනෙන් ඔප්පු වේ. 'මගේ සමාජයේ සමහරුන් මත්පැන ඒ හැර අන් නාමධාරී කරගෙන පානය කරනු ඇත'. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්) ඔවුන් ඒවාට මත්පැන් යනුවෙන් නොපවසා මිනිසුන් රවටනු වස් ධෛර්යය, වීර්ය සහ උනන්දුව ගෙන දෙන පානය යනුවෙන්

ප්‍රචාරය කරති. එසේ අල්ලාහ් සහ විශ්වාස වන්තයින් රැවටා ඔවුන් දුදනෙහි තියලෙන්නට උත්සාහ කරන්නන් හට අනතුරු අඟවමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يُخَادِعُونَ اللّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلاَّ أَنفُسَهُم وَمَا يَشْعُرُونَ﴾

'ඔවුන් අල්ලාහ්ද විශ්වාස වන්තයින්ද රවට(න්නට තැත් කර) ති. නමුදු (සැබැවින්ම) ඔවුහු තමන් විනා (අන් කිසිවෙකු) නොරවටති. ඔවුන් (මෙය) නොහඟිති'. (2 : 9)

ඉස්ලාම් දහම මත්පැන තහනම් බව තරයේ නීති පනවා කරුණු පැහැදිලි කර අනතුරු අඟවයි. මුහම්මද් නබි තුමා වරෙක මෙසේ දෙසූහ: 'මත් විය හැකි සියලු දේ මත් පැන්ය. සියලු මත්ද්‍රව්‍යයන් හරාම්ය' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). එහෙයින් මිනිසාගේ සිහි විකල් කළ හැකි සියලු පානයන්, එය අල්ප ප්‍රමාණයක් වූවද, විශාල ප්‍රමාණයක් වූවද ඒවා විවිධ නම්වලින් ආමන්ත්‍රනය කළ ද ඒවා සියල්ල සම්පූර්ණයෙන්ම හරාම් කළ ඒවා වේ.

මත්පැන් පානය කරන්නන්ගේ විපාකය විස්තර කරමින් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'මත්පැන් පානය කර මත් වන්නේ කවරෙක්ද, ඔහුගේ දින හතළිහක නැමදුම් අනුමත නොකරනු ලබනු ඇත. ඒ විලසින්ම ඔහු මරණයට පත්වී නම් නිරයට ඇතුල් වනු ඇත'. මත්පැන් පානය කරන කෙනෙකු එහි දුදන වටහා ගෙන පශ්චාත්තාප වී පව් සමා අයදින්නේ නම් අල්ලාහ් ඔහු සමා විය හැකිය. එසේ පව් සමා අයැද නැවත

වරක් මත්පැන් පානය කළේ නම් නැවතත් ඔහුගේ දින හතළිහක නැමදුම් අනුමත නොකරනු ලබනු ඇත. එසේ ඔහු මරණයට පත්වන්නේ නම් නිරයේ රළු ගින්නට ඇතුල් කරනු ලබනු ඇත. මත් පැන් පානය කරන කෙනෙකු එහි දරුණුකම වටහාගෙන බැති සිතෙන් පශ්චාත්තාප වී පව් සමා අයදින්නේ නම් අල්ලාහ් ඔහු සමා විය හැකිය. එසේ පවසමා අයැද නැවත වරක් මත්පැන් පානය කළේ නම් නැවතත් ඔහුගේ දින හතළිහක නැමදුම් අනුමත නොකරනු ලබනු ඇත. එසේ ඔහු මරණය පත් වන්නේ නම් නිරයට ඇතුල් කරනු ලබනු ඇත. එසේ පව් සමා අයැදීමෙන් පසු නැව තත් ඔහු මත්පැන් පානය කළේනම් මතු ලොව නිරයේ වැසියන්ගේ දේහයෙන් වැගිරෙන සැරව ඔහුට පානය කරවීමට අල්ලාහ් සූදුසූසාය'. (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නුමාජා)

මෙය සාමාණ්‍යයෙන් මත්පැන් පානය කරන්නාට ලැබෙන දඬුවමකි. එහෙයින් මෙයට වඩා උග්‍ර මත් ද්‍රව්‍යයන් පාවිච්චි කරන්නන්ගේ තත්ත්වය කුමක් විය හැකිදැයි සිතා බැලීම මනාය.

කෑමබීම පිණිස රන්රිදී භාජනය පරිහරනය

වත්මනයේ ගෘහ භාණ්ඩ සහ අනෙකුත් භාණ්ඩ අලෙවි වෙළඳ සැල්වල රන්රිදී ආලේප කළ භාණ්ඩ අලෙවි නොවන කිසිදු අලෙවි හලක් නැති තරම්ය. එසේම හෝටල්වලද සමහර නිවස්වලද එවැනි භාණ්ඩ පරිහරණය අනන්ත අප්‍රමාණය. එසේම සාධවලද මිනිසුන් තමනතර හුවමාරු කරගන්නා වටිනා තෑගිවලද මෙවන් රන්රිදී භාණ්ඩ අරක් ගෙන ඇත. සමහරු තම නිවෙස්වල සහ

එවා පරිහරණය නොකළද අනෙක් නිවසට සහ හෝටල් වලට ගිය විට හෝ නොවන්නට එහි සමහර සාධයන් හීද ඒවා පරිහරණය කරති.

මෙවන් සියලු අවස්ථාවන්හීදීම රන්රිදී භාජණය පරිහරණය කිරීම ඉස්ලාම් දහම තහනම් කර ඇත. එවැනි පාත්‍රවල ආහාරපානය කරන්නා තම කුසේ නිරයේ ගින්න බහා ගන්නා බව මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟවූහ. මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ දෙසුමක් උම්මු සලම තුමිය මෙසේ විස්තර කරයි: 'රන්රිදී භාජ නයන්හී ආහාරපාන ගන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම තම කුසේ රුවා ගන්නේ නිරයේ ගින්නයි' (ඉබ්නුමාජා).

මේ නීතිය රන්රිදීවලින් නිර්මිත හෝ ආලේප කරන ලද සියලු පිඟන්, පිහි, ගෑරුප්පු සහ හට්ටි වැනි ආම්පන්න වලටද, ආහාර ගැනීම පිණිස භාවිතා කරන සියලු භාජන වෙනුවෙන්ද බලපායි. තවද සාදයන්හී ප්‍රධානය කරන තෑගිබෝග සහ මංගල සාධයන්හී ටොෆි සහ කේක් වැනි වෙනත් මිහිරි බොජුන් වැනි දේ සංග්‍රහ කිරීමට පාවිච්චි කරන භාජන සහ කුඩා පෙට්ටි වැනි සියලු දේ රතින්රිදියෙන් වේ නම් ඒවා සියල්ල තහනම් වේ. නමුදු වත්මනයේ සමහරෙක් 'අප ඒවා පාවිච්චි කරන්නේ නැත, නමුදු ඒවා ලස්සන පිණිස අපගේ අල්මාරිවල තබා ඇත්තෙමු' යනුවෙන් පවසති. නමුදු එයද පසුව විශේෂ සාධයක් වැනි අවස්ථාවකදී භාවිතා කිරීමට අවස්ථාව බොහෝසෙයින් එසේ තබා තිබීමද තහනම් බව ඉස්ලාම් අනතුරු අඟවයි. මන්දයත් එසේ තබා තිබීම විශේෂ

අමුත්තන් පැමිණි හදිසි අවස්ථාවන්හිදී ඒවා පරිහරණය කිරීමට හැකි අවස්ථාවක් උදා කිරීමට හැකි නිසාය.

බොරු සාක්කි කීම

බොරු සාක්කි කීම ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි:

﴿فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ،حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ﴾

'පිළිම (වන්දනාවෙ) හි ඇති (මිසදිටු නම්) අපිරිසිදුවෙන් වැළකෙව්. මුසා බසෙන්ද වැළකෙව්. අල්ලාහ්ට කිසිවක් ආදේශ නොකර ඔහුට සම්පූර්ණයෙන්ම යටත් වී (වන්දනාමාන කරන්නෙකු සේ) සිටිව්.(22 : 30-31)

මුහම්මද් නබි තුමා වරෙක දෙසූ බව අබ්දුල් රහ්මාන් අබූ බක්රා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'අප මුහම්මද් තුමා සමග එක් සභාවක අසුන් ගෙන සිටි කල, විශාල පව් ගැන ඔබට කියන්නද? යි තුන් වතාවක් විමසා මෙසේ විස්තර කළහ. අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම, දෙමාපියන්ට හිරිහැර කිරීම යනුවෙන් පවසා නැවත නැගිට වාඩිවී, බොරු සාක්කි කීම (එතුමා එය නවත් වන්නේ නැද්ද? යනුවෙන් අප සිතන තරමට) යනුවෙන් නැවත නැවතත් කියා සිටියහ'. (මූලාශ්‍රය : බුහාරි)

වත්මනයේ මිනිසුන් අතර ඇති අමනාපය, වංචාව සහ ඉරිසියාව වැනි දුදන ක්‍රියාවන් නිසා තම සහොදරයාට එරෙහිව පවා බොරු සාක්කි කීමට සමහරු ඉදිරිපත් වන්නේය. මිනිසා තම සහෝදරයාට විරුද්ධව පවා බොරු සාක්කි කීමට ඉදිරිපත් වන හෙයින් මුහම්මද්

නබි තුමා කීප වතාවක්ම බොරු සාක්කි ගැන අනතුරු ඇඟවූවා විය හැකිය. එසේ බොරු සාක්කි කීමෙන් මිනිසුන්ට ඇතිවන කරදර සහ දුර්විපාක අපමණය. තවත් සමහරුන්ගේ අයිතිවාසිකම් අහිමි වන්නේය. අයුක්තියට පත්වන දුප්පතුන් කොපමණද? යනු අප මදක් සිතා බැලිය යුතු මනාය.

තවත් සමහරු උසාවිය පොලිසිය වැනි ස්ථානයන්හී, ගෙවල් සහ වෙළඳ සැල් වැනි දේ තමාගේය යනුවෙන් තමාට වාසි වන අයුරු බොරු සාක්කි කියන ලෙස තවත් කෙනෙකු බල කරනු අප අනන්ත අප්‍රමාණව දැක ඇත්තෙමු. සමහරවිට ඒ බොරු සාක්කි කියන්නා සහ කියන ලෙස දිරි ගන්වන්නා මුල්වතාවට ඒ මොහොතේ දී මුණ ගැසුණු ආගන්තුක පුද්ගලයින් වීම ඉතා කණ ගාටුදායක තත්ත්වයකි. මහුට උදව් කිරීම පිණිස තවත් කෙනෙකු බොරු සාක්කි කීමට ඉදිරිපත් වීම කෙතරම් විශාල දුදන ක්‍රියාවක්ද? නමුදු සාක්කි දීම කෙසේද යන්න ඉස්ලාම් දහම මුහම්මද් නබි තුමාගේ මවදන් තුලින් මනාව පෙන්වා දී ඇති හෙයින් අපද ඒ මගම පිලිපැදිය යුතුය. ඒ ගැන අල්කුර්ආනය මෙසේ පවසයි :

﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلاَّ بِمَا عَلِمْنَا﴾

'සැබැවින්ම අප දුටු දේ හැර අන් කිසිවක් නොකීවෙමු'. (අල්කුර්ආන් 12 : 81)

සංගීතය

අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද් තුමා පහත සඳහන් අල්කුර්ආන් වාක්‍යයේ අප්‍රයෝජන දොඩමළුව යන

වචනයට තේරුම සංගීතය බව අල්ලාහ් මත දිවරා කියයි. ඒ අල්කුර්ආනය වාක්‍යය මෙසේය :

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ﴾

'ඥානයෙන් තොරව අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙන් නොමග යැවීම පිණිස අප්‍රයෝජන දොඩමලු (කතා) ව මිලයට ගන්නාවූ සමහරුන් මිනිසුන්ගෙන් වෙති'. (31 : 6)

තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබූ ආමිර් සහ අබී මාලික් අල් අෂ්අරි යන දෙන්නා මෙසේ විස්තර කරති : අනාගතයේදී දුරාචාරය, පටෙන් නිමවුනු ඇඳුම්, මත්ද්‍රව්‍ය සහ සංගීතයද සුදුසුයැයි පවසන කොටසක් මගේ සමාජයේ බිහි වනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : තිර්මිදි).

තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අනස් බින් මාලික් තුමා මෙසේ පවසයි: 'ඒ සමාජයේ අය මත්පැන පානය කර, ගායිකාවන්ද තබාගෙන සංගීතයෙහිද යෙදෙන්නේ නම් චන්ද්‍ර සහ සූර්ය ග්‍රහයද, අවලාද කීමද, රුව වෙනස් කිරීමද සිදුවනු ඇත'. (තිර්මිදි).

තවද බෙර සහ වීනා වාදනයද මුහම්මද් නබි තුමා තහනම් කළහ. වත්මනයේ නව නම්වලින් නිර්මාණය වී ඇති සියලු සංගීත භාණ්ඩ මුහම්මද් නබි තුමාගේ පෙර සඳහන් කියමන අනුව තහනම් ඒවා වේ.

ඉමාම් අහ්මද් බින් හන්බල් තුමා ජනයන් අතර පරිහරනයෙහි තිබුණු සමහර සංගීත භාණ්ඩවල නම් සඳහන් කර ඒවා තහනම් බව පවසා ඇත. එසේම වත්මනයේ ඇති වීනාව, සර්පිනාව, පියානෝව, සිතාරය

සහ ගිටාරය වැනි සංගීත භාණ්ඩද මුහම්මද් නබි තුමා තහනම් කළ සංගීත භාණ්ඩ හා සමාන ඒවාය. සමහර මුහම්මද් නබි තුමාගේ විස්තර කර ඇති එදා සංගීත භාණ්ඩවලට වඩා වත්මනයේ සංගීත භාණ්ඩ මිනිසාගේ සිත්තුල විරහ හැඟීම් වැනි බොහෝ දුදන හැඟීම් ඇති කිරීමට සමත් වන්නේය.

ප්‍රසිද්ධ විත්වතෙකු වන ඉමාම් ඉබ්නු කයියුම් සහ අනෙකුත් ඉමාම්වරු පවසන අයුරු සංගීතයේ මත්කම මත්පැනේ මත්කමට වඩා අති දරුණු බවය. සංගීතය සමග මිහිරි කට හඬෙන් සමන්විත ගායිකාවන්ගේ විවිධ තාලයෙන් වූ ගායනයද එක්වන කළ එහි විපර් යාසය අති දරුණුය. ගීතයේ පදද කාමය සහ ස්ත්‍රියගේ අවයවයන් විරහව විස්තර කරන ඒවා ලෙස වන කළ එය තවත් දරුණු විපාකයන් ඇති කරන්නට සමත් වනු ඇත. එහෙයින් ගායනය දුරාචාරයේ පණිවිඩය ලෙසත් සිතේ කුහකකම ඇති කළ හැකි දෙයක් බවත් විද්වතුන් විස්තර කරති.

සාමාණ්‍යයෙන් වත්මන් සමාජයේ ව්‍යාප්ත වී ඇති සංගීතය සහ ගායනය අති විශාල භීෂණයට සහ ජන යන්ගේ සිත් කළඹා නොමග යැවීමට හේතු ලෙස පවතින්නේය. තවද වත්මනයේ සංගීතය ඔරලෝසුව, නිවසේ සවි කරන සීනුව, ටෙලිපෝනය, පාවහන්, කොම්පියුටරය, සටහන් ලිවීමේ අත්පොත් සහ ළමුන්ගේ ක්‍රීඩා භාන්ඩ වැනි සියලු භාණ්ඩයන්හී ඇතුල් වී ඇත. එහෙයින් ඒවැනි සංගීත අන්තර්ගත භාණ්ඩවලින් මදක් හෝ ඉවත්වීම අදට අපගේ වැදගත්

කටයුත්තක් වී ඇත. සුමග යැමට අප සැමට පිටිවහල් කරන්නේ දයාන්විත අල්ලාහ් වේ.

මිපදූප කීම

අද සමහරුන් සාමාන්‍යයෙන් එක්වූ අවස්ථාවක නොවන්නට රංචු ගැසුණු කල තම සහොදරයා ගැන කේලාම් කියමින් ඔහුගේ චරිතය ඝාතනය කිරීමට උත්සාහ කරන අවස්ථාවන් අපමණය. නමුදු සර්වබල අල්ලාහ් ඔවුන්ගේ එවන් දුදන ක්‍රියාවන් ගැන අල්කුර්ආනයේ මෙසේ අනතුරු අඟවමින් විස්තර කරයි :

﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾

'ඔබගෙන් ඇතමෙක් ඇතමෙකුගේ කේලාම් නොකියව. ඔබගෙන් එකෙක් තම මල සහෝදරයාගේ මස් කන්නට කැමැති වන්නේද? ඔබ එය පිළිකුල් කරන්නේමය'.
(49 : 12)

අනුන්ගේ මපදූප සොයා බැලීම ඉතාම දුදන ක්‍රියාවකි. 'මිපදූප යනු කුමක්දැයි වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා තම කලණ මිතුරන්ගෙන් විමසූහ. එයට ඔවුන් ඒය දන්නේ අල්ලාහ් සහ අල්ලාහ්ගේ වක්තෘ තුමා පමණි යනුවෙන් උත්තර දුන්හ. එයට මුහම්මද් නබි තුමා ඔබ සහොදරයා අකැමැති දෙයක් ඔබ කීම වේ නම් එය මිපදූප වේ යනුවෙන් කීහ. මා කියන දේ මගේ සහොදරයා හා සම්බන්ධ දෙයක් වූවද? යි විමසන ලද

කළ ඔබ 'කී දේ ඔහු සමග වේ නම් ඔබ ඔහු ගැන මිපදුප කතා කර ඇත. එවැන්නක් ඔහු වෙත නැතිනම් ඔබ ඔහු ගැන කේලාම් කියා ඇත' යනුවෙන් එතුමා පැවසූහ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

එහෙයින් අප සහෝදරයාගේ ආගමික කටයුතු, දෙහ ලක්ෂණ සහ ලෞකික කටයුතු වැනි දේ කුමන ලෙසින් වූවද යමෙකු ඒ ගැන කතා කිරීම ඔහු කැමැති වූයේ නැතිනම් එය මිපදුප කීමකි. අපගෙන් බොහෝ දෙනෙකු මෙසේ අනුන් ගැන කතා කිරීමේ නරක පුරුද්දෙහි නිරතව සිටිති. එහි දුර්විපාකය ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ විස්තර කර ඇත. 'පොලියේ දොරවල් හැත්තෑ තුනක් වේ. එහි පහසුම දොර යමෙකු තම මව සමග කායික සංසර්ගයෙහි යෙදීම හා සමාන දෙයකි. පොලියේ අති අන්තරාදායක දේ තම සහෝදරයා ගැන කේලාම් කීම වේ' (මූලාශ්‍රය : සිල්සිලා සහීහා).

යම් ස්ථානයක තම සහෝදරයා ගැන කේලාම් කියනු ලබන්නේ නම් අසල පසුවන්නන් එය හැකි අයුරින් වළකන්නට උත්සාහ කළ යුතුය යනුවෙන් දෙන ඔවදනක් ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'තම සහෝදරයාගේ චරිතය ආරක්ෂා කරන්නේ කවරෙක්ද, පරමාන්ත දිනයේ අල්ලාහ් නිරයේ ගින්නෙන් ඔහුගේ මුහුණ ආරක්ෂා කරන්නේය' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

කේලාම්

අද සමාජයේ බොහෝ දෙනෙකු තම සහෝදරයෙකු කී පුවතක් වෙනත් කෙනෙකුට පැවසීමෙන් ඔවුන් දෙන්නා

අතර බෙදීමක් ඇති කළ විට පසුව එය අමනාපයක්, තරහක් ලෙසට පත් වන්නේය. එසේ ක්‍රියා කරන්නන් ගැන අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ، هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ﴾

'වැඩියෙන් දිවුරන නීචයන් හට ඔබ කීකරු නොවව. (ඔහු අනුන්ගේ) වැරදි කියමින්, කේලාම් කියමින් ඇවිදින්නන්ය'.(68 : 10-11)

තවද කේලාම් කියමින් ඇවිදින්නා ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවා දෙසූ බව හුදෛෆා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: ඕපදූප කියන්නා ස්වර්ගයට ඇතුල් නොවන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවද ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : වක්තෘ මුහම්මද් නබි තුමා මදීනාහී සුසාන භූමියක බිත්තියක් අසලින් ගමන් කරමින් සිටින විට එහි අසල මිනිවලේ වේදනාව පමුණුවන දෙන්නෙකුගේ හඬ ඇසී මෙසේ පැවසූහ.'මේ මිනිවලේ පසුවන්නන් දැන් වේදනා පමුණු වමින් පසුවෙති. ඔවුන් එසේ වේදනා කරන්නට ඔවුන් කළ විශාල පවක් නැත. තවත් කියමනක විශාල පව යනුවෙන් පවසා, ඔවුන්ගෙන් කෙනෙකු මුත්‍රා කර නිසිලෙස පිරිසිදු නොකළ තැනැත් තාය. අනෙක් තැනැ ත්තා කේලාම් කියමින් ඇවිද තැනැත්තාය' යනුවෙන් පැවසූහ (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

එසේම නුවමනා අන්දමින් ඕපදූප කියා පවුලේ අඹුසැමියන් අතර ප්‍රශ්ණ ඇති කර බෙදීම් ඇති කිරීම, සේවා ස්ථානයේ යම් සේවකයෙක් ඉහළ තැනට හෝ

නොවන්නට එහි පාලකයන් හට හෝ සේවකයා තම මුදලාලාට හෝ තමා හා සේවය කර සහෝදරයා ගැන ඕපදූප පවසා ඔහුට කරදර ඇති කිරීමට උත්සාහ කිරීම වැනි ක්‍රියාවන් විශාල දූදන ක්‍රියාවක් වන අතර එසේ කිරීම මහා පාප කර්මයක් බව ඉස්ලාම් දහම අනතුරු අඟවයි.

අනුන්ගේ නිවෙස්වලට අනවසරයෙන් පිවිසීම

පෙර දැනුම් දීමකින් තොරව අනුන්ගේ ගෙවල්වලට අනවසරයෙන් ඇතුල් නොවිය යුතු බව අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا﴾

'විශ්වාස වන්තයිනි, ඔබ අවසර ගෙන එහි වැසියනට (සුභ පතා) සලාම් කිය(ා අවසර ලැබෙ)න තුරු ඔබගේ ගෙවල් නොවන ඒ ගෙවල්වලට ඇතුල් නොවව්'. (24 : 27)

යමෙකු තමාගේ නොවන අන් ගෙවල්වලට එහි හිමියාගෙන් අවසර ලබා ඇතුල් විය යුතුය යනුවෙන් අල්ලාහ් දෙව්දූ විස්තර කරයි. අල්ලාහ් මෙසේ විස්තර කිරීමට හේතුව එසේ කිසිදු පෙර දැනුම් දීමකින් තොරව අනුන්ගේ ගෙවල්වලට ඇතුල් වන කල ඒ ගෙවල්වල අයගේ නොබැලිය යුතු යමක් හෝ රහසක් හෝ දකින්නට සිදු විය හැකි හෙයිනි. එසේ අනවසරයෙන් අන් ගෙවල්වලට ඇතුල් වීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමාද අනතුරු අඟවමින් මෙසේ දෙසූහ: 'අනුමත ලැබීමෙන්

පසු තමාගේ නොවන අනුන්ගේ නිවෙස්වලට පිවිසිය යුතු යනුවෙන් නීතියට පත්වූයේ මිනිසාගේ (නොමනා) බැල්ම නිසාය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරී).

එසේම ගෙවල් එකිනෙකට යාබදව හෝ ළඟින්ළඟ හෝ පිහිටා එහි කවුළු සහ දොරවල් එක එල්ලේ තිබීම නිසා එක් නිවසක සිට අනෙක් නිවසේ වන සිදුවීම් හෝ නොබැලිය යුතු සමහර දේද බැලෙන්නට අවස්ථා එමටය. තවද සමහරු නොමනා දර්ශනයන් බැලීමෙන් තම බැල් මත් ඉවත් නොකර උවමනාවෙන්ම උඩු මහලේ සිට හෝ පහළ සිට හෝ කවුළු අතරින් හෝ දොර සිදුරු අතරින් හෝ අසල් වැසියාගේ නිවසේ සිදුවන දේ බලති. මෙසේ කිරීම තම අසල්වැසියාට කරන වංචාවක් ද්‍රෝහිකමක් වන අතර එය මහා පාපයකි. මෙසේ බැලීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: 'යමෙකු වෙනත් නිවසක වන දේ ඔවුන්ගේ අනවසරයෙන් එබී බලන්නේ නම් ඔහුගේ ඇස්වලට ඇනීමට (අන්ධ කිරීමට) අවසරයක් වේ. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). එතුමාගේ තවත් කියමනක මෙසේ වේ. 'ඔහුගේ ඇස්වලට ඇනින්න. (අන්ධ වූවා නම්) එයට කිසිදු වන්දියක් හෝ පලි ගැනීමක් හෝ (ගෙවීමට) නැත' (අහ්මද්).

තුන්වැන්නා පසුවන කල දෙන්නෙක් අයිනකට වී රහස් දෙඩීම

එක්තැනක රැස්වී තිදෙනෙකු සිටින කල දෙන්නෙකු ඉවතට වී අනෙකා තනි කර රහස් තකා කර ගැනීම ඔවුන් අතර බේදීමක් සහ දුදනක් ඇති කළ හැකි බව ඉස්ලාම් දහම තරයේ අවවාද කරයි. මෙය මුස්ලිමුන්

නොමග යැවීමට ෂයිතාන් විසින් යොදන දුදන ක්‍රියාවකි. මේ ගැන මුහම්මද් නබි තුමාගේ කියමනක් මෙසේ වේ : 'ඔබලාගෙන් තිදෙනෙකු එක් තැනක එක්ව සිටින තුරු එකෙක් අත හැර ඔබලාගෙන් දෙන්නෙකු ඉවතටවී රහස් කතා නොකරන්න. මන්දයත් එය තුන්වැන්නාට දුක ගෙන දෙන කරුණකි' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). එසේම සිව දෙනෙකු සිටින සභයක එක් කෙනෙකු හැර ඉතිරි තිදෙනා තනිවම කතාවට හවුල් නොවිය යුතුය. එසේම දෙන්නෙකු තුන් වැන්නාට නොදැනෙන අයුරු වෙනත් බසකින් කතා කිරීමද, තමා ඔවුන්ට වඩා අඩු කෙනෙකු ලෙසින්ද, ඔවුන් තමා ගැන කතා කරනවා විය හැකිය යනුවෙන්ද ඔහු සැක කිරීමටද හැකි වනු ඇත.

ඇස්වටයට පහළින් ඇඳුම් දිගට ඇදීම

මිනිසා සාමාන්‍ය ලෙස නොසැලකිල්ලෙන් පසුවුවද, අල්ලාහ් අභියස ඉතා බැරරුම් තවත් කරුණක් තම ඇඳුම කකුලේ ඇස්වටයට පහළින් දිගට ඇදීම සහ බිම ගැවෙන අයුරු ඇදීම වේ. ඒ ගැන අවවාද කරමින් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූ බව අබූදර් අල් කිෆාරි තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'පරමාන්ත දිනයේ අල්ලාහ් සමූහ තුනක් හා කතා කරන්නේ හෝ ප්‍රශංසා සහගතව ඔවුන් දෙස බලන්නේ හෝ නැත. ඔවුන් තම ඇඳුම් ඇස්වටයට පහළින් ඇඳගත් අය, තමා ප්‍රශංසාමුඛව කතා කරන්නට විනා දන් නොදෙන අය, බොරුවට දිවුරා තම ද්‍රව්‍යයන් අලෙවි කළ අයද වේ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

සමහරුන්ට මේ වැරැද්ද ගැන පැහැදිලි කළද, තමන් එසේ ඇස්වටයෙන් පහළට ඇඳුම් අඳින්නේ ආඩම්බරයක් විදහා පාන්නට නොව යනුවෙන් පවසති. ඔවුන් කෙසේ පැවසූවද ඇස්වටයට පහළින් ඇඳුම් ඇඳීම ගැන යම් ආඩම්බරයක් බලාපොරොත්තු වූවා හෝ නොවූවා හෝ වේවා එසේ කිරීමට දහම අනුමත දී නැති බව වටහා ගත යුතුය. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ඇස්වට දෙකට පහළින් පසුවන ඇඳුම් නිරයට සැපත් වනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). තවද එසේ ආඩම්බරයෙන් හෝ උඩඟු කමෙන් හෝ යමෙකු තම ඇඳුම ඇස්වටයට පහළින් අඳින්නේ නම් පරමාන්ත දිනයේ අල්ලාහ්ගෙන් ඔහුට ලැබෙන සැළකිල්ල ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ විස්තර කළහ: 'ආඩම්බරයෙන් උදම්මා නයෙන් තම ඇඳුම ඇස්වටයට පහළින් ඇඳ බිම දිගේ ඇදගෙන යන්නේ කවරෙක්ද අල්ලාහ් පරමාන්ත දිනයේ ඔහු දෙස දයාවෙන් කරුණාවෙන් බලන්නේ නැත' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). එසේ ක්‍රියා කරන්නා අල්ලාහ්ගේ කරුණාව සහ දයාව නොලැබීමට හේතුව වන්නේ ඔහුගේ අහංකාරකම සහ ඇස්වටයට පහළින් ඇඳුම් ඇඳීම යන වැරදි දෙකක් කළ වරදට ඔහු අසුවන නිසා වන්නේය. තවද මුහම්මද් නබි තුමා මේ සම්බන්ධදවම දෙසූ තවත් ඔවදනක් අබ්දුල්ලාහ් බින් උමර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'යමෙකු අහංකාර කමෙන් ඇස්වටයට පහළින් සරම, කලිසම සහ අනෙකුත් ඇඳුම් අඳින්නේ නම් පරමාන්ත දිනයේ

අල්ලාහ් ඔහු දයාවෙන් බලන්නේ නැත' (මූලාශ්‍රය : අබූදාවූද්).

හුළං හමා තම ඇඳුම් ඉස්සී ඒ නිසා තම පිටට නොපෙනිය යුතු අවයවයන් පෙනෙනු ඇතැයි බියක් ඇති වන හෙයින් කාන්තාවන් මදක් දිගට ඇඳුම් ඇඳිය හැකි බව ඉස්ලාම් දහම පවසයි. නමුදු සාමාන්‍යයෙන් වත්මනයේ මංගල සාධයන්හී සහ අනෙකුත් විශේෂ සාධයන් සහ උත්සවයන්හී භාවිතා කරන අයුරු කාන්තාවන් මීටර් ගණන් දිගට ඇඳුම් ඇඳින ලෙස ඉස්ලාම් නොපවසයි.

පිරිමින් රත්තරන් පැළඳීම

පිරිමින් මුදු වැනි රනින් නිමවුනු ආභරණ පැළඳීමට නොහැකි බව ඉස්ලාම් තරයේ අවවාද කරයි. පිරිමින් රනින් නිමවූ ආභරණ පැළඳීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවා දෙසූ බව අබූ මූසා අල් අෂ්අරී තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'මගේ සමාජයේ රත්තරන් පැළඳීම කාන්තාවන්ට පමණක් අනුමත කර, එය පිරිමින්ට තහනම් කර ඇත' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). අද වෙළඳ පොලේ පිරිමින් පරිහරණය කරන භාණ්ඩ අතර රනින් නිමවූ උපකරණ අපමණය. ඒවා රණින් නිම කරන ලද විවිධ මාදිලියේ අත් ඔරලෝසු, ඇස් කණ්ණාඩි, බොත්තම්, පෑන්,ලයිටරය සහ මාල වැනි දේද, රන් ආලේප කරන ලද විවිධ මාදිලියේ පලඳනාවන්ද වේ. එසේම සමහර ආගමික කටයුතුවල සූදානම් කරන ලද තරඟවල පවා පිරිමින්ට පිරිනමන තෑගිවල රණින් නිමකරන හෝ අන් ආලේප කළ හෝ

තෑගි දීමද කරනු අප බොහෝ සෙයින් දැක ඇත්තෙමු. එහෙයින් එවැනි තෑගි බෙදා දීමේ උත්සව වල ඉස්ලාම් දහම තහනම් කරන ලද එවැනි තෑගි පිරිනැමීමේද වැළකී සිටිය යුතුය.

රනින් නිමවූ මුද්දක් පැළඳ සිටි කෙනෙකු දැක මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟවූ බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'ඔබගෙන් කෙනෙකු නිරයේ ගින්නෙන් කැල්ලක් ගෙන තම අතේ තබා ගැනීමට කැමැති වන්නේ නම් එය පැළඳ ගනිද්දෙන්'. එසේ අනතුරු අඟවා මුහම්මද් නබි තුමා එතැනින් ඉවත්ව ගිය පසු තවත් කෙනෙකු රත්තරන් මුද්ද පැළඳ සිටි කෙනා අමතා ඒ මුද්ද ගෙන අන් අයුරකින් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ලෙස කී කල 'මුහම්මද් තුමා විසි කිරීමට අණ කළ මුද්ද මා කිසිවිටෙක ආපසු ගන්නේ නැහැ' යනුවෙන් කීවේය (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

කාන්තාව නග්න, විනිවිදව ඇඟපසඟ පෙනෙන ඇඳුම් ඇඳීම

ඉස්ලාම් දහමට විරුද්ධව එය විනාශ කිරීමට, විකෘතියට පත් කිරීමට මාත්සර්යය සිතෙන් කළ උත්සාහයන් අපමණය. කාන්තාවන් තම ඇඟපසඟ විනිවිද පෙණෙන අයුරු සිනිඳු රෙදිවලින් නිමවුනු ඇඟට හිරවුනු නග්න කොට ඇඳුම් හඳුන්වා දීම එයින් එක් ක්‍රියාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය. දහමේ මනා දැණුමක් නැති අපගේ බොහෝ කාන්තාවන්ද ඒවාට ලොල්වූහ. ආශා කළහ. එවායෙන් සමහර ඇඳුම් තම නිවසෙහි කාන්තාවන් අතරේ

කෙසේ වුවද, තම පියා, සහෝදරයා, පුතා සහ මාමා වැනි මහ්රම් අය ඉදිරියේ පවා ඇඳීමට නොහැකි අති පහළ අන්දමේ ඒවාය. මෙවැනි නොමනා අප්‍රිය සහගත ඇඳුම් මතු කාලයේදී මතුවනු ඇතැයි මුහම්මද් නබි තුමා එදාම අනතුරු ඇඟවූහ. මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟවූ කරුණ ගැන අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'දෙකොටසක් නිරයේ වැසියන් වනු ඇත. මා ඔවුන් දැක නැත, යනුවෙන් මුහම්මද් තුමා පවසා, එක් සමූහයක් තමා ලඟ වූ හරකුන්ගේ වල්ගය ලෙසින් වූ කසවලින් ඔවුන්ට පහර දෙමින් පසු වනු ඇත. තවත් සමූහයක් ඉතා සිනිඳු ඇඳුමෙන් සැරසී නිර්වස්ත්‍රවද, පිරිමින් වශී කිරීම පිණිස තම ගමණ වෙනස් කරමින්ද, තම හිසකෙස් ඔටුවාගේ පිටේ උස්ව පිහිටි ඇති මස් පිණ්ඩය සේ උස්කර තමා සකස් කර ඇති කාන්තාවන්ය. ඔවුන් ස්වර්ගයට ඇතුල් වීමට හෝ එහි සුවඳ විඳීමට හෝ කිසිදු අවස්ථාවක් නොලබනු ඇත. ස්වර්ගයේ සුවඳ ගැන විස්තර කරන විට ස්වර්ගයේ සුවඳ මෙපමණ දුරකට සුවඳ විහිදෙනු ඇතැයි මුහම්මද් නබි තුමා ප්‍රමාණයක් විස්තර කළහ. (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්)

තවද දික් අතට සහ හරස් අතට ඉරා මසන ලද ඇඳුම් වැනි වෛචාර්තික විලාසිතා ඇඳුම ඇඳීමෙන් තම දේහයේ එළිපිට නොපෙන්විය යුතු අවයවයන් ප්‍රදර්ශනය වන හෙයින් එවැනි ඇඳුම්, ගායකයින්ගේ, නළුනිළියන්ගේ, සතුන්ගේ, මත්ද්‍රව්‍යයවල නම් සහ පෞරාණික ස්ථානයේ රූප, තමා නොදන්නා අන් භාෂාවෙන් ලියන ලද වදන් සහ කාමය, රාගය හා සම්බන්ධ විලම්භීත තේරුම්

ගෙනදෙන වදන් වැනි අනේක මාදිලායේ චිත්‍රවලින් සමන්විත විවිධ ඇඳුම් ඇඳීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය.

හවරි පැළඳීම

මුහම්මද් නබි තුමාගේ මවදක් ගැන සඳහන් කරමින් අබූ බක්ර් තුමාගේ දුව අස්මා බින්ත් අබූබක්ර් තුමිය එක්තරා සිදුවීමක් ගැන මෙසේ සඳහන් කරයි: 'කාන්තාවක් වක්තෘ මුහම්මද් තුමා අභියසට පැමිණ 'මගේ දුව විවාහය පිණිස සූදානමින් සිටී. ලෙඩක් හේතුවෙන් ඇගේ කොණ්ඩ සියල්ල හැලී ගොස්ය. එහෙ යින් ඇගේ හිස කෘතිම කොණ්ඩයකින් (හවරියකින්) හැඩ ගස්වන්නද? යි විමසුවාය. එයට මුහම්මද් නබි තුමා 'බොරු කොණ්ඩ, පළඳින්නාට එයට උනන්දු කරවන් නාටද අල්ලාහ්ගේ ශාපය ඇති වේවා' යි ශාප කළහ' (මුස්ලිම්). තවද එහි විපාක ගැන සඳහන් කරමින් ජාබිර් බින් අබ්දුල්ලාහ් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'කාන්තාවක් තම කොණ්ඩය සමග කෘතිම (කොණ්ඩයක් වැනි) දෙයක් එක් කර පළඳීම වක්තෘ මුහම්මද් තුමා තහනම් කළහ' (මුස්ලිම්). එහෙයින් අන් මිසදුටු කාන්තාවන් සහ සිනමා නිළියන් සේ බොරු කොණ්ඩ පැළඳීමෙන් පිරිමින් සහ කාන්තාවන් තරයේ වැළකී සිටිය යුතුය.

පිරිමි කාන්තාව ලෙසද කාන්තාව පිරිමි ලෙසද ඇඳුම් ඇඳීම සහ කතාව

පිරිමියා පිරිමිකමද ගැහැණිය තම ආවේණික තත්ත්ව යද ආරක්ෂා කර යහපත් ජීවිතයක් ගත කරන ලෙස ඉස්ලාම් දහම ආඥා කරයි. නමුදු එයට හාත්පසින්ම

විරුද්ධ පිරිමියා ගැහැණියක් ලෙසද, ගැහැණිය පිරිමියෙකු ලෙසද, ඇඳුම් ඇඳීමට සහ හැසිරීමට උත්සාහ කිරීම දුදන ක්‍රියාවට මඟ පෑදීම සහ විශාල සමාජ ගරා වැටීමකට භාජනය විය හැකි කරුණක් බවද ඉස්ලාම් දහම අනතුරු අඟවයි. එසේ යමෙකු ක්‍රියා කිරීමට උත්සාහ කරන්නේ නම් ඔහුතෙම ඉස්ලාම් දහමට පටහැනිව ක්‍රියා කරන්නෙකු ලෙස වන්නේය. එවන් ක්‍රියාව ගැන අනතුරු අඟවා මුහම්මද් නබි තුමා කළ දෙසුමක් ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'කාන්තාවන් සේ වෙස්වලා ගන්නා පිරිමින්ටද, පිරිමින් සේ වෙස්වලා ගන්නා කාන්තාවන්ටද වක්තෘ මුහම්මද් තුමා ශාප කළහ' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා තවත් කියමනක මෙසේ විස්තර කරයි: 'එසේම පිරිමින්ගෙන් නපුන්සකයන් ලෙස වෙස්වලා ගන්නන් හටද, පිරිමින් ලෙස වෙස්වලා ගන්නා කාන්තාවන් හටද මුහම්මද් තුමා ශාප කළහ' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

වෙස් වලා ගැනීම යනුවෙන් මෙහි අර්ථවත් වන්නේ තම හැසිරීම් සහ ඇඳුම්පැළඳුම් සහ කතා විලාශය විරුද්ධ පක්ෂයේ අය සේ වෙනස් කිරීමද, තම දේහය සහ කටහඬ නපුංසකයෙකු සේ හෝ විරුද්ධ පක්ෂයේ කටහඬ සේ හෝ වෙනස් කිරීම සහ හැසිරීම, පිරිමියෙකු කාන්තාවක් සේ චලනය, ගමන සහ හැසිරීම වැනි ක්‍රියාවන් ලෙස වෙනස් කිරීමද හැඳින්විය හැකිය. එසේම කාන්තාවන්ට අයත් මාල, කරාබු සහ පාදසලම් වැනි ආභරණ පිරිමින් පැළඳීමද, පිරිමින්ට අයත් කමීස, දික් කලිසම සහ ජීන්ස් වැනි දේ කාන්තාවන් ඇඳීමද ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. එහි ඇති

දුර්විපාකය ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූ බව අබූ හුරෙරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'කාන්තාවගේ ඇඳුම අඳින පිරිමියාද, පිරිමියාගේ ඇඳුම අඳින කාන් තාවද අල්ලාහ්ගේ ශාපයට පත්වේවා' (මූලාශ්‍රය: අබූදාවුද්)

කෙස් කළු කිරීම

එසේම මුහම්මද් නබි තුමාගේ මතු සඳහන් මුදුවදන අනුව හිස කෙස් කලු කිරීමද තහනම් කරුණක් වේ. ඒ සම්බන්ධ මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'පරෙවි යන්ගේ බෙල්ලේ ඇති කලු සේ තම කොණ්ඩය කලු කරන කොටසක් අනාගතයේදී ඇති වනු ඇත. ඔවුන් ස්වර්ගයේ සුවඳ පවා නොවිඳිනු ඇත' (අබූදාවුද්). අද වයොවෘද බොහෝ දෙනෙකු තම හිසකෙස් කලු කිරීම සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් කරගෙන ඇත. එසේ කිරීම තම ශරීර සෞඛ්‍යයටද අහිතකරය. එසේම අල්ලාහ් විසින් මැවූ ස්වභාවික තත්ත්වය වෙනස් කිරීමට ගන්නා උත්සාහයකි. නමුදු මුහම්මද් නබි තුමා තම සුදු කෙස් වර්ණ කිරීම පිණිස රතු සහ කහ වැනි වර්ණවලින් සමන්විත එක්තරා ගස්වල කොලවලින් තනා ගන්නා යුෂ පාවිච්චි කර ඇති අතර අන් අයට එසේ කරන ලෙස දෙසූහ. ඉස්ලාමීය ඉතිහාසයේ මුල් වරට මක්කාව ජයගත් අවස්ථාවේ අබූබක්ර් සිද්දීක් තුමාගේ පියා අබූ කුහාෆා තුමා හිසකෙස් සහ රැවුල සුදුව පසුවනු දුටු මුහම්මද් නබි තුමා ඔහුට මෙසේ මවදන් දුන්හ. 'කළු හැර අන් ඒවායෙන් ඒවා පාට කර ගනු' (මුස්ලිම්). මේ

කරුණ සම්බන්ධව ඉස්ලාම් දහම පිරිමි සහ කාන්තා වන් දෙපිරිසටම දෙන්නේ එකම ඔවදනකි.

පන ඇති සතුන්ගේ සහ වෙනත් ඒවාගේ රූප ඇඳීම

මිනිසුන්, සතුන් සහ පක්ෂීන් වැනි පණ ඇති ඒවායේ රූප ඇඳීම, ඇඹීම සහ තෙළීම සියලු කටයුතු ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. එසේ කරන්නන් ගැන අනතුරු ඇඟවමින් මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'පරමාන්ත දිනයේ විශාල දඬුවම්වලට පත්වන්නන්ගෙන් කොටසක් පන ඇති ඒවායේ රූප අඳින්නන්ය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවද අල්ලාහ් දෙව්දු පවසන බව මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ පවසයි: 'මා නිර්මාණය කළ දේ බඳු නිර්මාණය කිරීමට උත්සාහ කරන දුදනන් කවරෙක්ද? ඔවුන්ට හැකි නම් බීජයක් හෝ ඇටයක් හෝ නිර්මාණය කරද්දෙන් යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසයි' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවද මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'ජීවමාන රූප අඳින්නන් නියට පත්වනු ඇත. ඔවුන් නිර්මාණය කළ ඒවා පණ පොවා ජීවමාන කර ඒවා මගින් ඔවුන් නිරයේ වේදනාව පමුණු වනු ඇත'. තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ පවසයි: 'ඔබ අඳින්නට උවමනා නම් ගසක් හෝ පණ නැති (ස්වභාවික දර්ශන වැනි) දෙයක් හෝ අඳිනු' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්). අප ඉහත සඳහන් කල මුහම්මද් නබි තුමාගේ මුදුවදන් අනුව මිනිසා, සතුන් සහ පක්ෂීන් වැනි පණ ඇති ඒවායේ රූප ඇඳීම, තෙළීම, ඇඹීම, ලෝහවලින්

වක්කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම වැනි සියලු දේ ඉස්ලාම් දහම තරයේ තහනම් කර ඇති බව පැහැදිලිය.

මෙසේ අඳින ලද, අඹන ලද, වක්කරන ලද අනෙකුත් සියලු මාදිලියේ රූපවලින් ඇති විය හැකි දුදන සහ වැරදි විපාකයන් අපමණය. මිනිස් මනස ඇවිස්සිය හැකි එවැනි රූප නිසා තම සිතට වහල්වීම සහ මිනිසාගේ සිත්තුල විවිධ මාදිලියේ කැලඹිලි ඇති කිරීම, විවිධාකාර කාමාශ්‍රිත විරහ ආශාවන් ඇතිවීම, සිත ව්‍යාකූල්වී නොමග යැවීම වැනි බොහෝ දුර්ගුණයන් ඇති විය හැකි හෙයින් ඉස්ලාම් එය තහනම් කළ හේතුව පරිසමාප්තව වටහාගෙන ඒ ආඥාවන් හට කීකරු විය යුතුය. සුරදූතයන් තම නිවෙස්වලට සහභාගි වීම විහිත්ම වළක්වනු වස් තම නිවෙස්වල පණ ඇති ඒවුන්ගේ විවිධ රූප සහ ඡායාරූප තබා ගැනීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය. ජීවමාන පින්තූර තම නිවෙස්වල තබා ගැනීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ අනතුරු ඇඟවූහ: ‘සුනඛයන් සහ පින්තූරු කුමන නිවසක වේදෝ ඒ නිවසට මලාඉකාවරුන් ඇතුල් නොවන්නෝය’ (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

තවද සමහර නිවෙස්වල විසිත්ත කාමරවල අමුත්තන්ගේ ශාලාව වැනි ස්ථානවල නිවෙසට පැමිණෙන්නන්ගේ සිත් පිනවීම පිණිස යනුවෙන් සිතා ලස්සන, විවිධ මාදිලියේ නොමුස්ලිම්වරුන්ගේ පින්තූරද, අනෙකුත් සතුන් පක්ෂීන් වැනි පණ ඇති ඒවායේ පින්තූරද සහ රූව තබා හෝ බිත්තියේ එල්ලා හෝ ශාලාව මැද හෝ තබා සරසා තිබීම සාමාන්‍ය සිරිතක් බවට පත්ව ඇත. මේවා

ඉස්ලාම් දහම තහනම් කළ අඬුවම් ලැබිය හැකි ක්‍රියාවන් වේ. එසේම තම නිවෙස්වල ශාලවෙ සහ විසිත්ත කාමරවල එල්ලා ඇති සමහරුන්ගේ පින්තූර ගැන විමසූ කළ ඒවා ඔවුන් සිහිකිරීම පිණිස නැති නම් ස්මාරකයක් පිණිස බවත්, ඔවුන් ඒවා වන්දනාමාන කරන්නේ හෝ එයට ශාෂ්ඨාංග කරන්නේ හෝ ගරුබුහු මන් කරන්නේ හෝ නැති බවත් පවසති. මෙසේ පින්තූරු තැබීමෙන් ඒවායෙන් බියබැත්තන්ගේ සහ ආගමික නාය කයින්ගේ වැනි සමහරක් ගෞවරයට සහ සම්භාවනයට පත්වනු අප අනන්තව දැක ඇත්තෙමු. එවැනි තවත් සමහර ඒවා පෙර සිදුවුනු සිදුවීම් ගැන සිහිකර දුකක් ඇති කරන්නේය. තවත් සමහර පින්තූර පුහු පාරම්පරික ආඩම්බරයක් සහ උදම්මානයක් ඇති කරන්නට තරම් සමත් ඒවාය. එහෙයින් එසේ පින්තූරු නිවෙස් තුල තබා ගැනීමෙන් ඇතිවිය හැකි දුර්විපාකය ගැන වටහා ගෙන අනිවාර්යයෙන්ම එවැනි ක්‍රියාවලින් ඉවත් විය යුතුය. එසේම අපගේ අධ්‍යාපන, අනෙකුත් කියවන පොත්පතවල සහ සඟරාවල සහ නමාට උවමනා හැඳුනුම් පත් සහ ගමන් බලපත්‍ර වැනි දේ හැරෙන්නට අනෙක් පින්තූරු විනාශ කර දැමිය යුතුය. මේ විස්තර අනුව අප හැකි තාක් අයුරින් අල්ලාහ් දෙවිඳුට බියබැතියන් ලෙස කටයුතු කිරීමට වග බලා ගත යුතුව ඇත. අල්ලාහ්ට බියවන ලෙස අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾

'එසේ හෙයින් (සියලු කටයුත්තන්හි) අල්ලාහ්ට හැකි පමණින් බිය වව්'.(64 : 16)

නුදුටු සිහින ගැන බොරුකීම

වත්මනයේ බොහෝ දෙනෙකු මිනිසුන් අතර ප්‍රසිද්ධියට පත්වීමට හෝ මිනිසුන් තමාට අවධානයෙන් ඇහුම් කන් දීමට හෝ තවත් සමහරුන් ලෞකික උවමනාවන් සිතේ තබාගෙන හෝ නොවන්නට තම සතුරා බිය ගැන්වීමට හෝ තමා නොදුටු සිහිනයන් ගැන මවා පවසනු අප අනන්තව අසා ඇත්තෙමු. එසේ බොරු පවසන්නන් ගැන මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'අවලාදයන්හී නපුරුම අවලාදය යමෙකු, තම පියා නොවන්නා පියා යනුවෙන් පැවසීමද, තමා නුදුටු දෙයක් දුටු බව පැවසීමද, වක්තෘ මුහම්මද් නොකී දෙයක් ගැන පැවසීමද වේ' (බුහාරි). තවත් වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'තමා නුදුටු සිහිනයක් ගැන බොරුවට පවසන්නේ කවරෙක්ද, ඔහුට ධාන්‍ය ඇට දෙකක් දී ඒ දෙක එකට අමුනා ගැට ගසන්නට අණ කරනු ඇත. නමුදු එය ඔහු කිසිවිටෙක කළ නොහැකිය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

මෙසේ තමා සම්බන්ධ නැති දෙයක් සහ නොදුටු සිහිනයක් ගැන පවසන්නාට නිසැකවම දඬුවම් පමුණුවනු ලබනු ඇත.

සොහොන් පිටිවල මල පහ කිරීම
මිනිවල මත වාඩිවීම සහ පෑගීම

සුසාන භූමිවලට ගරු කළ යුතු ආකාරය ගැන වක්තෘ මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ අබූ හුරෛරා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'ඔබගෙන් කෙනෙකු කබ්ර් (මිනිවල) මත වාඩිවීමට වඩා ගිනි අඟුරක් මත වාඩිවී

එය ඔහුගේ ඇඳුම දවා ඔහුගේ හමට දැනීම අගනේය' (මුල්ශ්‍රය : මුස්ලිම්)

අද විනයහීන බොහෝ දෙනෙකු දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව හෝ මිනිවල පාගති. සමහරුන් මවුන්ගේ නෑයන්ගේ මිනි භූමදානය කරනවිට හෝ වෙනත් උවමනාවක් පිණිස හෝ සමහරවිට පාවහන් නැතිවද සමහරවිට පාවහන් ඇතිවද අසල වන මිනිවලවල්ට ගෞරවය නොකර ඒවා පාගනු හෝ ඒවා මත පසුවනු හෝ ඒවා උඩින් පැනගෙන යෑම හෝ අප බොහෝ විට දැක ඇත්තෙමු. එහි විපාකයගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු ඇඟවූ ආකාරය ගැන උක්බා බින් ආමිර් තුමා මෙසේ විස්තර කරති : 'මුස්ලිම්වරයෙකුගේ මිනිවල මත ඇවිදීම, ගිනි අඟුරක් මත හෝ නොවන්නට කඩුවක මුවත් පැත්ත මත ඇවිදීම හෝ පාවහනක් පය හා තබා මැසීම හෝ මට ප්‍රිය ගෙන දෙන්නේය' (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නු මාජා). සිද්ධිය මෙසේ දරුණු ලෙස වෙද්දී සුසාන භූමියෙහි වෙළඳ කටයුතු සඳහා ගොඩනැගිලි සහ වැසිකිළි කැසිකිළි සහසුකම් සහිත නිවාස ඉදිකිරීම් වැනි අනෙකුත් දේවල භාර ගෙන කරන්නන් ඒවා කෙසේ කරන්නද?

තවත් සමහරු තම ශරීරකෘත උවමනාවක් පිරිමසා ගැනීමට උවමනා වූ කළ අසල මිනි පිට්ටනයකට ගොස් මිනිවල මත හෝ එහි අසල හෝ තම උවමනාවන් සපුරා ගැනීම අප අනන්ත අප්‍රමාණව දැක ඇත්තෙමු. එසේ කිරීමෙන් එහි අසූචිය සහ දුගඳ නිසා මිනිවලේ පසුවන්නන්ද අපහසුවකට පත් කරති. මෙවන් නුරුස්නා ක්‍රියාවන් ගැන අවවාද කරමින්

මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූ බව උක්බා බින් ආමිර් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි : 'එසේ මිනිවල මත මලමූත්‍රා පහ කිරීම, කඩපොල මත මිනිසුන් අතර තම රහස් අවයවයන් අනුන්ට පෙණෙන අයුරෙන් හෙළි කර මල පහකිරීම හා සමාන වේ. කුණුකසල මිනි පිට්ටනිවල උවමනාවෙන් දමන අයද මේ අනතුරු ඇඟවීමට අතුල් වන්නන් බව තරයේ සිතේ තබා ගත යුතුය' (මූලාශ්‍රය: ඉබ්නුමාජා).

තවද මිනිවලේ පසුවන තම නෑයන් බැහැදැක ගන්නට ඔවුන් වෙනුවෙන් ප්‍රාර්ථනා කිරීමට යෑමට උවමනා වූ කල මිනිවලවල් අතරින් යන්නට වූවා නම් අපගේ පාවහන් ගලවා ගෞරවණිය අත්දමින් යෑම ඉතා හොඳ ක්‍රියාවකි.

මුත්‍රා කළ පසු පිරිසිදු නොකිරීම

ඉස්ලාම් දහම මිනිසාගේ එදිනෙදා ජීවිතයට අවශ්‍ය සියලු කටයුතු වෙනුවෙන් වූ නීති පද්ධතිවලින් සමන්විත සම්පූර්ණ දහමකි. මිනිසා තමාගේ අපවිත්‍ර සහ මලමූත්‍රා කෙසේ පිරිසිදු කර ගත යුතුද යන්න පවා ඉස්ලාම් දහම පැහැදිලිව විස්තර කර දීමට අමතක කර නැත. නමුදු අපගෙන් බොහෝ දෙනෙකු මලමූත්‍රා කිරීමෙන් පසු නිසිලෙස පිරිසිදු කරගැනීම ගැන මනා දැනුමකින් තොරව හෝ ඉක්මන් කම නිසා හෝ තම ඇඟපසඟ සහ ඇඳුමන් පවා අපවිත්‍ර කර ගනිති. එසේම ඒ අපවිත්‍රයන් නිසා තමා පිරිසිදුවෙන් කළ යුතු නැමදුමද කිසිදු පිනක් නොවන අයුරු නිෂ්ප්‍රභා කර ගනිති. යමෙකු එසේ මුත්‍රා හරියාකාරව පිරිසිදු නොකරන විට

මිනිවලේ සන්තාපය සහ දඬුවමද ලැබෙන බව ඉස්ලාම් දහම තරයේ අවවාද කරයි. ඒ සම්බන්ධ වැදගත් තොරතුරක් ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි:

'දවසක්දා වක්තෘ මුහම්මද් තුමා මදීනා නගරයේ මිනි පිට්ටනියක තාප්පයක් අසලින් ගමන් කරමින් සිටියහ. එවිට මිනිවල දෙකක වේදනාව පමුණුවනු නිසා එහි පසුවන්නන්ගේ විලාපය ඇසී, ඒ ගැන මෙසේ විස්තර කළහ. 'මවුන් දෙන්නා විශාල පවක් කළ නිසා වේදනාවට පත් වූවන් නොවේ. නවත් කියමනක විශාල පවක් නිසා බව සඳහන් කර, ඔවුන් ගෙන් කෙනෙකු මුත්‍රා කිරීමෙන් පසු නිසිලෙස පිරිසිදු නොකළේය. අනෙකා කේලාම් කියමින් පසුවූ තැනැත්තා වේ' යනුවෙන් මුහම්මද් නබි තුමා පැවසූහ' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවද මුහම්මද් තුමා මෙසේ දෙසූහ: 'මිනිවලේ දෙන වේදනාවන්හී විශාලම වේදනාව මුත්‍රා සම්බන්ධ වේ' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්).

එහෙයින් නියම ලෙස ආරක්ෂා සහිතව මුත්‍රා පහ කිරීමෙන් උදාසීනව සිටීම, මුත්‍රා කළ පසු එය නිසිලෙස පිරිසිදු නොකිරීම, මුත්‍රා කරන විට තම දේහයේ ඇඳුමේ විසිවන අයුරු අප්‍රවේශමෙන් කටයුතු කිරීම වැනි සියල්ල විශාල දඬුවමට භාජනය විය හැකි ක්‍රියාවන් වේ. එසේම සමහර පොදු ස්ථානවල මුත්‍රා කිරීම පිණිස නිසි ආවරණ යක් නැතිව භාජනයන් බිත්තියේ සවිකර ඇති අයුරු අප බොහෝ විට දැක ඇත්තෙමු. එවැනි ස්ථානවල තමා මුස්ලිම්වරයෙකු යැයි කියා ගන්නා අපගේ සමහර සහෝදරයින්ද කිසිදු ලැජ්ජාවක් නැතිව මග යන එන

අයට පෙනෙන අයුරු තම ඇඳුම් බුරුල් කරගෙන මුත්‍රා කිරීම ඉතා කණගාටු දායක සිද්ධියකි. සමහරවිට එසේ තම ශරීරකෘත උවමනාවන් නිම කරද්දී තම ඇඳුම් පවා අපවිත්‍ර වන අතර තම රහස් අවයවයන්ද අනුන් ප්‍රදර්ශනය කිරීමේ වරදටද භාජනය වේ.

නුවුවමනා ලෙස අනුන්ගේ කතාවට උනන්දුවෙන් සවන් දීම

අනුන් යමක් කතා කරන විට එය මහුට නොදැනෙන අයුරු හෝ ප්‍රසිද්ධියේ හෝ ඇහුම් කන් දෙන නරක පුරුද්දක් අපගෙන් බොහෝ දෙනෙකු පුරුද්දක් බවට පත් කර ගෙන ඇත. එය පාපයක් බව ඉස්ලාම් දහම අනතුරු අඟවයි. අනුන්ගේ කතාවන් හට උවමනා වෙන් සවන් දෙන්නා ගැන අල්ලාහ් අනතුරු අඟවමින් අල්කුර්ආනයේ මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَلَا تَجَسَّسُوا﴾

'ඔබලා හාරා හාරා (අනුන්ගේ) වරද නොසොයව්' (අල්කුර්ආන් 49 : 12). තවද නුවවමනා ලෙස ඔවුන්ට නොදැනෙ අන්දමින් අනුන්ගේ කතාවන් හට සවන් දෙන්නාට මුහම්මද් නබි තුමා අවවාද කර ඔවදන් දුන් බව ඉබ්නු අබ්බාස් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'එක් සමූහයක් කතා කරගෙන සිටින විට ඔවුන් අකමැති වුවද ඔවුන්ට සවන් යොමු කරන්නේ කවරෙක්ද, පරමාන්ත දිනයේ මහුගේ දෙසවන්හී ඊයම් උනු කර වත්කරනු ලබනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : තබරානි). එසේම ඔවුන්ට දුදනක් සිදුකරනු පිණිස හෝ කරදරයක් කිරීම පිණිස හෝ ඔවුන් කතා වෙමින් සිටි කරුණ වෙනත්

කෙනෙකු හා පවසන්නේ නම් අනුන්ගේ කතාවට සවන් දුන් පවද කේලාම් කී පවද මහුට අත් වන්නේය. ඒ ගැන අනතුරු අඟවමින් මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ විස්තර කළහ: 'කේලාම් කියන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම ස්වර්ගයට නොපිවි සෙන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

දුදන අසල්වැසියා

මිනිසා සැමවිටම තම අසල් වැසියා සමග සුහදව කටයුතු කළ යුතු බව ඉස්ලාම් දහම පවසයි. ඒ ගැන පැහැදිලි කරමින් අල්කුර්ආනය මෙසේ විස්තර කරයි :

﴿وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَ تُشْرِكُواْ بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللّهَ لاَ يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالاً فَخُورًا﴾

'තවද සැබැවින්ම අල්ලාහ් පමණක් නැමදිව. මහුට කිසිව කින් සමානයක් නොතබව්. දෙමාපියන්ටද, නෑයන්ට ද, අනාථයින්ටද, දිළිඳුන්ටද, අසල්වැසි නෑයන්ටද, අසල්වැසි නොනෑයන්ටද, තවද ඔබ සමග පසුවන සහකාරයන්ටද, මඟියන්ටද, ඔබගේ දකුණු අත් හිමිකර ගත් අයටද, (සතුටෙන් උපකාර කර) යහකම් කරව්. අල්ලාහ් අහංකාර පුහුමක්කාරයන් හට ප්‍රිය නොවන්නේය' (4 : 36).

තවද අසල් වැසියන් හා නොමනා අන්දමින් හැසිරීම ඉස්ලාම් දහම තහනම් කර ඇත. මුහම්මද් නබි තුමා දිවරා කී බව අබී සරීහ් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'අල්ලාහ් මත දිවරා කියමි. ඔහු විශ්වාස වන්තයෙකු නොවන්නේය. 'අල්ලාහ් මත දිවරා කියමි. ඔහු විශ්වාස වන්තයෙකු නොවන්නේය. 'අල්ලාහ් මත දිවරා කියමි. ඔහු විශ්වාස වන්තයෙකු නොවන්නේය' යනුවෙන් මුහම්මද් තුමා තුන් වරක් පැවසූහ. එවිට 'එය කවරෙක්ද මුහම්මද් තුමනි?' යනුවෙන් විමසනු ලබනු කල 'තම අසල්වැසියා කාගේ නපුරෙන් බියෙන් ඉවත් නොවීද ඔහු වන්නේය' යනුවෙන් මුහම්මද් තුමා උත්තර දුන්හ (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

කෙනෙකු තම අසල්වැසියා තමා ප්‍රශංසා ගැන ප්‍රශංසා කරන්නේද නොවන්නට වෛර කරන්නේද යන්න ගැන දැන ගත්තේ නම් හෙතෙම තම අසල් වැසියා හා කෙසේ සුහදව ආශ්‍රය කරනවාදැයි දැන ගත හැකිය. මේ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා සම්බන්ධ කරුණක් ඉබ්නු මස්ඌද් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'කෙනෙකු වක්තෘ මුහම්මද් තුමා වෙත පැමිණ මුහම්මද් තුමනි, මා උපකාර කර ඇත්ද නොවන්නට අපකාර කර ඇත්ද යි දැන ගන්නේ කෙසේද? යි විමසුවෙය. එවිට මුහම්මද් තුමා 'ඔබගේ අසල්වැසියා ඔබ කළේ උපකාරයකැයි පවසන්නේ නම් ඔබ කළේ උපකාරයකි. නොවන්නට ඔබ කළේ දුදනක් යැයි කීවානම් ඔබ කර ඇත්තේ අපකාරයකි' යි පැවසූහ. (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්)

එසේම තම අසල්වැසියාට විරුද්ධව තම ගොඩැගිල්ලේ තාප්පය උස් කර බැඳීමද, ඔවුන්ට අපහසු වන අයුරු ඉර එළිය සහ හුළං ඔවුන්ගේ අනුමැතියෙන් තොර ඔවුන්ට යැමෙන් වළකීම, කැත අදහසින් තම නිවසේ කවුළුව තුළින් තම අසල්වැසියාගේ බිරිඳ සහ අනෙකුත් කාන්තාවන් බැලීම, ඉරිසියා අන්දමින් ඔවුන්ගේ තොරතුරු සෙවීමට උත්සාහ කිරීම, විශේෂයෙන්ම ඔවුන් නින්දට යන අවස්ථාවේ ඔවුන්ට හිරිහැර වන අයුරු උස් හඬින් කෑ ගැසීම, කුණු රොඩු වැනි නොමනා දේ ඔවුන්ගේ මිදුලට හෝ ඔවුන් ගමන් කරන පාරට දැමීම වැනි සියලු ක්‍රියාවන් තම අසල් වැසියාට කරන විශාල හිරිහැරයන්ය. ඉස්ලාම් දහම පවසන්නේ තම අසල් වැසියාට හිරිහැර, කරදර කිරීම විශාල පවක් බවයි. එයට විශාල අඩුවමක්ද ඇති බව මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූහ. 'කෙනෙකු තම අසල් වැසියාගේ බිරිඳ හා දුරාචාරයෙහි හැසිරෙනවාට වඩා කාන්තාවන් දස දෙනෙකු හා දුරාචාරයෙහි හැසිරීම පහසු දෙයකි. තවද කෙනෙකු තම අසල් වැසියාගේ නිවසේ සොරකම් කරනවාට වඩා අනෙක් ගෙවල් දහයක සොරකම් කිරීම පහසුය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි).

තවත් සමහරු තම අසල් වැසියන් නිවසින් පිටවන තෙක් බලා සිට ඔහුන් පිටවුනු පසු ඒ නිවෙස්වලට රිංගා එහි වසන්නන් හට කරදර ඇති වන අයුරු කටයුතු කරති. එහි ඇති දේ ගැන හැකි නම් අවුස්සා විපරම් කර සමහර විට ඒවා සොරකම් කිරීමට ද පසුබට නොවෙති. මෙසේ නොමනා අන්දමින් හැසිරෙන්නන්

හට මතු ලොව අල්ලාහ්ගේ ශාපය සහ විශාල අඬුවම්ද සූදානම් කර ඇති බව තරයේ සිතේ තබා ගත යුතුය.

සේසතේ උරුමක්කාරයින් හට වංචා කිරීම

තම සේසතෙන් අයවිය යුතු අයට ඔවුන්ගේ කොටස නොදී හෝ එසේ නොවන්නට දහම අනුමත නොකළ අයුරු දී හෝ තම මනාපය පරිදි තුනෙන් කොටසකට වැඩියෙන් දී හෝ අසාධාරණව ක්‍රියා කරන්නාට මුහම්මද් නබි තුමා අවවාද කර මෙසේ දේශනා කළහ: 'මිනිසුන් අතර අයුක්ති සහගතව ක්‍රියා කරන්නේ කවරෙක්ද, අල්ලාහ් ඔහුට අයුක්තියෙන් සළකණු ඇත. මිනිසාට කරදර කරන්නේ කවරෙක්ද අල්ලාහ් ඔහුට කරදර කරනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : අහ්මද්). එසේම ඉස්ලාම් අනුමත නොකළ අන් සිද්ධාන්තයන්හි සහ වෙනත් නීතීන් අනුව ක්‍රියාවන උසාවියන්හි යමෙකු තම අයිතිවාසිකම් නිසි ලෙස ලබා ගැනීමට නොහැකිව කරදර වනු අප අනන්තව දැක ඇත්තෙමු. එහෙයින් එසේ නොමනා අන්දමින් නීති සම්පාදන කළ අයට අල්ලාහ්ගේ ශාපය අත්වේවා.

නිකරුණේ මුඃමින් කෙනෙකුට සාප කිරීම

අද බොහෝ දෙනෙකු කෝන්තියක් තරහක් ඇති වූ කළ මිනිසුන්ට හෝ සතුන්ට හෝ යම් දෙයකට හෝ කාලයට හෝ වෙලාවට හෝ තමාට හෝ තම ළදරු වන්ට හෝ බිරිඳ ස්වාමියාට හෝ ස්වාමියා බිරිඳට හෝ ශාප කරනු අනන්ත අප්‍රමාණව දැක ඇත්තෙමු. මෙය ඉස්ලාම් දහම අනුමත නොකළ දූදන ක්‍රියාවකි. එසේ ශාප කිරීම ගැන මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබූ

සෙයිද් බින් ළිහාක් අල් අන්සාරි තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'මුඃමින් කෙනෙකුට ශාප කරන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම ඔහු ඝාතනය කළ කෙනෙකු ලෙස වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). මෙවන් ක්‍රියාවන් බොහෝ සෙයින් කාන්තාවන් අතර සුලභව පවතියි. එසේම නිරයට වැඩියෙන් ඇතුල් වන්නේ කාන්තාවන් බව මුහම්මද් නබි තුමා වරෙක දෙසූහ. මන්දයත් මෙසේ කේන්තියක් තරහක් ඇති වූ කල ශාප කිරීමෙහි බොහෝසෙයින් නියළෙන්නේ කාන්තා වන්ය. තවද නුවුවමනාවෙන් අන් කෙනෙකුට ශාප කරන කල එය තමාටම විනයක් බවට පත්වන්නේය.

අඬා විලාප නැගීම

සමහර කාන්තාවක් සුළුවෙන් තරදැරයක් හෝ නුරුස්නා සිදුවීමක් හෝ දුකක් හෝ ඇතිවූ කල විලාප නගා අඬා වැලපීම සාමාණ්‍ය සිරිතක් බවට පත් කර ගෙන සිටිති. එය දෙවිඳු විසින් තමාට නියම විය යුතු දෛවය යනුවෙන් නොපිළිගෙන මුහුණේ ගසා ගනිමන්, ඇඳුම් ඉරා ගනිමින්, කොණ්ඩෙ කඩා ගෙන කෑගසා විලාප නගමින් අඬා වැලපෙයි. මෙවන් විලාප නැගීම් ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකී. එසේ විලාප නගන්නන් හට මුහම්මද් නබි තුමා ශාප කළ බව අබූ උමාමා තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'දුකක් ඇති වූ කල තම මුහුණ සූරා ගන්නාටද, ඇඳුම් ඉරා ගන්නාටද, විනාශය සහ ශාපය කෙරෙහි ප්‍රාර්ථනා කරන්නාටද වක්තෘ මුහම්මද් තුමා ශාප කළහ' (මූලාශ්‍රය : ඉබ්නුමාජා). තවද මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්ඌද්

තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'දෙකම්මුලෙහි ගසා ගන්නාද, ඇඳුම් සහ ඇඳුමේ සාක්කු ඉරා ගන්නාද, සිදුවී ගිය (අඥාන යුගයේ) කතාවන් සිහි කර විලාප නගන්නාද අප සමාජයේ කෙනෙකු නොවන බව වක්තෘ මුහම්මද් තුමා දෙසූහ' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). තවද ඒ ගැන මුහම්මද් නබි තුමා අනතුරු අඟවමින් මෙසේ දෙසූහ: 'තම මරණයට පෙර හෙතෙම පව්සමා අයැදුවේ නැති නම් එලොව තාර වැනි කළුවලින් නිමවුනු ඇඳුම්වලින්ද, තුවාලවලින් වැගිරෙන සැරව මගින් නිමවුනු උඩු ඇඳුම්වලින්ද හෙතෙම අන්දවනු ලබනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

මුහුණේ ගැසීම සහ සළකරිණු කිරීම

මුහුණ මිනිස් සිරුරේ වැදගත් අවයවයකි. බොහෝ සෙයින් කෙනෙකුගේ ලස්සන පිහිටා තියෙන්නේ ඔහුගේ මුහුණේය. එහෙයින් මුහුණේ ගැසීම හෝ මුහුණේ ලකුණු කර විරූපි කිරීම හෝ ඉස්ලාම් දහම කිසිවිටෙක අනුමත නොකරයි. තරහක් හෝ කෙන්තියක් හෝ ඇති වූ විට මුහුණට ගැසීම සහ මුහුණේ සළකුණු කිරීම ගැන මුහම්මද් තුමා දෙසූ බව ජාබිර් බින් අබ්දුල්ලාහ් තුමා මෙසේ විස්තර කරයි :'මුහම්මද් තුමා, මුහුණේ ගැසීම සහ එහි සළකුණු තැබීම තහනම් කළහ' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

අද බොහෝ දෙමාපියන් තම ළමයින්ටද, පාසලේ ගුරුවරුන් සිසුන්ටද, හාම්පුතා තම සේවකයාගේද, සමහරවිට සැමියා තම බිරිඳගේද මුහුණ හරහා පහර දීම සුලභ දෙයක් බවට පත්ව ඇත. මෙසේ කිරීම අල්ලාහ් විසින්

ගෞරවයට පත් කර ඇති මිනිසාගේ ප්‍රධාන අයවනය වන මුහුණ අවමන් කරන ක්‍රියාවකි. තවද, මුහුණේ ස්වභාවයෙන්ම පිහිටි සමහර හැඟීම්ද මන්ද වී විරූපි වීමට හැකිය. තවත් සමහරු තම සතුන් පහසුවෙන් හඳුනා ගැනීම පිණිස සතාගේ මුහුණේ රත්කළ යකඩ කූරුවලින් පුච්චා සළකුණු කරති. එසේ හේතුවක් වූවද සතාගේ මුහුණ සළකුණු කර විරූපි කිරීම ඉස්ලාම් අනුමත නොකරයි. එසේ සතා හඳුනා ගැනීමට මුහුණේ හැර අන් ස්ථානයක සුළුවෙන් සටහනක් තබා ගත හැකි බව ඉස්ලාම් අනුමත කරයි.

මුස්ලිම්වරයෙකු සමග දින තුනකට වඩා තරහවීම

ඉස්ලාම් අනුමත නොකරන සුළු දෙවල්වලට පවා සමහර මුස්ලිම්වරු එකා අනෙකා සමග දීර්ඝ කාලය තුලම හෝ ජීවිතය කාලය තුලම තරහෙන් සහ වෛරයෙන් පසුවෙති. 'මම උන් එක්ක ජීවිතය තියෙන තුරු කතා කරන්නේ නැහැ, උන්ගේ මල ගමනටවත් මම නැහැ. උන් එන්න ඕනත් නැහැ' යනුවෙන් පවා දිවරති. තවත් සමහරු එසේ සුළු තරහකට අනෙකා මග තොටේ මුණ ගැසුණු විටද නොදැක අයුරෙන් ඉවත බලා ගෙන යති. නැතිනම් මග හරිති. තම අනෙකුත් හිතවතුන් සමග පසුවෙනවා නම් ඔහු හැර අන් සියලු දෙනා හා අතට අත දී සුභපතයි. සුහදව කතා කරයි. මෙය ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකින අතර මුස්ලිම් සමාජය අතර විශාල බෙදීමක් ඇති කිරීමට ෂයිතාන් විසින් කෙරෙන කුමන්ත්‍රණයක් ලෙසද කිව හැකිය.

මෙවන් හැසිරීම ඉස්ලාම් දහම තරයේ හෙළා දකින අතර එයට හිමිවන අඩුවමද විස්තර කරයි. මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබී හුරෙරා තුමා මෙසේ කියයි: 'මුස්ලිම් වරයෙකු තම සහෝදර මුස්ලිම්වරයා සමග තෙදිනකට වඩා අපමනාප නොවිය යුතුය. එසේ අමනාප වී හෙතෙම මරණයට පත්වන්නේ නම් මහා නිරයට පත් වනු ඇත' (අබූදාවූද්). තවද මුහම්මද් නබි තුමා මෙසේ දෙසූ බව අබී කරාෂ් අල් අස්ලමී තුමා මෙසේ විස්තර කරයි: 'ජීවිත කාලය තුලම තම සහෝදරයා හා අමනාපයෙන් පසුවන්නේ කවරෙක්ද හෙතෙම මහා ඝාතනය කළ තැනැත්තා හා සමාන වන්නේය' (මූලාශ්‍රය : බුහාරි). එසේම, මුස්ලිම් සහෝදරයෙකු සමග අමනාපයෙන් පසු වන්නා අයැදින පව් සමාද අල්ලාහ් අනුමත නොකරන් නේය. තවත් වරෙක මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබී හුරෙරා තුමා මෙසේ පවසයි : 'සතියේ සෑම කෙනෙකු ගේම කටයුත්තන් සෑම සඳුදා සහ බ්‍රහස්පතින්දා ඉදිරි පත් කරනු ලබනු ඇත. තව කෙනෙකු සමග අමනාප යෙන් පසුවන්නාගේ හැර අන් අයගේ පව් සමාවනු ලබනු ඇත. ඒ දෙන්නා තම අමනාපයන් අත්හැර සුහද වන තුරු ඔවුන් අත් හැර දමන්න යනුවෙන් පවසනු ලබනු ඇත' (මූලාශ්‍රය : මුස්ලිම්).

තවද සණ්ඩුදබර කරගත් තැනැත්තා තමා වැරැදි කරු වූවද නිවැරැදිකරු වූවද තම සතුරා සමග ප්‍රිය මනාපයක් ඇතිකර ගැනීම පිණිස මුණ ගැසී ඔහුට සලාම් පවසා සාමූහිකව සුහ පැතිය යුතුය. එසේ කිරීමෙන් තමා කිසිවිටෙක නීච තත්ත්වයකට හෝ මිදිකමකට හෝ පත්වනු ඇතියැයි නොසිතන්න. එසේ

සුභ පැතුවද ඔහුගේ සතුරා ප්‍රතිඋත්තර දීමට ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ නම් මොහුගේ යුතුකම සම්පූර්ණ වන අතර ප්‍රතික්ෂේප කළ තැනැත්තා වැරදි කාරයා වනු ඇත. මෙයට අනතුරුැ අංගවා මුහම්මද් නබි තුමා දෙසූ බව අබී අයියූබ් අල් අන්සාරි තුමා මෙසේ පවසයි: 'කෙනෙකු තම සහෝදරයා හා තෙදිනකට වැඩි කාල යක් අමනාපයෙන් පසුවන කළ මවුන් දෙන්නා මූණ ගැසුනා නම් තම මුහුණ ඔහුගෙන් ඉවත නොහැරවිය යුතුය. මවුන්ගෙන් මුලින් සලාම් කියා කතාව ආරම්භ කරන්නේ කවරෙක්ද, උසස් තැනැත්තා ඔහු වන්නේය' (බුහාරි).

නමුදු ආගමික කටයුතු වන නැමදුම් නොකිරීම සහ අනෙකුත් අකුසල්හී මුරණ්ඩු ලෙස නිරත වී සිටින්නන් හා හෙතෙම අමනාපයන් පසුවන්නේ නම්, ඔහු එයින් ඉවත්වී යහමගට පත්වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වී ඔහු සමග අමනාප විය හැකිය. නොවන්නට ඔහු කිසි දිනෙක යහමග නොපත්වනු ඇත, එසේ අමනාප වීමෙන් හෙතෙම තවතවත් මුරණ්ඩු වනු ඇතැයි දකිනම් ඔහු සමග අමනාප නොවිය යුතුය. එසේ ඔහුගේ පාඩුවේ ඔහු අත් හැර දැමීමෙන් ඔහු පසු දිනක සුමගට පත්විය හැකිය. නමුදු එහි විපාකය පහදා දී ඔහු යහමගට පත්කිරීමට වෙර දැරිය යුතුය.

අවසාන වශයෙන් කරුණාන්විත අල්ලාහ් දෙවිඳු අප ඉවත් විය යුතුය යනුවෙන් දැනුම් දුන් දේවලින් ඉවත් වී, සමහර දේවල්වල සීමාව ඉක්මවීමෙන් වැළකී, අල්ලාහ් දෙවිඳු විසින් පෙන්වා දී ඇති හරාම් සහ හලාල් නිසියාකාර හඳුනාගෙන අල්ලාහ්ට මුළුමනින්ම

කීකරුව ක්‍රියා කිරීමට අධිෂ්ඨාන කර ගත යුතුය. තවද අපගේ පව් සමාවී කරුණාබර අල්ලාහ් විසින් සකස් කර ඇති උසස් ස්වර්ගයට පිවිසීමට ඒ සර්ව බල අල්ලාහ් අප සියලු දෙනාට වරම් ලබා දෙත්වා.

ශාන්තිය සහ සමාදානය මුහම්මද් තුමාටත් එතුමාගේ උතුම් වූ පවුලේ අයටත් සුමග ගිය එතුමාගේ කලණ මිතුරන්ටත් සදා අත්වෙවා! තවද සියලු පැසසුම් විශ්වයේ අධිපතියා වන සර්ව බල අල්ලාහ්ට අයත් වේ.

وصلى الله تعالى وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم

මේ පොතේ සඳහන් වන සමහර අරාබි වදන්

හරාම් : ආගමෙන් තහනම් කළ දේ.

හලාල් : ආගමෙන් අනුමත කරන ලද දේ.

රසූල් : වක්තෘවරයා.

ළිහාර් : බිරිඳ මව ලෙස උපමා කිරීම.

ඉමාම් : සලාතය හසුරුවන්නා.

ෂිර්ක් : අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම.

මලාඉකාවරුන් : සුර දූතයන්.

අමානා : ආරක්‍ෂා කර ආපසු භාර දීමේ කොන්දේසිය පිට විශ්වාස වන්තව කෙනෙකුට දෙන දේ.

ලාත් සහ උස්සා : එදා සමාජයේ අය වන්දනාමාන කළ පිළිම දෙකක්.

මඃමූම් : ඉමාම් වරයෙකු අනුපිළිපැද නැමදුම කරන්නා.

මහ්රම් : කාන්තාවක් පිටවී ගමණක් යන විට ඇය සමග එක්වී ගමන් කළ හැකි පිරිමින්.

හුදෛබියියා : මක්කාවට නුදුරින් පිහිටි තැනක්.

ඊමාන් : ඉස්ලාමීය විශ්වාස ප්‍රතිපදාව.

සෆර් මාසය : අරබි වර්ෂයේ දෙවැනි මාසය.

ෂරීආ : ඉස්ලාමීය පරමාධිපත්‍ය නීතිමාලාව.

ලූත් : වක්තෘ වරයෙකුගේ නමක්.

මස්ජිදය : නැමදුම් කරන මුස්ලිම් දේවස්ථානය.

******

- الغيبة
- النميمة
- الاطلاع على بيوت الناس دون إذن
- تناجي اثنين دون الثالث
- الإسبال في الثياب
- تحلي الرجال بالذهب على أي صورة كانت
- لبس القصير والرقيق والضيق من الثياب للنساء
- تشبه الرجال بالنساء والنساء بالرجال
- صبغ الشعر بالسواد
- تصوير ما فيه روح في الثياب والجدران والورق ونحو ذلك
- الكذب في المنام
- الجلوس على القبر والوطئ عليه وقضاء الحاجة في المقابر
- عدم الاستتار من البول
- التسمع إلى حديث قوم وهم له كارهون
- سوء الجور
- المضارة في الوصية
- اللعب بالنرد
- لعن المؤمن ولعن من لا يستحق اللعن
- النياحة
- ضرب الوجه والوسم في الوجه
- هجر المسلم فوق ثلاثة أيام دون سبب شرعي

- عدم العدل بين الزوجات
- الخلوة بالأجنبية
- مصافحة المرأة الأجنبية
- تطيب المرأة عند خروجها ومرورها بعطرها على الرجال
- سفر المرأة بغير محرم
- تعمد النظر إلى المرأة الأجنبية
- الدياثة
- التزوير في انتساب الولد لأبيه وجحد الرجل ولده
- أكل الربا
- كتم عيوب السلعة وإخفاؤها عند بيعها
- بيع النجش
- البيع بعد النداء الثاني يوم الجمعة
- القمار والميسر
- السرقة
- أخذ الرشوة وإعطاؤها
- غصب الأرض
- قبول الهدية بسبب الشفاعة
- استيفاء العمل من الأجير وعدم إيفائه أجره
- عدم العدل في العطية بين الأولاد
- سؤال الناس المال من غير حاجة
- الاستدانة بدين لا يريد وفاءه
- أكل الحرام
- شرب الخمر ولو قطرة واحدة
- استعمال آنية الذهب والفضة والأكل والشرب فيها
- شهادة الزور
- سماع المعازف والموسيقى

كتاب : محرمات استهان بها الناس

محتويات الكتاب :

- المقدمة
- الشرك بالله
- عبادة القبور
- النذر لغير الله
- الذبح لغير الله
- تحليل ما حرم الله أو تحريم ما أحل الله
- السحر والكهانة والعرافة
- الاعتقاد في تأثير النجوم والكواكب في الحوادث وحياة الناس
- اعتقاد النفع في أشياء لم يجعلها الخالق كذلك
- الرياء في العبادات
- الطيرة
- الحلف بغير الله
- الجلوس مع المنافقين أو الفساق استئناسا بهم أو ايناسًالهم
- ترك الطمأنينة في الصلاة
- العبث وكثرة الحركة في الصلاة
- سبق المأموم إمامه في الصلاة عمدًا
- إتيان المسجد لمن أكل بصلاً أو ثومًا أو ماله رائحة كريهة
- الزنا
- اللواط
- امتناع المرأة من فراش زوجها بغير إذن شرعي
- الظهار
- وطئ الزوجة في حيضها
- إتيان المرأة في دبرها

مطابع الحميضي
AL-HOMAIDHI PRESS - TEL.: 4581000 - FAX : 4592217

محرمات

استهان بها الناس

-يجب الحذر منها-

باللغة السنهالية

تأليف

الشيخ/ محمد صالح المنجد

ترجمة

عبد الحكيم محي الدين

مراجعة

محمد ناصم

محرمات استهان بها الناس

تأليف :

محمد صالح المنجد

ترجمة :

عبالحكيم محي الدين

دار الرقائق العلمية للنشر والتوزيع
الرياض - الشفا - هاتف وفاكس ٤٢٢٨٨٣٧
ردمك: ٠-٥٨-٨٤٣-٩٩٦٠